รายงานการศึกษาดูงานด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน

ณ ราชอาณาจักรสเปน

ระหว่างวันที่ ๒๔ – ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒

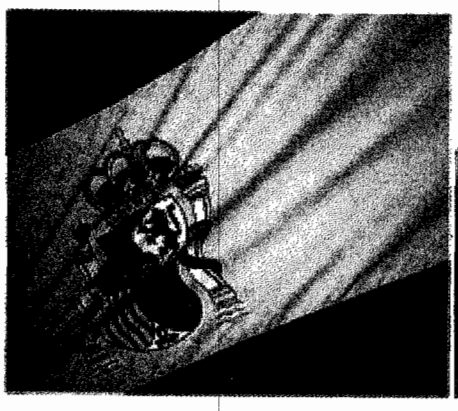

คณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง

การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔

เรื่อง รายงานการศึกษาดูงานด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ ราชอาณาจักรสเปน

ที่ปรึกษา นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ
ประธานคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง
การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

จัดทำโดย นางสาวธีรดา ศุภะพงษ์ นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
นางสาวปิติกานต์ สอนดี วิทยากร ๕
คณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน
สำนักกรรมาธิการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐๒-๒๔๔๒๖๔๐-๒
http://www.parliament.go.th

ปีที่พิมพ์ พุทธศักราช ๒๕๕๒

จำนวนหน้า ๘๖ หน้า

พิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐๒-๖๔๔๕๓๐๕

คำนำ

คณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ได้รับจัดสรรงบประมาณประจำปีเพื่อศึกษาดูงาน ณ ต่างประเทศ โดยมุ่งหวังให้คณะกรรมาธิการ ได้รับความรู้และมีประสบการณ์ ตลอดจนได้เปิดโลกทัศน์เพื่อให้มีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนจากนานาอารยะประเทศ เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเมืองของประเทศต่อไป

คณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้มีมติเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ ราชอาณาจักรสเปน ด้วยเหตุผลที่ว่า คณะกรรมาธิการได้ศึกษาถึงสภาพแวดล้อมทางการเมืองของประเทศไทยในปัจจุบันแล้วพบว่า เกิดปัญหาทางการเมืองที่มีความขัดแย้งหลายฝ่าย เป็นปัญหาที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ และส่งผลกระทบในวงกว้างต่อเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ ซึ่งคณะกรรมาธิการเห็นว่าราชอาณาจักรสเปนเป็นประเทศที่เป็นแบบอย่างที่น่าสนใจในด้านการจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธีที่ควรศึกษาให้ลึกซึ้ง เนื่องจากราชอาณาจักรสเปนประกอบไปด้วยรัฐต่าง ๆ หลายรัฐ และมีความขัดแย้งทางเชื้อชาติ วัฒนธรรมจนนำไปสู่ปัญหาการเมืองของประเทศ แต่ในท้ายที่สุดก็สามารถยุติความรุนแรงได้ด้วยการเจรจา และการพัฒนาการเมืองในแนวทางของระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชนจากทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

ในการศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ณ ราชอาณาจักรสเปนในครั้งนี้ คณะกรรมาธิการได้ศึกษา ตั้งข้อสังเกต และรวบรวมสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน การมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับประเทศไทยให้มากที่สุด พร้อมกันนี้ได้นำเสนอผลการศึกษาดูงาน ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาดูงานในครั้งนี้ ต่อสภาผู้แทนราษฎรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

รายงานการศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการที่จัดทำขึ้นนี้ คณะกรรมาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะเป็นประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้อง และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนของประเทศต่อไป

(นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ)
ประธานคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร
กันยายน ๒๕๕๒

กิตติกรรมประกาศ

การเดินทางไปศึกษาดูงานด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ณ ราชอาณาจักรสเปน ระหว่างวันที่ ๒๔ – ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ คณะกรรมาธิการได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมืออย่างดียิ่งจากกระทรวงการต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมาดริด ในการติดต่อประสานงานเพื่อเข้าศึกษาดูงานด้านพลังงานหมุนเวียน และขอขอบคุณเอกอัครราชทูตไทยและคณะนักศึกษา ผู้ประกอบการ และประชาชนชาวไทยที่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรสเปนที่มาพบปะและแลกเปลี่ยนความรู้ แก่คณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการขอขอบคุณ Mr. Josep Antoni Duran I Lleida หัวหน้าพรรค Convergencia i Unio (พรรคการเมืองของคาตาลุนย่า) และสมาชิกพรรค รวมทั้ง Professor Eduard Segarra นักวิชาการด้านกฎหมายระหว่างประเทศและคณะ ซึ่งมีส่วนร่วมร่างรัฐธรรมนูญของคาตาลุนย่าที่ให้การต้อนรับ ตลอดจนให้คณะกรรมาธิการได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเมืองของประเทศไทย ณ เมืองบาร์เซโลนา ขอขอบคุณ Mr. Francesc Vendrell อดีตนักการทูตและผู้แทนพิเศษของสหประชาชาติ ที่กรุณาเป็นผู้ประสานงานให้คณะกรรมาธิการได้เข้าพบหัวหน้าพรรค Convergencia i Unio ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการประสานจัดประชุมระหว่างคณะกรรมาธิการกับคณะนักวิชาการด้านกฎหมาย

ขอขอบคุณทุกแหล่งข้อมูลที่ประกอบกันขึ้นเป็นรายงานฉบับนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้จัดทำรายงาน ตรวจทานและจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มเพื่อนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร และเผยแพร่สู่สาธารณชนต่อไป

คณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน
สภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๑
กิตติกรรมประกาศ	๒
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	๔
บทที่ ๑ บทนำ	๑๓
๑.๑ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษาดูงาน	๑๓
๑.๒ กำหนดการเดินทาง	๑๔
๑.๓ รายนามคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเดินทางศึกษาดูงาน	๑๗
บทที่ ๒ การศึกษาดูงานในราชอาณาจักรสเปน	๑๙
๒.๑ กรอบแนวคิดและภารกิจของคณะกรรมาธิการ	๑๙
๒.๒ กรอบแนวคิดในการศึกษา	๑๙
๒.๓ ข้อมูลเบื้องต้นและความเป็นมาของราชอาณาจักรสเปน	๒๐
๒.๔ การศึกษาดูงานด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ สำนักงานพรรค Convergencia i Unio และสำนักงานกฎหมายของ Professor Eduard Segarra	๒๕
๒.๕ การศึกษาดูงานด้านการใช้พลังงานหมุนเวียน	๒๘
๒.๖ การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ณ สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงมาดริด	๓๒
บทที่ ๓ บทสรุป: ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการศึกษาดูงาน	๓๕
ภาคผนวก	๓๗
ภาคผนวก ก บันทึกข้อความขอส่งรายงานศึกษาดูงานต่างประเทศของคณะกรรมาธิการ	๓๘
ภาคผนวก ข ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับราชอาณาจักรสเปน	๔๑
ภาคผนวก ค ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐคาตาลุนย่า	๕๗
ภาคผนวก ง ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับราชอาณาจักรสเปน	๖๒
ภาคผนวก จ สรุปภาวะการค้าระหว่างประเทศไทย - สเปน ปี ๒๕๕๒ (ม.ค. – พค.)	๖๙
ภาคผนวก ฉ รายนามคณะกรรมาธิการ ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ เลขานุการ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ	๗๙
ภาคผนวก ช คณะผู้จัดทำ	๘๕

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การเดินทางไปศึกษาดูงานด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน ของคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ณ ราชอาณาจักรสเปน ระหว่างวันที่ ๒๔ – ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางเชื้อชาติวัฒนธรรม ที่เคยนำไปสู่ปัญหาการเมืองและความมั่นคงของรัฐ โดยการให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชนจากทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน ตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินนโยบายต่าง ๆ โดยเฉพาะนโยบายที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับองค์กรภาคประชาสังคมยุโรป พรรคการเมือง องค์กรด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงมาดริด นักวิชาการ นักศึกษาและประชาชน เพื่อให้ทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงในทุกมิติ ที่จะสามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาประเทศต่อไป

๑. กรอบแนวคิดในการศึกษา

ราชอาณาจักรสเปนเป็นประเทศที่เป็นแบบอย่างที่น่าสนใจในด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะการจัดการความขัดแย้งทางการเมืองและความรุนแรงที่เกิดจากความแตกต่างทางชาติพันธุ์ที่นำไปสู่ปัญหาความมั่นคงและเป็นอุปสรรคในการพัฒนาของประเทศ ซึ่งในที่สุดก็สามารถยุติความขัดแย้งและความรุนแรงได้ โดยเฉพาะในแคว้นคาตาลุนย่า ด้วยการใช้กระบวนการเจรจาและการให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนที่มีอัตลักษณ์และชาติพันธุ์ที่หลากหลายภายในประเทศ ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผลพลอยได้จากการรักษาเสถียรภาพทางการเมือง ทำให้สเปนมีความก้าวหน้าในการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมตามมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ใน พ.ศ. ๒๕๕๓ สเปนกำลังจะเข้ารับตำแหน่งเป็นประธานของกลุ่มสหภาพยุโรป การศึกษานโยบายและติดตามพัฒนาการ การออกกฎ ระเบียบต่างๆ ตามกรอบของสหภาพยุโรปจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะในเรื่องที่อาจส่งผลกระทบทั้งในด้านบวกและลบต่อประเทศไทย

๒. การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในราชอาณาจักรสเปน

ความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมของสเปน เป็นบริบทหลักของประวัติศาสตร์การพัฒนาทางการเมือง การปกครอง การเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสเปนมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน การศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการแก้ไขความขัดแย้งในสเปนจึงจำเป็นต้องให้ความสนใจกับประวัติศาสตร์ ชนชาติและวัฒนธรรมที่หลากหลายของสเปน รวมถึงระบอบการปกครองของราชอาณาจักรสเปน

ประวัติความเป็นมาของสเปนเริ่มต้นขึ้นเมื่อ ๗๐๐ ปีที่แล้ว สเปนผ่านช่วงของการยึดครองโดยกลุ่มเชื้อชาติและกลุ่มอำนาจต่างๆ ตั้งแต่ชาวมุสลิมเชื้อสายมัวร์ ชาวคริสต์ที่สถาปนาระบบกษัตริย์ขึ้นมา มาจนถึงการยึดอำนาจโดยเผด็จการทหารใน ค.ศ. ๑๙๓๑ จนทำให้เกิดเป็นสงครามกลางเมืองในช่วงแรกที่ยืดเยื้อถึง ๔๐ ปี จนในที่สุดส่งผลให้มีการสูญเสียชีวิตของผู้คนไปกว่า ๖๐๐,๐๐๐ คน ในปัจจุบัน ประชาชนสเปนต่างมีความทรงจำที่เจ็บปวดและมีประวัติของการสูญเสียคนในครอบครัวจากสงครามกลางเมืองกันถ้วนทั่ว จึงทำให้ประชาชนชาวสเปนมีจิตสำนึกในการต่อต้านความรุนแรง

บทบาทของสถาบันกษัตริย์ในช่วงเปลี่ยนผ่านจากระบอบเผด็จการไปสู่การพัฒนาประชาธิปไตยในสเปน ทั้งๆ ที่เผด็จการทหารได้สนับสนุนให้เจ้าชายฮวน คาร์ลอส หลานของกษัตริย์อัลฟรองโซที่ ๑๓ ขึ้นครองราชย์ ในขณะนั้นกลุ่มเผด็จการทหารกีดกันการใช้ภาษาท้องถิ่นที่ใช้ในแคว้นอิสระ ๒ แคว้น คือ บาสก์และคาตาลัน จึงเกิดการต่อต้านอย่างรุนแรงจากชาวคาตาลันและชาวบาสก์ซึ่งมีความภูมิใจในอัตลักษณ์และประวัติศาสตร์ของตนเองอยู่สูงและประทุขึ้นเป็นความขัดแย้งที่ใช้กองกำลังและความรุนแรงบนท้องถนน แต่เมื่อนายพลฟรังโก้ ผู้นำกลุ่มเผด็จการทหารเสียชีวิต ใน ค.ศ. ๑๙๗๕ สถานการณ์ทางการเมืองผกผันไปในแนวทางของการพัฒนาประชาธิปไตย ด้วยการสนับสนุนของสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา ทหารฝ่ายอนุรักษ์นิยมก็ยังพยายามหยุดยั้งและบุกยึดรัฐสภา ทว่ากษัตริย์ฮวน คาร์ลอสทรงประกาศให้การรัฐประหารเป็นสิ่งผิดกฎหมายและทรงใช้พระราชอำนาจรับสั่งให้ทหารสนับสนุนกระบวนการประชาธิปไตย กองทัพจึงเชื่อฟังพระองค์ และพระองค์ทรงได้รับการยกย่องสรรเสริญจากประชาชนชาวสเปน จนนำมาสู่การเป็นราชอาณาจักรสเปนที่เป็นประชาธิปไตย และต่อมาก็ได้มีการรับรองรัฐธรรมนูญใน ค.ศ. ๑๙๗๘ ซึ่งมีผลบังคับใช้มาจนถึงปัจจุบัน

การเมืองการปกครองของสเปนในปัจจุบัน

ในปัจจุบัน ราชอาณาจักรสเปนเป็นประเทศประชาธิปไตยสมัยใหม่ ซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรป ทางด้านการเมืองการปกครองประเทศสเปนมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยระบบรัฐสภาโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ (ค.ศ. ๑๙๗๘) การบริหารประเทศประกอบด้วยรัฐบาลกลางที่นำโดยประธานาธิบดีที่ดูแลฝ่ายบริหาร มีรัฐสภาดูแลฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการและฝ่ายความมั่นคง

ประเทศสเปนได้ชื่อว่าเป็น "รัฐแห่งการปกครองตนเอง (State of Autonomies)" โดยมีลักษณะเป็นรัฐเดี่ยวที่มีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๗ แคว้นที่เป็นอิสระต่อกัน แต่ละแคว้นมีอำนาจในการปกครองตนเอง มีประธานาธิบดี สภา และศาล สำหรับแคว้นบาสก์และคาตาลันมีการเลือกตัวแทนเข้าไปนั่งในรัฐสภาในกรุงมาดริด ด้วยโครงสร้างดังกล่าว การรักษาสมดุลในความสัมพันธ์ทางอำนาจของแต่ละแคว้นจึงขึ้นอยู่กับการเจรจาต่อรองกับรัฐบาลกลางเป็นหลัก

๒.๑ การเข้าพบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ Mr. Josep Antoni Duran I Lleida หัวหน้าพรรค Convergencia i Unio และสมาชิกพรรค ณ เมืองบาร์เซโลนา ประเด็นแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีดังนี้

๑) การให้อิสระในการปกครองตนเองของแคว้นต่าง ๆ ในสเปนและการปกครองตนเองของรัฐคาตาลุนย่า

ขณะที่มีการร่างรัฐธรรมนูญของสเปนในปี ๑๙๗๗ อำนาจการปกครองของสเปนจะรวมศูนย์อยู่ที่เมืองหลวงของประเทศ คือ เมืองมาดริด ในขณะที่สเปนแบ่งการปกครองออกเป็น ๑๗ แคว้น โดยมี ๓ แคว้นที่ต้องการแยกเป็นอิสระ คือ คาตาลุนย่า บาสก์ และกาลูเซีย แต่พระมหากษัตริย์ของสเปนในสมัยนั้นเล็งเห็นถึงความจำเป็นที่ต้องให้สิทธิในการปกครองแบบกระจายอำนาจที่ให้อิสระกับทุกแคว้น

รัฐคาตาลุนย่า มีรัฐธรรมนูญเป็นของตนเอง ๒ ฉบับ คือ รัฐธรรมนูญ ปี ๑๙๘๐ และรัฐธรรมนูญ ปี ๒๐๐๖ ซึ่งสภาเป็นผู้ร่าง และส่งให้ประชาชนลงประชามติ หลังจากนั้นจึงส่งให้สภาสเปนให้ความเห็นชอบอีกครั้ง ซึ่งรัฐธรรมนูญนี้จะบังคับใช้เฉพาะรัฐคาตาลุนย่า ส่วนรัฐบาลกลางจะมีรัฐธรรมนูญอีกฉบับ ซึ่งไม่ขัดแย้งกัน

๒) การถ่วงดุลย์อำนาจของรัฐบาลกลางสเปนและรัฐบาลท้องถิ่น

รัฐบาลกลางสเปนมีอำนาจในการกำหนดและดำเนินนโยบายการต่างประเทศ และการคลัง ในกรณีของการทำข้อตกลงระหว่างรัฐคาตาลุนย่ากับประเทศใด ๆ จะต้องผ่านการเห็นชอบของรัฐบาลกลางก่อนเพื่อพิจารณาว่าไม่ขัดแย้งกับผลประโยชน์ของรัฐ และในทางกลับกันหากรัฐบาลกลางสเปนจะเจรจาตกลงกับประเทศใดก็ต้องแจ้งให้ทางรัฐคาตาลุนย่าทราบด้วย เป็นการบริหารจัดการจากบนลงล่างและจากล่างขึ้นบน

๓) บทบาทของทหารกับการเมือง

ทหารยุติบทบาททางการเมือง ในช่วงปี ๑๙๗๘ ยังมีทหารกลุ่มหนึ่งที่ต้องการทำรัฐประหาร แต่พระมหากษัตริย์ของสเปนได้ทรงหยุดยั้งไว้ เนื่องจากมีความประสงค์จะให้สเปนก้าวไปสู่ความเป็นประชาธิปไตย

๔) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งของสเปน

ประชาชนอายุ ๑๘ ปีขึ้นไปทุกคนมีสิทธิเลือกตั้ง ส่วนนักโทษไม่มีสิทธิเลือกตั้ง

๕) การให้อิสระในการปกครองตนเองทั้ง ๑๗ แคว้น

ในกรณีที่มีความขัดแย้งเกิดขึ้น รัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นจะใช้การเจรจาเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันโดยความสามารถของแต่ละพื้นที่ แต่หากไม่สามารถตกลงกันได้ ก็จะให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้ตัดสิน ในปัจจุบัน ยังมีข้อขัดแย้งที่ทำให้เกิดการชุมนุมประท้วง โดยเฉพาะช่วงที่ประเทศเกิดวิกฤตการณ์ต่างๆ แต่ความขัดแย้งนั้นไม่เกินความสามารถที่รัฐบาลจะแก้ไขและหาทางออกตามกระบวนการประชาธิปไตยได้

๖) การลดช่องว่างในการพัฒนาทางเศรษฐกิจของแคว้นอิสระ

การพัฒนาทางเศรษฐกิจของแต่ละแคว้นยังมีช่องว่างและความแตกต่างกัน รัฐที่อยู่ในภาคเหนือจะร่ำรวยกว่าภาคใต้ แต่ด้วยระบบการกระจายอำนาจ มีกลไกในการส่งเสริมให้เกิดความเท่าเทียมกันในการพัฒนา ได้มีการจัดตั้งกองทุน Solidarity เพื่อช่วยเหลือแคว้นที่ยากจนด้วย ในประเทศอิตาลี ภาคเหนือจะร่ำรวย กว่าภาคใต้อย่างมาก เนื่องจากไม่มีระบบสหพันธรัฐ อย่างเช่นสเปน เป็นการตกลงร่วมกันภายใต้รัฐธรรมนูญที่ทุกฝ่ายเห็นชอบร่วมกันว่าฝ่ายร่ำรวยต้องช่วยเหลือฝ่ายที่ยากจน

๒.๒ การได้เข้าพบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับ Professor Eduard Segarra และคณะ ซึ่งเป็นนักวิชาการด้านกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายรัฐธรรมนูญ ณ สำนักงานกฎหมายของ Professor Eduard Segarra ในเมืองบาร์เซโลนา ประเด็นแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีดังนี้

๑) กระบวนการร่างรัฐธรรมนูญ

ในช่วงเวลาก่อนที่นายพลฟรังโก จะถึงแก่อสัญกรรม ได้อนุญาตให้มีเสรีภาพในการเลือกตั้ง แต่เป็นเสรีภาพที่จำกัด รัฐธรรมนูญเกิดขึ้นได้เนื่องจากพระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชดำริขึ้น จึงมีการคัดสรรสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้น ซึ่งประกอบด้วยนักการเมืองและนักวิชาการ จากหลากหลายภาคส่วน นับว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่ใช้ระยะเวลาในการร่างที่ยาวนาน ประมาณ ๑ ปีครึ่ง

การลงประชามติ เป็นกระบวนการที่สำคัญ ก่อนที่รัฐธรรมนูญจะผ่านรัฐสภา ได้มีการลงประชามติก่อนประกาศใช้ในปี ๑๙๗๘ นับแต่นั้นเป็นต้นมาประเทศสเปนมีการปกครองเป็นสหพันธรัฐประชาธิปไตยดังที่เห็นในปัจจุบัน

ส่วนกฎหมายเลือกตั้งในท้องถิ่นนั้นสเปนจะใช้ระบบเดียวกับสหภาพยุโรป โดยการคัดลอกมาทั้งหมด ซึ่งคณะกรรมาธิการแสดงความเห็นว่าราชอาณาจักรสเปนมีสหภาพยุโรปที่เป็นแบบแผนในการปฏิบัติและให้ความช่วยเหลือ แต่ประเทศไทยยังไม่มีประเทศรอบข้างที่จะเป็นแบบแผนและช่วยเหลือ

๒) การขยายตัวทางเศรษฐกิจ

รายได้ของประชากรต่อหัวของประชาชนสเปนมีความแตกต่างกันน้อยมาก การพัฒนาเศรษฐกิจของสเปนขึ้นอยู่กับการก่อสร้างเป็นส่วนใหญ่ กรรมกรส่วนใหญ่มาจากละตินอเมริกา ประชาชนสเปนจะประกอบอาชีพอื่น แต่ในช่วงที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจ มีประชาชนร้อยละ ๑๘ ที่ตกงาน

๓) ด้านการสาธารณสุข

ประชาชนสเปนทุกภูมิภาคต้องได้สิทธิเสรีภาพ และความเท่าเทียมกัน คุณภาพในการให้บริการด้านสาธารณสุขในสเปนต้องเท่าเทียมกัน คาตาลุนย่าต้องมีระบบสาธารณสุขที่ดีเทียบเท่ากับกรุงมาดริด โรงพยาบาลต้องสามารถรักษาผู้ป่วยได้โดยไม่ต้องส่งต่อไปให้เมืองหลวง ทุกรัฐมีสิทธิและเสรีภาพที่ต้องได้รับบริการที่เท่าเทียมกัน ถึงแม้ว่าจะไม่ต้องการก็ต้องมีให้

๔) วิธีการเจรจาความขัดแย้งโดยสันติวิธีทำ ในช่วงที่จะเปลี่ยนจากเผด็จการไปสู่ประชาธิปไตย

ในช่วงที่จะเปลี่ยนจากระบอบเผด็จการไปสู่ระบอบประชาธิปไตย ประชาชนส่วนหนึ่งที่ได้รับแนวคิดของนายพลฟรังโก้ซึ่งถือว่าเป็นฝ่ายเผด็จการแบบขวาจัด จะเข้าอยู่ในพรรคฝ่ายขวา แต่ในที่สุดทุกฝ่ายก็ต้องยอมรับในระบอบประชาธิปไตย ฝ่ายขวาต้องขยับมาอยู่ตรงกลาง โดยทั้ง ๒ ฝ่ายต่างเข้าใจว่า ถ้าจะกลับไปสู่ระบบเก่า จะทำให้ประเทศไม่มีทางออกในการพัฒนา โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจ

๕) บทบาทของสื่อมวลชนและการกำกับดูแลของรัฐ

บทบาทของสื่อมวลชนในสเปนในช่วงเปลี่ยนแปลงการปกครองนั้น สื่อมวลชนมีเสรีภาพอย่างสูงสุด (Absolutely free) ในการเสนอข่าวสารที่แตกต่างกัน แต่เป็นเสรีภาพที่อยู่บนพื้นฐานของจิตสำนึกต่อประเทศชาติเป็นสำคัญ

๓. เข้าพบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการใช้พลังงานหมุนเวียนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ณ สถาบันเพื่อความหลากหลายและการประหยัดพลังงาน (The Institute for Diversification and Saving of Energy หรือ IDEA)

นโยบายการใช้พลังงานหมุนเวียนในสเปนนั้นเป็นการดำเนินการตามพันธสัญญาในการลดภาวะโลกร้อนร่วมกันของสหภาพยุโรป สเปนจึงจัดทำแผนยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับพันธสัญญา ด้วยการกำหนดและดำเนินนโยบายอย่างเป็นระบบให้การใช้พลังงานจากแหล่งพลังงานหมุนเวียนเอื้อกับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยมีหลักการว่าต้องลดการพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบที่ก่อให้เกิดมลพิษจากต่างประเทศ ส่งเสริมสร้างงานและกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ ด้วยการสร้างตลาดที่มีการแข่งขันอย่างเสรีและโปร่งใส ในขณะเดียวกันก็ต้องมีการคุ้มครองทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปด้วย รัฐบาลสเปนยังคาดว่าประโยชน์ที่จะได้รับจากยุทธศาสตร์นี้ จะทำให้สเปนเป็นผู้นำทางด้านเทคโนโลยีพลังงานหมุนเวียนในระดับโลกอีกด้วย

โจทย์ที่ท้าทายสำหรับการดำเนินนโยบายดังกล่าว ก็คือ การสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนหันมาลงทุนในภาคการผลิตพลังงานหมุนเวียน รัฐบาลจึงได้สร้างกลไกสนับสนุนต่าง ๆ อาทิ การอุดหนุนงบประมาณจากภาครัฐ ตั้งกองทุน การลดภาษี การสนับสนุนให้ธนาคารปล่อยเงินกู้แก่ผู้ผลิตเทคโนโลยีและนักลงทุนภายในประเทศ โดยได้มอบหมายให้สถาบันเพื่อความหลากหลายและการประหยัดพลังงาน (The Institute for Diversification and Saving of Energy หรือ IDEA) ซึ่งเป็นองค์กรมหาชนที่ดำเนินการอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและการค้า ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการจัดทำยุทธศาสตร์ พัฒนาแผนงานและกำกับนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีและการใช้พลังงานหมุนเวียน

๔ . การเข้าพบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงมาดริด นักวิชาการ นักศึกษา ภาคธุรกิจชาวไทย ในด้านการเสริมสร้างความร่วมมือในด้านต่างๆ ระหว่างประเทศไทยและประเทศสเปน ประเด็นแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีดังนี้

๔.๑ การลงทุนภาคธุรกิจของไทยในราชอาณาจักรสเปน

ในปัจจุบันยังมีภาคเอกชนไทยเข้าไปลงทุนในสเปนอยู่น้อย มีการเข้ามาลงทุนในธุรกิจกุ้งแช่แข็ง ไก่ และอาหารสำเร็จรูป สเปนยังเป็นประเทศที่บริโภคอาหารทะเลสูงสุดในสหภาพยุโรป แต่ปัญหาอุปสรรคในการลงทุนในสเปน คือการดำเนินการของภาคราชการยังมีความล่าช้า การตอบรับที่ล่าช้า และไม่มีความชัดเจน หากมีปัญหาเกี่ยวกับสินค้าจะไม่พยายามช่วยแก้ไขแต่จะมีความสามารถในการตีกลับสินค้า ในด้านการกีดกันทางการค้าในสเปนนั้นยังไม่พบ แต่จะเป็นลักษณะที่ไม่กระตือรือร้น หากสินค้ามีปัญหาจะปล่อยทิ้งไม่ใส่ใจ

ธุรกิจสปาก็เป็นธุรกิจที่ชาวสเปนให้ความสนใจ มีคนไทยเข้ามาทำธุรกิจสปา ๒๓ คน โดยเลือกใช้ของใช้ในสปาที่มาจากประเทศไทยทั้งหมด แต่ก็ประสบกับปัญหา ดังนี้

๑) ผู้ประกอบการธุรกิจสปาอยากให้สปาไทยเป็นสปาที่มีชื่อเสียงมีเอกลักษณ์ของไทย และเป็นหนึ่งเดียวในสเปน แต่ติดขัดปัญหาเรื่องกำลังคนที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า ปัญหานี้จึงทำให้ไม่สามารถขยายธุรกิจได้กว้างกว่านี้ อุปสรรคในการนำคนเข้ามาทำงานในสเปน เป็นเพราะรัฐบาลสเปนใช้เวลายาวนานในการดำเนินการเรื่องเอกสารใบอนุญาต การที่จะใช้แรงงานที่เป็นคนต่างชาติ เช่น มาเลเซีย เวียดนาม อินโดนีเซีย ก็พบว่าขาดทักษะและทำงานได้ไม่ดีเท่ากับคนไทย

๒) สินค้าสปายังไม่สามารถเข้ามาในสเปนได้ เนื่องจากติดอุปสรรคด้านเอกสารและการขออนุญาตนำสินค้าเข้า เนื่องจากด่านศุลกากรของสเปนไม่ปล่อยให้สินค้าเข้า อีกทั้งการขอใบอนุญาตใช้ระยะเวลาเป็นปี แม้ทางการสเปนกำหนดไว้ตามระเบียบที่ว่าใช้เวลาเพียง ๓ เดือนแต่ในการดำเนินการจริงใช้เวลาประมาณถึง ๓ ปี ในสเปนยังไม่มีบริษัทของเอเชียที่นำสินค้าเข้ามาโดยตัวเองได้ จึงจำเป็นต้องไปผ่านบริษัทรับกระจายสินค้าของประเทศอื่น

๓) อุปสรรคอีกประการ คือ เรื่องของภาษา ที่ไม่สามารถสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากชาวสเปนไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสาร

๔.๒ การรวมกลุ่มของคนไทยที่อาศัยอยู่ในสเปน

ในกรุงมาดริด มีการรวมกลุ่มกันของคนไทยเพื่อการสังสรรค์ แต่ยังไม่มีการสร้างเครือข่ายที่จริงจัง จึงยังไม่สามารถรวมเป็นกลุ่มก้อนได้ เนื่องจากเวลาทำงาน หรือเวลาว่างไม่ตรงกัน แต่ที่บาร์เซโลนา มีการรวมกลุ่มกันได้ดีกว่า ปัจจุบันมีโรงเรียนสามัคคีไทยที่ทำการสอนภาษาไทยให้กับลูกครึ่งสเปน-ไทย

ซึ่งสถานทูตได้ให้เงินทุนในการดำเนินกิจกรรม ในบาร์เซโลนามีการรวมกลุ่มได้ประมาณ ๑๐ คน แต่ในมาดริดมีคนไทยประมาณ ๖๐ คน แต่ยังไม่สามารถรวมเป็นกลุ่มก้อนได้ โดยคณะกรรมาธิการได้แสดงความคิดเห็นว่าในสเปนยังไม่มีวัดไทย ควรสนับสนุนให้มีวัด มีพระมาสอนศาสนา และภาษาไทย เพื่อให้เป็นศูนย์รวมวัฒนธรรม และจิตวิญญาณ ซึ่งจะทำให้เกิดการรวมกลุ่มกันได้

๕. ข้อเสนอแนะของกรรมาธิการ

๕.๑ การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในราชอาณาจักรสเปน

๑) ราชอาณาจักรสเปนเป็นประเทศที่เป็นแบบอย่างที่น่าสนใจในด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะการจัดการความขัดแย้งทางการเมืองและความรุนแรงที่เกิดจากความแตกต่างทางชาติพันธุ์ที่นำไปสู่ปัญหาความมั่นคงและเป็นอุปสรรคในการพัฒนาของประเทศ ซึ่งในที่สุดก็สามารถยุติความขัดแย้งและความรุนแรงได้ โดยเฉพาะในแคว้นคาตาลุนย่า ด้วยการใช้กระบวนการเจรจาและการให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนที่มีอัตลักษณ์และชาติพันธุ์ที่หลากหลายภายในประเทศ ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมืองภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผลพลอยได้จากการรักษาเสถียรภาพทางการเมือง ทำให้สเปนมีความก้าวหน้าในการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมตามมาอย่างต่อเนื่อง

๒) การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางเชื้อชาติ วัฒนธรรมที่เคยนำไปสู่ปัญหาการเมืองของราชอาณาจักรสเปนนั้น เห็นได้ชัดว่าเกิดจากการเห็นแก่ประโยชน์ร่วมกันของคนในชาติ ความขัดแย้งที่ทำให้เกิดความรุนแรงส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาด้านความมั่นคงในทุกมิติของสังคม

๓) การพัฒนาของราชอาณาจักรสเปนนั้น ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ รวมถึงในส่วนของกฎหมายเลือกตั้งในท้องถิ่น สเปนใช้ระบบเดียวกับสหภาพยุโรป ซึ่งคณะกรรมาธิการแสดงความเห็นว่าราชอาณาจักรสเปนมีสหภาพยุโรปที่เป็นองค์กรในระดับภูมิภาคที่กำหนดกรอบนโยบายและให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ แต่ประเทศไทยและประเทศภูมิภาคอาเซียนยังอยู่ในกระบวนการที่ต้องสร้างแบบแผนร่วมกันและยังขาดกลไกสนับสนุนที่อย่างเป็นระบบ

๔) บทบาทของสื่อสารมวลชนในราชอาณาจักรสเปนมีความสำคัญกับการพัฒนาการเมืองในช่วงของการเปลี่ยนผ่านมาสู่การยุติความขัดแย้ง สื่อสารมวลชนในสเปนมีจิตสำนึกในการเสนอข่าวสารโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติและเลือกที่จะเสนอข่าวที่จะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบในด้านความรุนแรงและด้านเศรษฐกิจของประเทศ ถึงแม้จะมีเสรีภาพในการเสนอข่าวอย่างสูงสุด (Absolutely free) ก็ตาม

๕.๒ นโยบายการใช้พลังงานหมุนเวียนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

๑) เนื่องจากสเปนมีนโยบาย กลไกกฎหมายทางเศรษฐกิจ ตลอดจนเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าในเรื่องของการใช้พลังงานหมุนเวียน รัฐบาลไทยควรสนับสนุนให้มีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในด้านนี้ เพื่อการกำหนดยุทธศาสตร์พลังงานหมุนเวียนที่ครบวงจร ให้เอื้อต่อการการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการลดการเกิดมลพิษทางสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย เนื่องจากประโยชน์ที่ได้จากพลังงานหมุนเวียนมีหลาย ๆ ด้าน ทั้งการรักษาสิ่งแวดล้อม ลดมลพิษจากการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงฟอสซิลจำพวกผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมต่างๆ อีกทั้งลดการนำเข้าเชื้อเพลิงจากต่างประเทศ และพลังงานเชื้อเพลิงยังให้ผลตอบแทนการลงทุนที่น่าสนใจอีกด้วย

๒) ส่งเสริมการนำกากจากผลผลิตทางการเกษตรที่ผ่านการแปรรูปแล้วจำนวนมากมาย เช่น ข้าว น้ำตาล ยางพารา น้ำมันปาล์ม และมันสำปะหลัง มาเป็นเชื้อเพลิงชีวมวลในการผลิตไฟฟ้าเพื่อใช้ในการเกษตรกรรม โรงงาน และจำหน่ายเป็นสินค้าส่งออก

๕.๓. การเสริมสร้างความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ระหว่างประเทศไทยและราชอาณาจักรสเปน

๑) ในฐานะที่สเปนจะเป็นประธานของกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปใน พ.ศ. ๒๕๕๓ (ค.ศ.๒๐๑๐) รัฐบาลไทยควรเสริมสร้างความสัมพันธ์กับสเปนทั้งในกรอบทวิภาคีและพหุภาคีรวมทั้งติดตามและให้ความสนใจในแนวนโยบายของกฎ ระเบียบ และข้อบังคับทางการค้าของสหภาพยุโรปอย่างใกล้ชิด

๒) ควรศึกษาความต้องการ ตลาดสินค้า ปัญหาและอุปสรรคทางการค้าในสเปน เพื่อนำมาพัฒนาเป็นยุทธศาสตร์และกรอบในการเจรจาในด้านการค้ากับรัฐบาลสเปน เพื่ออำนวยให้เกิดกิจกรรมทางการค้าการลงทุนระหว่างสองประเทศให้มากขึ้น โดยเน้นถึงการขจัดอุปสรรคของการดำเนินการของภาคธุรกิจไทยที่จะเข้าไปประกอบธุรกิจในสเปน เนื่องจากในปัจจุบัน ยังมีภาคธุรกิจของไทยและตลาดที่จะรองรับสินค้าไทยจำนวนน้อยมาก

๓) ควรส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างทั้งสองประเทศ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ในมิติของการเมือง เศรษฐกิจ การท่องเที่ยว การศึกษาและการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ

๔) ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนต่อประชาชนของทั้งสองประเทศ ด้วยการเผยแพร่ข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ อาหารและสมุนไพรไทยแก่ประชาชนชาวสเปน เพื่อประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์และการท่องเที่ยวในประเทศไทย รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนไทยในภาคส่วนต่าง ๆ มีความสนใจในสังคม การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวของสเปนควบคู่ไปด้วย

๕) พัฒนาทรัพยากรบุคลากรที่เข้าใจในภาษาและวัฒนธรรมสเปน เพื่อให้การติดต่อสื่อสารระหว่างสองประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของคนไทยที่อาศัยอยู่ในสเปน เพื่อรักษาขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมของไทย และช่วยเหลือคนไทยที่อยู่ในสเปน ตลอดจนการสอนให้ลูกครึ่งสเปน-ไทยได้มีโอกาสได้เรียนรู้วัฒนธรรมไทยและภาษาไทย โดยการจัดตั้งศูนย์รวมจิตใจ เช่น วัด หรือ ศูนย์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทย

บทที่ ๑
บทนำ

คณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร เป็นกลไกหนึ่งของฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งเกิดขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๒๔) โดยให้มีอำนาจหน้าที่กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริมและเผยแพร่การเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข วิถีคิดและวิถีปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตย รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบังคับใช้รัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ส่งเสริมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน เสรีภาพและความรับผิดชอบในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน การคุ้มครองผู้เสียหายจากการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมือง และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ดังนั้นคณะกรรมาธิการจึงได้พิจารณาศึกษาในประเด็นดังกล่าวอย่างกว้างขวาง โดยศึกษาข้อมูล ข้อเท็จจริงด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งจากภายในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลและเกิดแนวความคิดใหม่ ๆ ตลอดจนสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติ คณะกรรมาธิการได้มีมติให้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ราชอาณาจักรสเปน ระหว่างวันที่ ๒๔ – ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒

๑.๑ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษาดูงาน

๑.๑.๑ เป้าหมาย

๑) พบปะกับองค์กรทางการเมือง นักวิชาการและภาคประชาสังคมในเมืองบาร์เซโลนา เพื่อประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม ที่เคยนำไปสู่ปัญหาการเมืองและความมั่นคงของรัฐ ด้วยการเจรจาและการพัฒนาการเมืองในแนวทางของระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชนจากทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

๒) พบปะกับหน่วยงานที่พัฒนาเทคโนโลยีและกำกับดูแลนโยบายการใช้พลังงานหมุนเวียนในภาคการผลิตที่สำคัญ อาทิ ในภาคอุตสาหกรรมและการเกษตร เพื่อลดการพึ่งพิงการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศและบรรลุเป้าหมายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสหภาพยุโรป

๓) พบปะกับนักวิชาการ นักศึกษา และประชาชนชาวไทยในกรุงมาดริด และบาร์เซโลนา เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิดด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑.๑.๒ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางเชื้อชาติวัฒนธรรม ที่เคยนำไปสู่ปัญหาการเมืองและความมั่นคงของรัฐ โดยการให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชนจากทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน ตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินนโยบายต่าง ๆ โดยเฉพาะนโยบายที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

๒) เพื่อพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีและกำกับดูแลนโยบายการใช้พลังงานหมุนเวียนในภาคการผลิตที่สำคัญ อาทิ ในภาคอุตสาหกรรมและการเกษตร เพื่อลดการพึ่งพิงการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศและบรรลุเป้าหมายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสหภาพยุโรป

๓) เพื่อพบปะและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักวิชาการ นักศึกษาและประชาชนชาวไทยในกรุงมาดริดและบาร์เซโลนา เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิดด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑.๒ กำหนดการเดินทาง

วันศุกร์ที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒ (สุวรรณภูมิ)

เวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา	- คณะกรรมาธิการพร้อมกัน ณ ท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ อาคารผู้โดยสารขาออกระหว่างประเทศ ชั้น ๔ เคาน์เตอร์บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)

วันเสาร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒ (สุวรรณภูมิ-มาดริด)

เวลา ๐๐.๐๕ นาฬิกา	- คณะกรรมาธิการออกเดินทางไปยังท่าอากาศยานนานาชาติมาดริดบาราคัส (Madrid-Barajas) ราชอาณาจักรสเปน โดยเครื่องบินของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) เที่ยวบินที่ TG ๙๔๘
เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา	- คณะกรรมาธิการเดินทางถึงท่าอากาศยานนานาชาติมาดริดบาราคัส (Madrid-Barajas) ผ่านพิธีการตรวจคนเข้าเมืองและศุลกากร
เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารกลางวัน
เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา	- เดินทางเข้าโรงแรมที่พัก พักผ่อนตามอัธยาศัย
เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารค่ำ

วันอาทิตย์ที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒ (มาดริด)

เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารเช้า
เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา	- คณะกรรมาธิการพบปะกับนักวิชาการ นักศึกษา ตลอดจนประชาชน ชาวไทยในเมืองมาดริด เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน
เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารกลางวัน
เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา	- คณะกรรมาธิการพบปะกับนักวิชาการ นักศึกษา ตลอดจนประชาชน ชาวไทยในเมืองมาดริด เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน (ต่อ)
เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารค่ำ
เวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา	- เดินทางเข้าโรงแรมที่พัก

วันจันทร์ที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ (มาดริด)

เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารเช้า
เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา	- คณะกรรมาธิการศึกษาดูงานเรื่องการพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานหมุนเวียนของสเปน ณ สถาบันเพื่อความหลากหลายและการประหยัดพลังงาน กระทรวงพลังงาน ในกรุงมาดริด
เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารกลางวัน
เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา	- คณะกรรมาธิการเข้าเยี่ยมเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงมาดริด และรับฟังการบรรยายสรุปการดำเนินงานของสถานทูตไทยในกรุงมาดริด
เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารค่ำ
เวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา	- เดินทางเข้าโรงแรมที่พัก

วันอังคารที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒ (มาดริด - บาร์เซโลนา)

เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารเช้า
เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา	- คณะกรรมาธิการประชุมสรุปผลการศึกษาดูงาน
เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา	- รับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา - คณะกรรมาธิการออกเดินทางจากท่าอากาศยานนานาชาติมาดริดบาราคัส (Madrid-Barajas) ไปเมืองบาร์เซโลนา โดย สายการบินของบริษัทสแปนแอร์ (Spanair) เที่ยวบินที่ JK ๔๘๒

เวลา ๑๖.๑๕ นาฬิกา - คณะกรรมาธิการเดินทางถึงเมืองบาร์เซโลนา

เวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา - รับประทานอาหารกลางวัน เดินทางเข้าโรงแรมที่พัก และพักผ่อนตามอัธยาศัย

เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา - รับประทานอาหารค่ำ

เวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา - เดินทางเข้าโรงแรมที่พัก

วันพุธที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒ (บาร์เซโลนา)

เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา - รับประทานอาหารเช้า

เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา - คณะกรรมาธิการเข้าพบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและศึกษาดูงานด้านการพัฒนาการเมือง ณ สำนักงานพรรค Convergencia i Unio ในเมืองบาร์เซโลนา เพื่อศึกษาเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางเชื้อชาติ วัฒนธรรม ที่เคยนำไปสู่ปัญหาการเมืองและความมั่นคงของรัฐ โดยการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาร่วมกันทุกภาคส่วน

เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา - รับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา - คณะกรรมาธิการเข้าพบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ Professor Eduard Segarra และคณะผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายรัฐธรรมนูญ ณ สำนักงานกฎหมายของ Professor Eduard Segarra ในเมืองบาร์เซโลนา (ต่อ)

- รับประทานอาหารค่ำ
- เดินทางเข้าโรงแรมที่พัก

วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒ (บาร์เซโลนา - มาดริด)

เวลา ๐๕.๓๐ นาฬิกา - คณะกรรมาธิการเดินทางไปสนามบินเมืองบาร์เซโลนา

เวลา ๐๗.๐๐ นาฬิกา - ออกเดินทางสู่ท่าอากาศยานนานาชาติมาดริดบาราคัส (Madrid-Barajas) สายการบินของบริษัทสแปนแอร์ (Spanair) เที่ยวบินที่ JK ๔๐๑

เวลา ๐๘.๒๐ นาฬิกา - คณะกรรมาธิการเดินทางถึงท่าอากาศยานนานาชาติมาดริดบาราคัส (Madrid-Barajas)

เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา - รับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๓.๒๕ นาฬิกา - คณะกรรมาธิการเดินทางกลับกรุงเทพมหานครโดยเครื่องบินของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) เที่ยวบินที่ TG๙๔๙

วันศุกร์ที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ (สุวรรณภูมิ)

เวลา ๐๖.๓๐ นาฬิกา - คณะกรรมาธิการเดินทางถึงท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ กรุงเทพมหานครโดยสวัสดิภาพ

๑.๓ คณะกรรมาธิการและผู้ร่วมเดินทาง

กรรมาธิการ

๑. นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นางนิภา พริ้งศุลกะ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายวิทยา ทรงคำ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายบุญยอด สุขถิ่นไทย	เลขานุการคณะกรรมาธิการ
๕. นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๖. นายยุซรี ซูสารอ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๗. นายพุฒิพงศ์ สงวนวงศ์ชัย	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๘. นายวัชระ เพชรทอง	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๙. นางชมภู จันทาทอง	โฆษกคณะกรรมาธิการ

นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ

๑๐. นางสาวธีรดา ศุภะพงษ์	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ

เจ้าหน้าที่กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑๑. นางสาวปรัชญาภรณ์ อมรเวช	นิติกร ๗ ว.
๑๒. นางสาวปิติกานต์ สอนดี	วิทยากร ๕

ผู้ติดตาม

๑๓. นางอินทิรา ศตสุข	ผู้ติดตามบุคคลหมายเลข ๒
๑๔. นางสุดา ศึกษากิจ	ผู้ติดตามบุคคลหมายเลข ๒
๑๕. นางภาวดี ลีลเศรษฐพร	ผู้ติดตามบุคคลหมายเลข ๒

บทที่ ๒
การศึกษาดูงานราชอาณาจักรสเปน

๒.๑ กรอบแนวคิดและภารกิจของคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

ความขัดแย้งภายในสังคมไทยในปัจจุบันมีเหตุปัจจัยในหลายระดับ ตั้งแต่ในระดับรากเหง้าที่เกิดจากความแตกต่างทางเชื้อชาติ ภาษาและศาสนาที่ฝังลึกอยู่ในจิตใจ ไปจนถึงการขาดสิทธิและโอกาสในการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะจนทำให้เกิดการชุมนุมประท้วง การปะทะกันระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่นำไปสู่การใช้ความรุนแรง อีกทั้งความแตกต่างกันทางความคิดเห็นทางการเมืองที่นำมาสู่การแบ่งฝักแบ่งฝ่ายในแทบทุกภาคส่วนในสังคม ปัญหาเหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคต่อพัฒนาการทางการเมืองที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยอย่างกว้างขวาง

ด้วยอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในด้านการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริมและเผยแพร่การเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศ คณะกรรมาธิการเล็งเห็นว่าราชอาณาจักรสเปนเป็นประเทศที่เป็นแบบอย่างที่น่าสนใจในด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะการจัดการความขัดแย้งทางการเมืองและความรุนแรงที่เกิดจากความแตกต่างทางชาติพันธุ์ที่นำไปสู่ปัญหาความมั่นคงและเป็นอุปสรรคในการพัฒนาของประเทศ ซึ่งในที่สุดก็สามารถยุติความขัดแย้งและความรุนแรงได้ด้วยการใช้กระบวนการเจรจาและการให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนที่มีอัตลักษณ์และชาติพันธุ์ที่หลากหลายภายในประเทศในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมือง ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข คณะกรรมาธิการจึงได้มีมติให้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ราชอาณาจักรสเปน ระหว่างวันที่ ๒๔ – ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เพื่อศึกษาและรับทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทางการเมือง ตลอดจนสภาพเศรษฐกิจและสังคมในสเปน ที่จะสามารถนำมาเป็นตัวอย่างในการวิเคราะห์ ตั้งข้อสังเกตและขยายแนวความคิด ในการสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินงานให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

๒.๒ กรอบแนวคิดในการศึกษา

ราชอาณาจักรสเปนเป็นประเทศที่เป็นแบบอย่างที่น่าสนใจในด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะการจัดการความขัดแย้งทางการเมืองและความรุนแรงที่เกิดจากความแตกต่างทางชาติพันธุ์ที่นำไปสู่ปัญหาความมั่นคงและเป็นอุปสรรคในการพัฒนาของประเทศ ซึ่งในที่สุดก็สามารถยุติความขัดแย้งและความรุนแรงได้ โดยเฉพาะในแคว้นคาตาลุนย่า ด้วยการใช้กระบวนการเจรจาและการให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนที่มีอัตลักษณ์และชาติพันธุ์ที่หลากหลายภายในประเทศในการมีส่วนร่วมใน

การพัฒนาการเมือง ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผลพลอยได้จากการรักษาเสถียรภาพทางการเมือง ทำให้สเปนมีความก้าวหน้าในการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมตามมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ใน พ.ศ. ๒๕๕๓ สเปนกำลังจะเข้ารับตำแหน่งเป็นประธานของกลุ่มสหภาพยุโรป การศึกษานโยบายและติดตามพัฒนาการ การออกกฎ ระเบียบต่างๆ ตามกรอบของสหภาพยุโรปจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะในเรื่องที่อาจส่งผลกระทบทั้งในด้านบวกและลบต่อประเทศไทย

๒.๓ ข้อมูลด้านประวัติศาสตร์ การเมืองการปกครองของราชอาณาจักรสเปน

ความหลากหลายทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมของสเปน เป็นบริบทหลักของประวัติศาสตร์การพัฒนาทางการเมือง การปกครอง การเศรษฐกิจและสังคมของประเทศสเปนมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน การศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการแก้ไขความขัดแย้งในสเปนจึงจำเป็นต้องให้ความสนใจกับประวัติศาสตร์ ชนชาติและวัฒนธรรมที่หลากหลายของสเปน รวมถึงระบอบการปกครองของราชอาณาจักรสเปน

๒.๓.๑ ความเป็นมาของราชอาณาจักรสเปน

นับว่าสเปนเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมมากที่สุดประเทศหนึ่งในยุโรป ดินแดนบนคาบสมุทรไอบีเรียแห่งนี้เคยเป็นรัฐที่สำคัญรัฐหนึ่งภายใต้การปกครองของจักรวรรดิโรมัน แต่หลังจากที่จักรวรรดิโรมันล่มสลายลง กลุ่มอำนาจจากภูมิภาคใกล้เคียงต่างก็บุกรุกเข้ามาล่าอาณานิคม จนในช่วงศตวรรษที่ ๘ และ ๙ สเปนถูกยึดครองโดยชาวมูร์ (Moor) ซึ่งนำมาสู่การครองอำนาจอย่างต่อเนื่องของชาวมูร์กว่า ๗๐๐ ปี ในภาคใต้ของสเปน ได้มีการก่อตั้งรัฐที่ประกอบไปด้วยแคว้นย่อย ๆ หลายแคว้น ซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองของผู้ทรงอำนาจชาวมุสลิมที่ค่อนข้างเปิดกว้าง ในช่วง ค.ศ. ๘๐๐- ๑๔๙๒ ประชากรจำนวนมากที่เป็นชาวยิวและคริสเตียนจึงมีบทบาทที่โดดเด่นมากในด้านศิลปะวิทยาการต่างๆ รวมทั้งทางด้านการทหาร ด้านสถาปัตยกรรม และด้านการเงิน เป็นต้น

แต่ทว่ายุคของการปกครองครองชาวมุสลิมที่มีบรรยากาศของความหลากหลายต้องสิ้นสุดลงในสมัยของกษัตริย์ที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิค มีการขับกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นชนกลุ่มน้อยและชาวมุสลิมที่เข้ารีดแปลงศาสนาเป็นคริสต์ออกไปจากสเปน ในเวลาต่อมา ก็เกิดการแย่งชิงดินแดนที่เคยอยู่ภายใต้การปกครองของชาวมูร์ ระหว่างสองราชวงศ์ที่ปกครองอาณาจักสเปน คือ ราชวงศ์คาสติล (Castille) และราชวงศ์อารากอน-คาตาลุนย่า (Aragon-Catalonia) จึงเป็นที่มาของความขัดแย้งทางการเมืองและวัฒนธรรมที่มีมากว่า ๗๐๐ ปี

ใน ค.ศ. ๑๔๙๒ บรรยากาศของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเกิดขึ้นอีกครั้งจากการอภิเษกสมรสระหว่างราชินีอิสเบลล่าแห่งคาสติลและกษัตริย์เฟอร์ดินานแห่งอารากอน แต่ราชวงศ์คาสติลและราชวงศ์อารากอน-คาตาลุนย่ายังถือว่าเป็นสถาบันที่เป็นอิสระต่อกันอยู่ มีรัฐสภาและเอกลักษณ์ของตนจนถึง ค.ศ . ๑๗๑๔ จากนั้นเป็นต้นมาทหาร โบสถ์คาทอลิกและสถาบันกษัตริย์ เป็นเสาหลักของรัฐและสังคมสเปน

สถาบันกษัตริย์เป็นสัญลักษณ์ของความชอบธรรม ศาสนาและความสามัคคี โดยมีกองทัพเป็นผู้ปกป้องอำนาจอธิปไตยและขยายราชอาณาจักร จนสเปนกลายเป็นหนึ่งในประเทศมหาอำนาจในยุโรปในศตวรรษที่ ๑๖ แต่ในขณะเดียวกันก็กลับทำให้การพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และความรู้ในด้านต่าง ๆ ด้อยลงไป

ทางด้านวัฒนธรรม กษัตริย์สเปนยอมรับในความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรมภายใต้ความเลื่อมใสในศาสนาคริสต์เป็นหลัก สเปนในยุคนั้น มีภาษาพูดที่หลากหลายเช่นภาษาคาตาลัน บาสก์ และกาลิเซีย ในครึ่งหลังของศตวรรษที่ ๑๘ กษัตริย์สเปนและชนชั้นพ่อค้าก็เริ่มมีบทบาทสูงในการพัฒนาสเปนสู่ความทันสมัย ทำให้ความเคร่งทางด้านการทหารและศาสนาลดระดับลงไปด้วย จึงเป็นที่มาของสงครามกลางเมืองระหว่างแคว้นบาสก์และแคว้นนาวาเร่ในภาคเหนือของสเปน และนำมาสู่การทำสงครามกับฝรั่งเศสในสมัยนโปเลียน

ใน ค.ศ. ๑๙๓๑ นายทหารกลุ่มหนึ่งที่นำโดย มิเกวล พริโม เดอ ริเวียร่า(Miguel Primo de Rivera) สามารถกุมอำนาจบริหารได้เบ็ดเสร็จ ส่งผลให้สถาบันกษัตริย์ต้องลดบทบาทลงไปโดยปริยาย จนนำมาสู่การเปลี่ยนจากราชอาณาจักรสเปนมาเป็นสาธารณรัฐสเปน กลุ่มที่นิยมประชาธิปไตยเริ่มก่อตัวขึ้นพร้อมกับการผลักดันให้เกิดการปฏิรูปทางสังคมและการปฏิรูปที่ดินทั่วประเทศ แต่กลุ่มทหารฝ่ายอนุรักษ์นิยมซึ่งนำโดยนายพลฟรันซิสโก ฟรังโก ต่อต้านแนวคิดปฏิรูปของระบอบใหม่ จึงก่อการรัฐประหารขึ้นโดยได้รับการสนับสนุนจากฮิตเลอร์และมุสโสลินี จนทำให้เกิดการประทุขึ้นของสงครามกลางเมืองที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง จนในที่สุดส่งผลให้มีการสูญเสียชีวิตของผู้คนไปกว่า ๖๐๐,๐๐๐ คน ความรุนแรงนั้นเกิดขึ้นจากทั้งฝ่ายทหารและประชาชน แต่ส่วนมากจะเกิดขึ้นจากการใช้อำนาจของฝ่ายทหาร ในปัจจุบัน ประชาชนสเปนต่างมีความทรงจำที่เจ็บปวดและมีประวัติของการสูญเสียคนในครอบครัวจากสงครามกลางเมืองกันถ้วนทั่ว แม้แต่บิดาของนายกรัฐมนตรี นายโคเซ ลุยส์ โรดรีเกซ ซาปาเตโร (José Luis Rodríguez Zapatero) ก็ถูกประหารชีวิตในภาวะที่มีสงครามกลางเมืองดังกล่าว จึงทำให้ประชาชนชาวสเปนมีจิตสำนึกในการต่อต้านความรุนแรง

สงครามจบลงด้วยฝ่ายทหารที่ทำการปฏิวัติเป็นฝ่ายชนะ และสามารถครองอำนาจได้ยาวนานถึง ๔๐ ปี ด้วยการนำของนายพลฟรังโก้ ชาวสเปนกว่า ๗๐,๐๐๐ คน ถูกสังหารและถูกคุมขัง บ้างก็หลบหนีออกไปนอกประเทศด้วยความหวาดกลัว เพราะฝ่ายทหารมุ่งกำจัดฝ่ายที่ต่อต้านอำนาจของตน ในเวลาต่อมานายพลฟรังโก้ได้สนับสนุนให้เจ้าชายฮวน คาร์ลอส หลานของกษัตริย์อัลฟรองโซที่ ๑๓ ขึ้นครองราชย์ และประกาศให้ภาษาท้องถิ่นที่ใช้ในแคว้นอิสระ ๒ แคว้น คือ บาสก์และคาตาลัน เป็นสิ่งต้องห้ามและผิดกฎหมาย ชาวคาตาลัน ซึ่งถือว่ามีความภูมิใจในชาติพันธุ์ต่อต้านการครอบงำของฝ่ายปกครองด้วยการสอนภาษาท้องถิ่นแก่ลูกหลานกันเองที่บ้าน ชาวบาสก์ก็มีเอกลักษณ์และประวัติศาสตร์ที่ภาคภูมิใจของตนเอง พวกบาสก์หัวรุนแรงจึงก่อตั้งกองกำลัง ETA ที่ลุกขึ้นสู้กับนายพลฟรังโก้ จนกลายเป็นการต่อสู้ที่ยืดเยื้อมากว่า

๔๐ ปี จนถึงทุกวันนี้ และมีผู้คนที่ร่วมต่อสู้และสูญเสียชีวิตไปกว่า ๕๐๐ คน โดยขบวนการ ETA มีจุดประสงค์ที่จะได้รับอิสรภาพที่ไม่ขึ้นกับใคร ไม่ว่าจะสเปนหรือฝรั่งเศส

เมื่อนายพลฟรังโก้เสียชีวิต ใน ค.ศ. ๑๙๗๕ สถานการณ์ทางการเมืองผกผันไปในแนวทางของการพัฒนาประชาธิปไตย ด้วยการสนับสนุนของสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา แต่ทหารฝ่ายอนุรักษ์นิยมก็ยังพยายามหยุดยั้งและบุกยึดรัฐสภา ทว่ากษัตริย์ฮวน คาร์ลอสทรงประกาศให้การรัฐประหารเป็นสิ่งผิดกฎหมายและทรงใช้พระราชอำนาจรับสั่งให้ทหารสนับสนุนกระบวนการประชาธิปไตย กองทัพเชื่อฟังพระองค์ และพระองค์ทรงได้รับการยกย่องสรรเสริญจากประชาชนชาวสเปน จนนำมาสู่การเป็นราชอาณาจักรสเปนที่เป็นประชาธิปไตย และต่อมาก็ได้มีการรับรองรัฐธรรมนูญใน ค.ศ. ๑๙๗๘ ซึ่งมีผลบังคับใช้มาจนถึงปัจจุบัน

๒.๓.๒ การเมืองการปกครองของราชอาณาจักรสเปนในปัจจุบัน

ในปัจจุบัน ราชอาณาจักรสเปนเป็นประเทศประชาธิปไตยสมัยใหม่ ซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรป ทางด้านการเมืองการปกครองประเทศสเปนมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยระบบรัฐสภาโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ (ค.ศ. ๑๙๗๘) การบริหารประเทศประกอบด้วยรัฐบาลกลางที่นำโดยประธานาธิบดีที่ดูแลฝ่ายบริหาร มีรัฐสภาดูแลฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการและฝ่ายความมั่นคง

ประเทศสเปนได้ชื่อว่าเป็น "รัฐแห่งการปกครองตนเอง (State of Autonomies) โดยมีลักษณะเป็นรัฐเดี่ยวที่มีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๗ แคว้นที่เป็นอิสระต่อกัน แต่ละแคว้นมีอำนาจในการปกครองตนเอง มีประธานาธิบดี สภา และศาล สำหรับแคว้นบาสก์และคาตาลันมีการเลือกตัวแทนเข้าไปนั่งในรัฐสภาในกรุงมาดริด ด้วยโครงสร้างดังกล่าว การรักษาสมดุลย์ในความสัมพันธ์ทางอำนาจของแต่ละแคว้นจึงขึ้นอยู่กับการเจรจาต่อรองกับรัฐบาลกลางเป็นหลัก

การกระจายอำนาจออกจากศูนย์กลางตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันเปิดโอกาสให้แคว้นต่างๆ มีสิทธิในการปกครองตนเองได้ในระดับที่ต่างกันตามภูมิหลังการปกครองตนเองของแต่ละแคว้น เช่น ทุกแคว้นจะจัดการด้านสาธารณสุขและระบบการศึกษาของตนเอง บางแคว้น (เช่น บาสก์และนาวาร์) มีหน้าที่จัดการด้านการเงินสาธารณะเพิ่มเติม ในแคว้นบาสก์และคาตาลุนย่า หน่วยงานตำรวจของแคว้นจะมีบทบาทหน้าที่มากกว่าหน่วยงานตำรวจของส่วนกลาง เป็นต้น โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติของแต่ละแคว้นจะดำรงตำแหน่งวาระละ ๔ ปีเช่นเดียวกับสมาชิกรัฐสภา

พระมหากษัตริย์

ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันของสเปน พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งประมุขแห่งรัฐและทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพสเปน ทรงมีพระราชอำนาจที่จะอนุมัติและประกาศใช้พระราชบัญญัติต่าง ๆ รวมทั้งเรียกประชุม ยุบรัฐสภา และประกาศให้มีการเลือกตั้ง ทรงมีอำนาจในการเสนอนามผู้ที่ทรงเห็นว่าสมควรจะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รวมทั้งทรงแต่งตั้งและถอดถอนนายกรัฐมนตรีภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ พระราชกรณียกิจเกี่ยวกับราชการจะต้องมีนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องผู้หนึ่งลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ และผู้รับสนองพระบรมราชโองการจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในพระราชกรณียกิจนั้น ๆ

รัฐสภา รัฐสภาสเปนหรือกอร์เตสเคเนราเลส (Cortes Generales) ทำหน้าที่ออกกฎหมายของรัฐ รวมทั้งให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับงบประมาณ ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาล และใช้อำนาจอื่น ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

สภาผู้แทนราษฎร (Congress of Deputies; Congreso de los Diputados) ประกอบด้วยสมาชิกอย่างน้อย 300 คน และอย่างมาก 400 คน ขึ้นอยู่กับการแบ่งเขตเลือกตั้งและจำนวนพลเมือง ประเทศสเปนมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 350 คน ดำรงตำแหน่งวาระละ 4 ปี และปัจจุบันนายมานวยล์ มารีน กอนซาเลซ (Manuel Marín González) จากพรรคแรงงานสังคมนิยมสเปน ดำรงตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎร

วุฒิสภา (Senate; Senado) มีสมาชิกวุฒิสภา ๒๕๙ คน โดยในจำนวนนี้ ๒๐๘ คนจะมาจากการเลือกตั้งเข้ามาโดยตรง และอีก ๕๑ คนจะมาจากการแต่งตั้งของสภานิติบัญญัติของแคว้นปกครองตนเองแต่ละแห่ง สมาชิกวุฒิสภาสเปนดำรงตำแหน่งวาระละ ๔ ปีเช่นเดียวกันกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปัจจุบันนายคาเบียร์ โรโด (Javier Rojo) จากพรรคแรงงานสังคมนิยมสเปน ดำรงตำแหน่งประธานวุฒิสภา

รัฐบาล

ตามรัฐธรรมนูญของสเปน รัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจและหน้าที่ฝ่ายบริหารภายใต้รัฐธรรมนูญและกฎหมาย เป็นผู้กำหนดและดำเนินนโยบายทั้งภายในและต่างประเทศ รวมทั้งการป้องกันประเทศ รัฐบาลประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี (President of the Government) รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการและรัฐมนตรีอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้โดยกฎหมายในการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี พระมหากษัตริย์จะทรงปรึกษาหารือกับผู้แทนของพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่มีสมาชิกอยู่ในรัฐสภา แล้วเสนอชื่อผู้ที่เห็นสมควรได้รับการเลือกตั้งไปยังประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อขอรับความไว้วางใจจากสภาผู้แทนราษฎรด้วยคะแนนเสียงข้างมากเด็ดขาด (absolute majority) พระมหากษัตริย์จะได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ต่อจากนั้น นายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้เสนอรายชื่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้พระมหากษัตริย์มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าแต่งตั้งต่อไป โดยไม่จำเป็นต้องขอรับความไว้วางใจจากรัฐบาลอีก รัฐบาลมีวาระ ๔ ปี หรือจนกว่าจะมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งต่อไป

พรรคการเมือง

พรรคการเมืองที่สำคัญในสเปน ได้แก่

๑. **พรรคแรงงานสังคมนิยมสเปน** (Partido Socialista Obrero Espanol: PSOE) เป็นพรรคสังคมนิยมที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองไม่ซ้ายจัด ปัจจุบันมีนายโคเซ ลุยส์ โรดรีเกซ ซาปาเตโร (José Luis Rodríguez Zapatero) เป็นเลขาธิการพรรค พรรคแรงงานสังคมนิยมสเปนเป็นพรรคที่มีบทบาทสำคัญและเป็นพรรคจัดตั้งรัฐบาลสเปนมานานถึง ๑๔ ปีในสมัยแรก (ค.ศ. ๑๙๘๒-๑๙๙๖) โดยปัจจุบัน (การเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ค.ศ. ๒๐๐๘) พรรคนี้มีที่นั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรสเปน ๑๖๙ ที่นั่ง

๒. **พรรคประชาชน** (Partido Popular: PP) เป็นพรรคการเมืองฝ่ายขวาที่เคยเป็นพรรครัฐบาล หัวหน้าพรรค คือ นายมาเรียโน ราโคย เบรย์ (Mariano Rajoy Brey) ปัจจุบันพรรคนี้เป็นพรรคฝ่ายค้านที่ใหญ่ที่สุด โดยมี ๑๕๓ ที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎรสเปน

๓. **พรรคปรับร่วมและสหภาพ** (Convergencia i Unio) เป็นพรรคจากแคว้นคาเทโลเนีย มีนายดูแรน อี เลดา (Josep Antoni Duran I Lleida) เป็นหัวหน้าพรรค ปัจจุบันมีที่นั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร ๑๑ ที่นั่ง

๔. **พรรคชาตินิยมบาสก์** (Partido Nacionalista Vasco: EAJ/PNV) เป็นพรรคการเมืองของแคว้นบาสก์ มีนายอีญีโก อูร์กูยู (Iñigo Urkullu) เป็นหัวหน้าพรรค ปัจจุบันมีที่นั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร ๖ ที่นั่ง

๕. **พรรคฝ่ายซ้ายสาธารณรัฐนิยมแห่งคาเทโลเนีย** (Esquerra Republicana de Catalunya: ERC) เป็นพรรคฝ่ายซ้ายที่มีแนวคิดให้แคว้นคาเทโลเนียเป็นเอกราชจากสเปน มีนายโชอัน ปูอิกเซร์โกส อี โบยซาซา (Joan Puigcercós i Boixassa) เป็นเลขาธิการพรรค ปัจจุบันมีที่นั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร ๓ ที่นั่ง

๖. **พรรคฝ่ายซ้ายร่วม** (Izquierda Unida: IU) เป็นพรรคการเมืองฝ่ายซ้ายที่แต่เดิมคือพรรคคอมมิวนิสต์ มีนายกัสปาร์ ยามาซาเรส ตรีโก (Gaspar Llamazares Trigo) เป็นเลขาธิการพรรค ปัจจุบันมีที่นั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร ๒ ที่นั่ง

๗. **กลุ่มชาตินิยมกาลิเซีย** (Bloque Nacionalista Galego: BNG) เป็นพันธมิตรทางการเมืองซึ่งเป็นตัวแทนจากแคว้นกาลิเซีย มีนายโชเซ มานวยล์ เบย์รัส (Xosé Manuel Beiras) เป็นหัวหน้ากลุ่ม ปัจจุบันมีที่นั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร ๒ ที่นั่ง

๘. **พรรคผสมคะเนรี** (Coalición Canaria: CC) พรรคการเมืองชาตินิยมและเสรีนิยมจากหมู่เกาะคะเนรี มีนายโคเซ ตอร์เรส สติงกา (José Torres Stinga) เป็นหัวหน้าพรรค ปัจจุบันมีที่นั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร ๒ ที่นั่ง

๙. **พรรคสหภาพ ก้าวหน้า และประชาธิปไตย** (Unión, Progreso y Democracia: UPyD) เป็นพรรคการเมืองรัฐธรรมนูญนิยมและต่อต้านชาตินิยมที่เพิ่งได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๗ โดยแกนนำ

พรรคมาจากแคว้นบาสก์และมีนางโรซา ดีเอซ (Rosa Díez) เป็นหัวหน้าพรรค ปัจจุบันมีที่นั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร ๑ ที่นั่ง

๑๐. **พรรคนาฟาร์โรอาไบย์** (Nafarroa Bai: Na-Bai) เป็นพรรคชาตินิยมบาสก์จากแคว้นนาวาร์ ปัจจุบันมีที่นั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร ๑ ที่นั่ง

๒.๔ การศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับองค์กรภาคประชาสังคมในเมืองบาร์เซโลนา เพื่อศึกษาเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางเชื้อชาติ วัฒนธรรม ที่เคยนำไปสู่ปัญหาการเมืองและความมั่นคงของรัฐ โดยการให้ประชาชนมีส่วนร่วม

๒.๔.๑ คณะกรรมาธิการได้เข้าพบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในลักษณะการประชุมโต๊ะกลม กับ Mr. Josep Antoni Duran I Lleida หัวหน้าพรรค Convergencia i Unio และสมาชิกพรรค ณ เมืองบาร์เซโลนา โดยสรุปสาระสำคัญในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ดังนี้

๑) การให้อิสระในการปกครองตนเองของแคว้นต่าง ๆ ในสเปนและการปกครองตนเองของรัฐคาตาลุนย่า

ขณะที่มีการร่างรัฐธรรมนูญของสเปนในปี ๑๙๗๗ อำนาจการปกครองของสเปนจะรวมศูนย์อยู่ที่เมืองหลวงของประเทศ คือ เมืองมาดริด ในขณะที่สเปนแบ่งการปกครองออกเป็น ๑๗ แคว้น โดยมี ๓ แคว้นที่ต้องการแยกเป็นอิสระ คือ คาตาลุนย่า บาสก์ และกาลูเซีย แต่พระมหากษัตริย์ของสเปนในสมัยนั้นเล็งเห็นถึงความจำเป็นที่ต้องให้สิทธิในการปกครองแบบกระจายอำนาจจึงให้อิสระกับทุกแคว้น

รัฐคาตาลุนย่า มีรัฐธรรมนูญเป็นของตนเอง ๒ ฉบับ คือ รัฐธรรมนูญ ปี ๑๙๘๐ และรัฐธรรมนูญ ปี ๒๐๐๖ ซึ่งสภาเป็นผู้ร่าง และส่งให้ประชาชนลงประชามติ หลังจากนั้นจึงส่งให้สภาสเปนให้ความเห็นชอบอีกครั้ง ซึ่งรัฐธรรมนูญนี้จะบังคับใช้เฉพาะรัฐคาตาลุนย่า ส่วนรัฐบาลกลางจะมีรัฐธรรมนูญอีกฉบับ ซึ่งไม่ขัดแย้งกัน

๒) การถ่วงดุลย์อำนาจของรัฐบาลกลางสเปนและรัฐบาลท้องถิ่น

รัฐบาลกลางสเปนมีอำนาจในการกำหนดและดำเนินนโยบายการต่างประเทศ และการคลัง ในกรณีของการทำข้อตกลงระหว่างรัฐคาตาลุนย่ากับประเทศใดๆ จะต้องผ่านการเห็นชอบของรัฐบาลกลางก่อนเพื่อพิจารณาว่าไม่ขัดแย้งกับผลประโยชน์ของรัฐ และในทางกลับกันหากรัฐบาลกลางสเปนจะเจรจาตกลงกับประเทศใดก็ต้องแจ้งให้ทางรัฐคาตาลุนย่าทราบด้วย เป็นการบริหารจัดการจากบนลงล่างและจากล่างขึ้นบน

๓) บทบาทของทหารกับการเมือง

ทหารยุติบทบาททางการเมือง ในช่วงปี ๑๙๗๘ ยังมีทหารกลุ่มหนึ่งที่ต้องการทำรัฐประหาร แต่พระมหากษัตริย์ของสเปนได้ทรงหยุดยั้งไว้ เนื่องจากมีความประสงค์จะให้สเปนก้าวไปสู่ความเป็นประชาธิปไตย

๔) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งของสเปน

ประชาชนอายุ ๑๘ ปีขึ้นไปทุกคนมีสิทธิเลือกตั้ง ส่วนนักโทษไม่มีสิทธิเลือกตั้ง

๕) การให้อิสระในการปกครองตนเองทั้ง ๑๗ แคว้น

ในกรณีที่มีความขัดแย้งเกิดขึ้น รัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นจะใช้การเจรจาเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันโดยความสามารถของแต่ละพื้นที่ แต่หากไม่สามารถตกลงกันได้ ก็จะให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้ตัดสิน ในปัจจุบัน ยังมีข้อขัดแย้งที่ทำให้เกิดการชุมนุมประท้วง โดยเฉพาะช่วงที่ประเทศเกิดวิกฤตการณ์ต่าง ๆ แต่ความขัดแย้งนั้นไม่เกินความสามารถที่รัฐบาลจะแก้ไขและหาทางออกตามกระบวนการประชาธิปไตยได้

๖) การลดช่องว่างในการพัฒนาทางเศรษฐกิจของแคว้นอิสระ

การพัฒนาทางเศรษฐกิจของแต่ละแคว้นยังมีช่องว่างและความแตกต่างกัน รัฐที่อยู่ในภาคเหนือจะร่ำรวยกว่าภาคใต้ แต่ด้วยระบบการกระจายอำนาจ มีกลไกในการส่งเสริมให้เกิดความเท่าเทียมกันในการพัฒนา มีการจัดตั้งกองทุน Solidarity เพื่อช่วยเหลือแคว้นที่ยากจนด้วย ในประเทศอิตาลี ภาคเหนือจะร่ำรวยกว่าภาคใต้อย่างมาก เนื่องจากไม่มีระบบสหพันธรัฐอย่างเช่นสเปน เป็นการตกลงร่วมกันภายใต้รัฐธรรมนูญที่ทุกฝ่ายเห็นชอบร่วมกัน ที่ฝ่ายร่ำรวยต้องช่วยเหลือฝ่ายที่ยากจน

๒.๔.๒ คณะกรรมาธิการได้เข้าพบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในลักษณะการประชุมโต๊ะกลม กับ Professor Eduard Segarra และคณะ ซึ่งเป็นนักวิชาการด้านกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายรัฐธรรมนูญ ณ สำนักงานกฎหมายของ Professor Eduard Segarra ในเมืองบาร์เซโลนา โดยสรุปสาระสำคัญในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ดังนี้

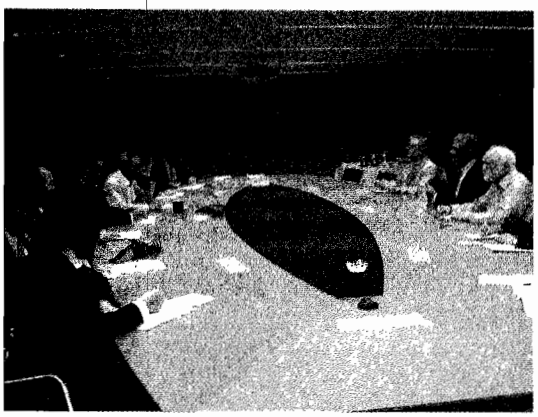

๑) กระบวนการร่างรัฐธรรมนูญ

ในช่วงเวลาก่อนที่นายพลฟรังโก จะถึงแก่อสัญกรรม ได้อนุญาตให้มีเสรีภาพในการเลือกตั้ง แต่เป็นเสรีภาพที่จำกัด รัฐธรรมนูญเกิดขึ้นได้เนื่องจากพระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชดำริขึ้น จึงมีการคัดสรรสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้น ซึ่งประกอบด้วยนักการเมืองและนักวิชาการ จากหลากหลายภาคส่วน นับว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่ใช้ระยะเวลาในการร่างที่ยาวนาน ประมาณ ๑ ปีครึ่ง

การลงประชามติ เป็นกระบวนการที่สำคัญ ก่อนที่รัฐธรรมนูญผ่านรัฐสภา จนมีการประกาศใช้ในปี ๑๙๗๙ นับแต่นั้นเป็นต้นมาราชอาณาจักรสเปนมีการปกครองเป็นระบบสหพันธรัฐประชาธิปไตยดังที่เห็นในปัจจุบัน

ส่วนกฎหมายเลือกตั้งในท้องถิ่นนั้นสเปนจะใช้ระบบเดียวกับสหภาพยุโรป โดยการคัดลอกมาทั้งหมด ซึ่งคณะกรรมาธิการแสดงความเห็นว่าราชอาณาจักรสเปนมีสหภาพยุโรปที่เป็นแบบแผนในการปฏิบัติและให้ความช่วยเหลือ แต่ประเทศไทยยังไม่มีประเทศรอบข้างที่จะเป็นแบบแผนและให้ความช่วยเหลือ

๒) การขยายตัวทางเศรษฐกิจ

รายได้ของประชากรต่อหัวของประชาชนสเปนมีความแตกต่างกันน้อยมาก การพัฒนาเศรษฐกิจของสเปนขึ้นอยู่กับการก่อสร้างเป็นส่วนใหญ่ กรรมกรส่วนใหญ่มาจากละตินอเมริกา ประชาชนสเปนจะประกอบอาชีพอื่น แต่ในช่วงที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจ มีประชาชนร้อยละ ๑๙ ที่ตกงาน

๓) ด้านการสาธารณสุข

ประชาชนสเปนทุกภูมิภาคต้องได้สิทธิเสรีภาพ และความเท่าเทียมกัน คุณภาพในการให้บริการด้านสาธารณสุขในสเปนต้องเท่าเทียมกัน คาตาลุนย่าต้องมีระบบสาธารณสุขที่ดีเทียบเท่ากับกรุงมาดริด โรงพยาบาลต้องสามารถรักษาผู้ป่วยได้โดยไม่ต้องส่งต่อไปให้เมืองหลวง ทุกรัฐมีสิทธิและเสรีภาพที่ต้องได้รับบริการที่เท่าเทียมกัน ถึงแม้ว่าจะไม่ต้องการก็ต้องมีให้

๔) วิธีการเจรจาความขัดแย้งโดยสันติวิธีเกิดขึ้นในช่วงที่จะเปลี่ยนจากเผด็จการไปสู่ประชาธิปไตย

ในช่วงที่จะเปลี่ยนจากระบอบเผด็จการไปสู่ประชาธิปไตย ประชาชนส่วนหนึ่งที่ได้รับแนวคิดของนายพลฟรังโก้ซึ่งถือว่าเป็นฝ่ายเผด็จการแบบขวาจัด จะเข้าไปสังกัดอยู่กับพรรคฝ่ายขวา แต่ในที่สุดทุกฝ่ายก็ต้องยอมรับในระบอบประชาธิปไตย ฝ่ายขวาจัดต้องขยับมาอยู่ตรงกลาง โดยทั้ง ๒ ฝ่ายต่างเข้าใจว่า ถ้าจะกลับไปสู่ระบบเก่า จะทำให้ประเทศไม่มีทางออกในการพัฒนา โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจ

๕) บทบาทของสื่อมวลชนและการกำกับดูแลของรัฐ

บทบาทของสื่อมวลชนในสเปนในช่วงเปลี่ยนแปลงการปกครองนั้น สื่อมวลชนมีเสรีภาพอย่างสูงสุด (Absolutely free) ในการเสนอข่าวสารที่แตกต่างกัน แต่เป็นเสรีภาพที่อยู่บนพื้นฐานของจิตสำนึกต่อประเทศชาติเป็นสำคัญ

๒.๕ คณะกรรมาธิการ ศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักวิชาการด้านการใช้พลังงานหมุนเวียน ณ สถาบันเพื่อความหลากหลายและการประหยัดพลังงาน(The Institute for Diversification and Saving of Energy (Instituto para la Diversificacion y Ahorro de la Energia - IDAE) กรุงมาดริด ราชอาณาจักรสเปน

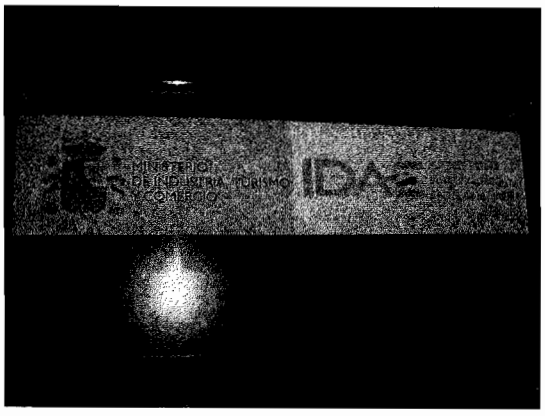

คณะกรรมาธิการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนาย Manuel SAINZ ANDRES ณ สถาบันเพื่อความหลากหลายและการประหยัดพลังงาน(The Institute for Diversification and Saving of

Energy (Instituto para la Diversificacion y Ahorro de la Energia - IDAE) โดยสรุปสาระสำคัญในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ดังนี้

สถาบันเพื่อความหลากหลายและการประหยัดพลังงาน หรือ IDAE เป็นองค์กรมหาชนที่ดำเนินการอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและการค้า ซึ่งมีภารกิจในการจัดทำยุทธศาสตร์ แผนงานและกำกับนโยบายการใช้พลังงานทางเลือก สิ่งที่สำคัญในกระบวนการกำหนดแผนยุทธศาสตร์นี้คือการมีส่วนร่วมของรัฐบาลกลาง รัฐบาลของแคว้นอิสระต่างๆ สถาบันทางวิชาการและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

พันธกิจหลักของ IDEA มีดังนี้

- รณรงค์ให้การใช้พลังงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและอย่างเหมาะสมกับความต้องการจริง
- รณรงค์ให้มีการใช้พลังงานจากแหล่งทรัพยากรที่หลากหลายและเพิ่มให้มีการใช้พลังงานหมุนเวียนมากขึ้น
- ให้คำปรึกษาทางด้านเทคนิคและการดำเนินโครงการที่ใช้นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อให้กิจกรรมการใช้พลังงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

โครงสร้างการบริหารงานของ IDEA

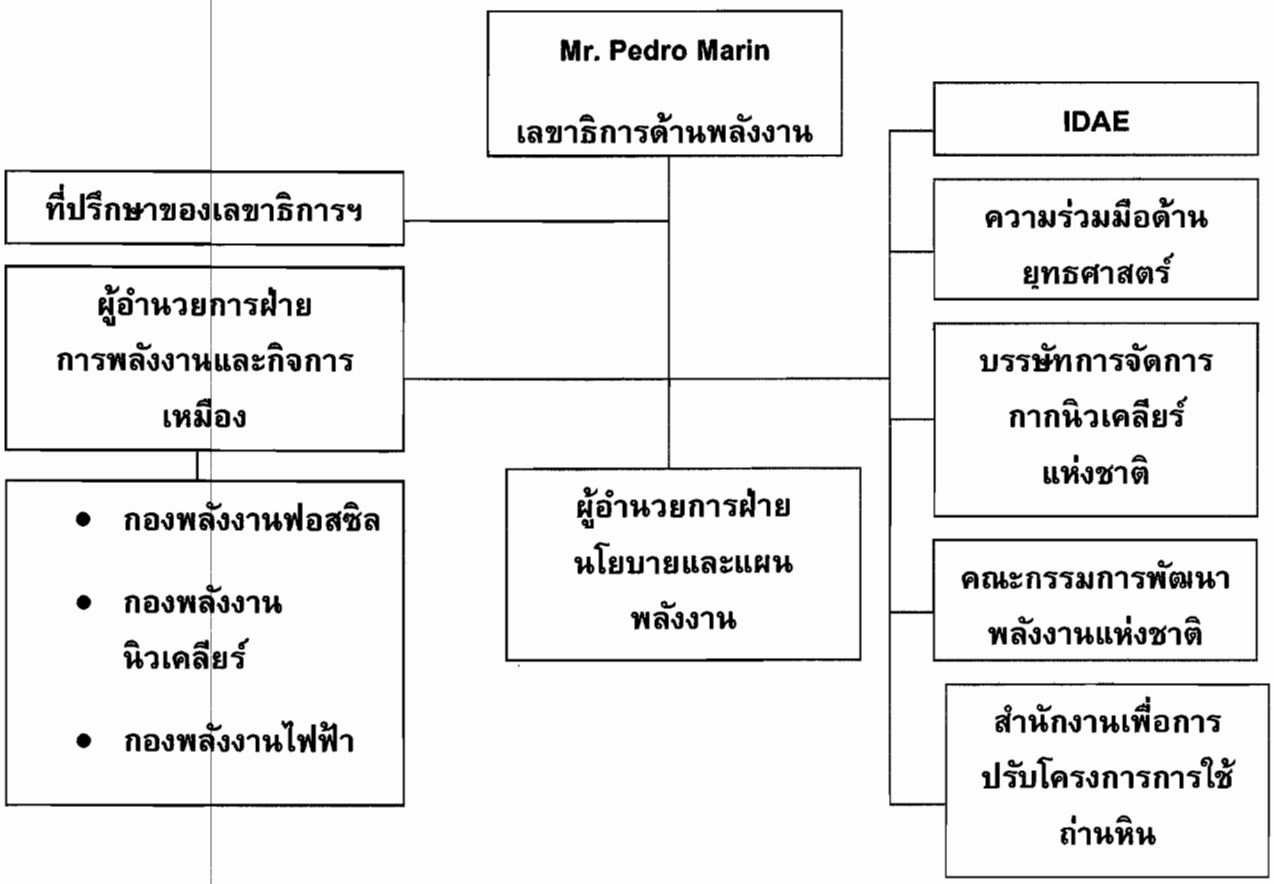

การดำเนินงานและกิจกรรมของ IDEA

- ให้การสนับสนุนด้านเทคนิคและงบประมาณสำหรับโครงการต่างๆ
- ให้คำปรึกษาด้านเทคนิคให้กับหน่วยงานในภาครัฐด้านการใช้พลังงาน
- ส่งเสริมให้เกิดการสร้างกลไกตลาดให้กับการใช้เทคโนโลยีพลังงานที่ใหม่และมีประสิทธิภาพ
- จัดกิจกรรมเผยแพร่องค์ความรู้
- เจรจาและจัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมในการใช้พลังงานหมุนเวียน
- มีส่วนร่วมในการจัดการและการรณรงค์ตามโครงการด้านพลังงานของสหภาพยุโรป รวมทั้งเข้าไปมีส่วนร่วมในเวทีระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
- เผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการพลังงานของสเปนในต่างประเทศ

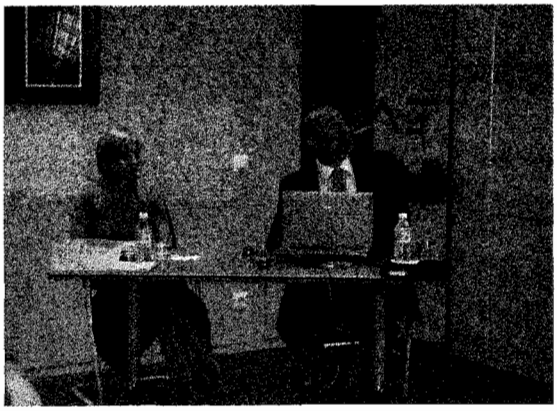

นโยบายการใช้พลังงานหมุนเวียนในสเปน

นโยบายการใช้พลังงานหมุนเวียนในสเปนนั้นเป็นการดำเนินการตามพันธสัญญาในการลดภาวะโลกร้อนร่วมกันของสหภาพยุโรป สเปนจึงจัดทำแผนยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับพันธสัญญา ด้วยการกำหนดและดำเนินนโยบายอย่างเป็นระบบให้การใช้พลังงานจากแหล่งพลังงานหมุนเวียนเอื้อกับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยมีหลักการว่าต้องลดการพึ่งพาการนำเข้าวัตถุดิบที่ก่อให้เกิดมลพิษจากต่างประเทศ ส่งเสริมสร้างงานและกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ ด้วยการสร้างตลาดที่มีการแข่งขันอย่างเสรีและโปร่งใส ในขณะเดียวกันก็ต้องมีการคุ้มครองทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปด้วย รัฐบาลสเปนยังคาดว่าประโยชน์ที่จะได้รับจากยุทธศาสตร์นี้ จะทำให้สเปนเป็นผู้นำทางด้านเทคโนโลยีพลังงานหมุนเวียนในระดับโลกอีกด้วย โจทย์ที่ท้าทายสำหรับการดำเนินนโยบายดังกล่าว ก็คือ การสร้างแรงจูงใจให้ภาคเอกชนหันมาลงทุนในภาคการผลิตพลังงานหมุนเวียน รัฐบาลจึงได้สร้างกลไกสนับสนุนต่างๆ อาทิ การอุดหนุนงบประมาณจากภาครัฐ ตั้งกองทุน การลดภาษี การสนับสนุนให้ธนาคารปล่อยเงินกู้แก่ผู้ผลิตเทคโนโลยีและนักลงทุนภายในประเทศ โดยได้มอบหมายให้สถาบันเพื่อความหลากหลายและการประหยัดพลังงาน (The Institute for Diversification

and Saving of Energy หรือ IDEA) ซึ่งเป็นองค์กรมหาชนที่ดำเนินการอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและการค้า ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการจัดทำยุทธศาสตร์ พัฒนาแผนงานและกำกับนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีและการใช้พลังงานหมุนเวียน

ปริมาณการใช้พลังงานในสเปน

แม้ในปัจจุบัน ปริมาณการใช้พลังงานในสเปนอยู่ที่ ๑๔๒.๐๗๘ ktoe ซึ่งมีการใช้พลังงานหมุนเวียนอยู่ ในปริมาณ ๑๐.๘๔๖ ktoe แต่สเปนก็ยังต้องพึ่งพาการนำเข้าเชื้อเพลิงพลังงานอยู่ถึง ๘๐% โดยแบ่งเป็นการนำเข้าถ่านหิน ๖๔% น้ำมัน ๙๙.๕% และก๊าซธรรมชาติ ๙๙.๑% สำหรับแหล่งเชื้อเพลิงยังมาจากน้ำมันดิบ ๔๗.๖% ก๊าซธรรมชาติ ๒๔.๓% นิวเคลียร์ ๑๐.๗% ถ่านหิน ๙.๘% ที่เหลือเป็นการใช้พลังงานหมุนเวียน ๗.๖% โดยแหล่งเชื้อเพลิงของพลังงานหมุนเวียน คือ พลังงานจากชีวมวลและกากธรรมชาติ ๓.๗% พลังงานลม ๑.๙% พลังงานจากกระแสน้ำ ๑.๔% และอื่นๆ อีก ๐.๖%

การผลิตพลังงาน

ในภาคการผลิตพลังงาน สเปนใช้วัตถุดิบในการผลิตพลังงานจากก๊าซธรรมชาติ ๓๘.๘% รองลงมาคือ การผลิตด้วยพลังงานหมุนเวียน ๑๙.๗% นิวเคลียร์ ๑๘.๗% ถ่านหิน ๑๕.๙% ที่เหลือเป็นการใช้น้ำมันดิบ ๖% สำหรับการผลิตด้วยพลังงานหมุนเวียน ๑๙.๗% แบ่งเป็นพลังงานจากกระแสลม ๙.๙% กระแสน้ำ ๗.๔% และพลังงานจากชีวมวลและกากธรรมชาติ ๑.๖%

การตั้งเป้าหมายในการใช้พลังงานหมุนเวียนภายใน พ.ศ. ๒๕๕๓ (ค.ศ. ๒๐๑๐)

รัฐบาลสเปนตั้งเป้าหมายไว้ว่าใน พ.ศ. ๒๕๕๓ (ค.ศ. ๒๐๑๐) จะใช้พลังงานหมุนเวียนให้ได้ถึง ๑๒% จากเดิม ๗.๖% โดยจะใช้พลังงานหมุนเวียนในภาคของการผลิตไฟฟ้าในสัดส่วน ๓๐.๓% และในการคมนาคม จะใช้พลังงานชีวภาพ ๕.๘% ซึ่งในระยะ ๕ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๓ จะสามารถลดก๊าซเรือนกระจกได้ถึง ๗๖,๙๘๓,๒๕๔ ตัน ในด้านงบประมาณ รัฐบาลสเปนได้อนุมัติงบประมาณในการลงทุนเพื่อการพัฒนาด้านพลังงานหมุนเวียน ถึง ๒๓.๖ พันล้านยูโร หรือ ๑.๑ ล้านล้านบาท โดยตั้งเป้าหมายว่าจะเป็นเงินลงทุนจากภาคเอกชน ๙๗.๑% และจากงบประมาณของรัฐ ๒.๙%

บทบัญญัติทางกฎหมายและระเบียบ

ในการกำกับนโยบายให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว สเปนมีกลไกทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- Electric Power Act 54/1997 ระบุถึงการกำหนดเป้าหมายเพื่อการเปิดเสรีตลาดพลังงานและสร้างให้เกิดระบบพิเศษสำหรับการใช้พลังงานหมุนเวียน
- Royal Decree 661/2007, Feed-In Tariff for the Production of Electricity from RES กำหนดมาตรการทางภาษีและเปิดช่องทางในการจำหน่ายพลังงานที่ผลิตจากพลังงานหมุนเวียนเพื่อจูงใจให้เกิดการลงทุนจากภาคเอกชน

- Royal Decree 1578/2007 on the Payment for the Electric Production Activity from Solar Photovoltaici Technology กำหนดมาตรการทางภาษีและเปิดช่องทางในการจำหน่ายพลังงานที่ผลิตจากพลังงานแสงอาทิตย์
- Royal Decree Act 6/2009 เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนได้ลงทะเบียนเป็นผู้ร่วมทุนกับภาครัฐและได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีจากการลงทุนเป็นผู้ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน
- Act 12/2008, 2nd of July: established mandatory use of biofuels in transport กำหนดมาตรการในการใช้พลังงานชีวมวลในภาคการขนส่งมวลชน
- ORDER ITC/2877/2008, 9th of October, which establish regulations for the promotion of the use of biofuels and other renewable fuels in the transport sector กำหนดมาตรการในการใช้พลังงานชีวมวลในภาคการขนส่งมวลชน
- Royal Decree 314/2006 Technical Building Code กำหนดมาตรการและระเบียบในการก่อสร้างอาคาร ให้เป็นอาคารที่มีพลังงานอย่างประหยัด ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้มีการลดความต้องการด้านพลังงาน เพิ่มประสิทธิภาพของอุปกรณ์ทำความร้อน ระบบไฟ ให้มีการสำรองพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อนำมาใช้ในอาคาร

๒.๖ คณะกรรมาธิการพบปะและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเอกอัครราชทูต เจ้าหน้าที่การทูต นักวิชาการ นักศึกษา นักธุรกิจ และประชาชนชาวไทยในกรุงมาดริดและบาร์เซโลนา เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิดด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตประจำกรุงมาดริด ราชอาณาจักรสเปน

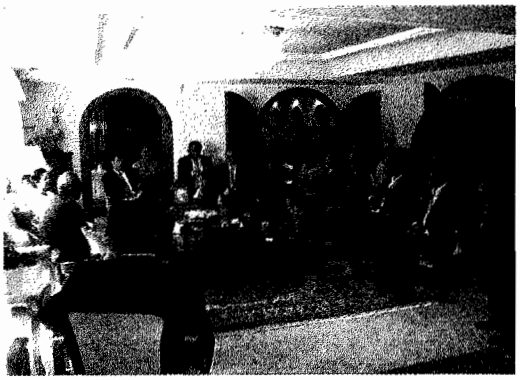

นางอัจฉรา เสริบุตร เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงมาดริด ราชอาณาจักรสเปน ได้ให้การต้อนรับและอำนวยความสะดวกให้คณะกรรมาธิการได้พบปะกับนักวิชาการ นักศึกษา นักธุรกิจ และประชาชนชาวไทยในกรุงมาดริด เพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิดด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยสรุปได้ดังนี้

สถานการณ์การระบาดของไข้หวัด ๒๐๐๙ และการเสนอข่าวของสื่อมวลชนในสเปน

การเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนในสเปนจะคำนึงถึงภาพลักษณ์ของประเทศ เพราะสเปนเป็นประเทศซึ่งมีรายได้หลักจากการท่องเที่ยว ดังนั้นสื่อมวลชนจะระมัดระวังการเสนอข่าวที่ทำให้กระทบต่อเศรษฐกิจที่มาจากการท่องเที่ยว จึงเป็นการนำเสนอข่าวที่เป็นข้อมูลสถิติโดยไม่ลงในรายละเอียด เช่น กรณีไข้หวัด ๒๐๐๙ มีประชาชนชาวสเปนเสียชีวิต แต่สเปนไม่ได้ลงเป็นข่าวใหญ่ ซึ่งแตกต่างจากประเทศไทยที่เสนอพาดหัวข่าวที่ส่งผลให้ชาวต่างประเทศเกิดความหวาดกลัวที่จะเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย

การลงทุนภาคธุรกิจในราชอาณาจักรสเปน

ผู้แทนจากบริษัทซีพี ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนในราชอาณาจักรสเปนว่า บริษัทซีพีได้เข้ามาลงทุนในสเปนเป็นระยะเวลา ๓ ปีแล้ว โดยเน้นธุรกิจกุ้งแช่แข็ง เนื่องจากสเปนเป็นประเทศที่บริโภคอาหารทะเลสูงสุดในสหภาพยุโรป ซึ่งซีพีไม่ได้เน้นกุ้งเพียงอย่างเดียวแต่ยังมีการขยายธุรกิจอาหาร เช่น ไก่อาหารสำเร็จรูป ปัญหาอุปสรรคในการลงทุนในสเปนคือการดำเนินการของภาคราชการที่มีความล่าช้า การตอบรับล่าช้า และไม่มีความชัดเจน หากมีปัญหาเกี่ยวกับสินค้าจะไม่พยายามช่วยแก้ไขแต่จะมีความสามารถในการ ตีกลับสินค้า ในด้านการกีดกันทางการค้าในสเปนนั้นยังไม่พบ แต่จะเป็นลักษณะที่ไม่กระตือรือร้น หากสินค้ามีปัญหาจะปล่อยทิ้งไม่ใส่ใจ

เมื่อปีที่ผ่านมาซีพีนำเข้ากุ้งได้ ๕๐๐ ตัน คู่แข่งคืออเมริกากลางและอเมริกาใต้ ส่วนคู่แข่งที่เป็นคนไทยยังไม่มี คนสเปนส่วนใหญ่ยังไม่รู้จักสินค้าไทย เนื่องจากปัญหาความล่าช้าของภาคราชการของสเปน ทำให้การผลักดันสินค้าไทยเข้ามาต้องอาศัยเข้ามาร่วมกับการท่องเที่ยว

ผู้ประกอบการธุรกิจสปา ได้ให้ข้อมูลว่า ที่สเปนมีคนไทยเข้ามาทำงานสปา ๒๓ คน โดยเลือกใช้ของใช้ในสปาที่มาจากประเทศไทยทั้งหมด แต่ก็ประสบกับปัญหา ดังนี้

๑. ผู้ประกอบการธุรกิจสปาอยากให้สปาไทยเป็นสปาที่มีชื่อเสียงมีเอกลักษณ์ของไทย และเป็นหนึ่งเดียวในสเปน แต่ติดขัดปัญหาเรื่องกำลังคนที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า ปัญหานี้จึงทำให้ไม่สามารถขยายธุรกิจได้กว้างกว่านี้ อุปสรรคในการนำคนเข้ามาทำงานในสเปน เป็นเพราะรัฐบาลสเปนใช้เวลายาวนานในการดำเนินการเรื่องเอกสารใบอนุญาต การที่จะใช้แรงงานที่เป็นคนต่างชาติ เช่น มาเลเซีย เวียดนาม อินโดนีเซีย ก็พบว่าขาดทักษะและทำงานได้ไม่ดีเท่ากับคนไทย

๒. สินค้าสปายังไม่สามารถเข้ามาในสเปนได้ เนื่องจากติดอุปสรรคด้านเอกสารและการขออนุญาตนำสินค้าเข้า เนื่องจากด่านศุลกากรของสเปนไม่ปล่อยให้สินค้าเข้า อีกทั้งการขอใบอนุญาตใช้เวลาเป็นปี แม้ทางการสเปนกำหนดไว้ตามระเบียบที่ว่าใช้เวลาเพียง ๓ เดือนแต่ในการดำเนินการจริงใช้เวลาประมาณถึง ๓ ปี ในสเปนยังไม่มีบริษัทของเอเชียที่นำสินค้าเข้ามาโดยตัวเองได้ จึงจำเป็นต้องไปผ่านบริษัทรับกระจายสินค้าของประเทศอื่น

๓. อุปสรรคอีกประการคือ เรื่องของภาษา ที่ไม่สามารถสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากชาวสเปนไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสาร

การรวมกลุ่มของคนไทยที่อาศัยอยู่ในสเปน

ในกรุงมาดริด มีการรวมกลุ่มกันของคนไทยเพื่อการสังสรรค์ แต่ยังไม่มีการสร้างเครือข่ายที่จริงจัง จึงยังไม่สามารถรวมเป็นกลุ่มก้อนได้ เนื่องจากเวลาทำงาน หรือเวลาว่างไม่ตรงกัน แต่ที่บาร์เซโลนามีการรวมกลุ่มกันได้ดีกว่า ปัจจุบันมีโรงเรียนสามัคคีไทยที่สอนภาษาไทยให้กับลูกครึ่งสเปน-ไทย ซึ่งสถานทูตได้ให้เงินทุนในการดำเนินกิจกรรม ในบาร์เซโลนามีการรวมกลุ่มได้ประมาณ ๑๐ คน แต่ในมาดริดมีคนไทยประมาณ ๖๐ คน แต่ยังไม่สามารถรวมตัวกันเป็นกลุ่มได้ คณะกรรมาธิการได้แสดงความคิดเห็นว่าในสเปนยังไม่มีวัดไทย ควรสนับสนุนให้มีวัด มีพระมาสอนศาสนา และภาษาไทย เพื่อให้เป็นศูนย์รวมวัฒนธรรม และจิตวิญญาณ ซึ่งจะทำให้เกิดการรวมกลุ่มกันได้

บทที่ ๓

บทสรุป: ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการศึกษาดูงาน

จากการศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในครั้งนี้ คณะกรรมาธิการมีข้อสรุป ซึ่งเป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

๓.๑ ด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในราชอาณาจักรสเปน

๓.๑.๑ ราชอาณาจักรสเปนเป็นประเทศที่เป็นแบบอย่างที่น่าสนใจในด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะการจัดการความขัดแย้งทางการเมืองและความรุนแรงที่เกิดจากความแตกต่างทางชาติพันธุ์ที่นำไปสู่ปัญหาความมั่นคงและเป็นอุปสรรคในการพัฒนาของประเทศ ซึ่งในที่สุดก็สามารถยุติความขัดแย้งและความรุนแรงได้ โดยเฉพาะในแคว้นคาตาลุนย่า ด้วยการใช้กระบวนการเจรจาและการให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนที่มีอัตลักษณ์และชาติพันธุ์ที่หลากหลายภายในประเทศในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเมือง ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผลพลอยได้จากการรักษาเสถียรภาพทางการเมือง ทำให้สเปนมีความก้าวหน้าในการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมตามมาอย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๒ การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางเชื้อชาติ วัฒนธรรมที่เคยนำไปสู่ปัญหาการเมืองของราชอาณาจักรสเปนนั้น เห็นได้ชัดว่าเกิดจากการเห็นแก่ประโยชน์ร่วมกันของคนในชาติ ความขัดแย้งที่ทำให้เกิดความรุนแรงส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาด้านความมั่นคงในทุกมิติของสังคม

๓.๑.๓ การพัฒนาของราชอาณาจักรสเปนนั้น ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ รวมถึงในส่วนของกฎหมายเลือกตั้งในท้องถิ่น สเปนใช้ระบบเดียวกับสหภาพยุโรป ซึ่งคณะกรรมาธิการแสดงความเห็นว่าราชอาณาจักรสเปนมีสหภาพยุโรปที่เป็นองค์กรในระดับภูมิภาคที่กำหนดกรอบนโยบายและให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ แต่ประเทศไทยและประเทศภูมิภาคอาเซียนยังอยู่ในกระบวนการที่ต้องสร้างแบบแผนร่วมกันและยังขาดกลไกสนับสนุนอย่างเป็นระบบ

๓.๑.๔ บทบาทของสื่อสารมวลชนในราชอาณาจักรสเปนมีความสำคัญกับการพัฒนาการเมืองในช่วงของการเปลี่ยนผ่านมาสู่การยุติความขัดแย้ง สื่อมวลชนในสเปนมีจิตสำนึกในการเสนอข่าวสารโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติและเลือกที่จะเสนอข่าวที่จะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบในด้านความรุนแรงและด้านเศรษฐกิจของประเทศ ถึงแม้จะมีเสรีภาพในการเสนอข่าวอย่างสูงสุด (Absolutely free) ก็ตาม

๓.๒ นโยบายการใช้พลังงานหมุนเวียนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

๓.๒.๑ เนื่องจากสเปนมีนโยบาย กลไกกฎหมายและทางเศรษฐกิจ ตลอดจนเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าในเรื่องของการใช้พลังงานหมุนเวียน รัฐบาลไทยควรสนับสนุนให้มีความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนองค์

ความรู้ในด้านนี้ เพื่อการกำหนดยุทธศาสตร์พลังงานหมุนเวียนที่ครบวงจร ให้เอื้อต่อการการพัฒนาอย่างยั่งยืน และการลดการเกิดมลพิษทางสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย เนื่องจากประโยชน์ที่ได้จากพลังงานหมุนเวียนมีหลาย ๆ ด้าน ทั้งการรักษาสิ่งแวดล้อม ลดมลพิษจากการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงฟอสซิล จำพวกผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมต่างๆ อีกทั้งลดการนำเข้าเชื้อเพลิงจากต่างประเทศ และพลังงานเชื้อเพลิงยังให้ผลตอบแทนการลงทุนที่น่าสนใจอีกด้วย

๓.๒.๒ ส่งเสริมการนำกากจากผลผลิตทางการเกษตรที่ผ่านการแปรรูปแล้วจำนวนมากมาย เช่น ข้าว น้ำตาล ยางพารา น้ำมันปาล์ม และมันสำปะหลัง มาเป็นเชื้อเพลิงชีวมวลในการผลิตไฟฟ้าเพื่อใช้ในการเกษตรกรรม โรงงาน และจำหน่ายเป็นสินค้าส่งออก

๓.๓ การเสริมสร้างความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ระหว่างประเทศไทยและราชอาณาจักรสเปน

๓.๓.๑ ในฐานะที่สเปนจะเป็นประธานของกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปในพ.ศ. ๒๕๕๓ (ค.ศ. ๒๐๑๐) รัฐบาลไทยควรเสริมสร้างความสัมพันธ์กับสเปนทั้งในกรอบทวิภาคีและพหุภาคี รวมทั้งติดตามและให้ความสนใจในแนวนโยบาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับทางการค้าของสหภาพยุโรปอย่างใกล้ชิด

๓.๓.๒ ควรศึกษาความต้องการ ตลาดสินค้า ปัญหาและอุปสรรคทางการค้าในสเปน เพื่อนำมาพัฒนาเป็นยุทธศาสตร์และกรอบในการเจรจาในด้านการค้ากับรัฐบาลสเปน เพื่ออำนวยให้เกิดกิจกรรมทางการค้าการลงทุนระหว่างสองประเทศให้มากขึ้น โดยเน้นถึงการขจัดอุปสรรคของการดำเนินการของภาคธุรกิจไทยที่จะเข้าไปประกอบธุรกิจในสเปน เนื่องจากในปัจจุบัน ยังมีภาคธุรกิจของไทยและตลาดที่จะรองรับสินค้าไทยจำนวนน้อยมาก

๓.๓.๓ ควรส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างทั้งสองประเทศ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ในมิติของการเมือง เศรษฐกิจ การท่องเที่ยว การศึกษาและการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

๓.๓.๔ ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนต่อประชาชนของทั้งสองประเทศ ด้วยการเผยแพร่ข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ อาหารและสมุนไพรไทยแก่ประชาชนชาวสเปน เพื่อประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์และการท่องเที่ยวในประเทศไทย รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนไทยในภาคส่วนต่าง ๆ มีความสนใจในสังคม การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม และการท่องเที่ยวของสเปนควบคู่ไปด้วย

๓.๓.๕ พัฒนาทรัพยากรบุคลากรที่เข้าใจในภาษาและวัฒนธรรมสเปน เพื่อให้การติดต่อสื่อสารระหว่างสองประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓.๓.๖ ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของคนไทยที่อาศัยอยู่ในสเปน เพื่อรักษาขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมของไทย และช่วยเหลือคนไทยที่อยู่ในสเปน ตลอดจนการสอนให้ลูกครึ่งสเปน-ไทยได้มีโอกาสได้เรียนรู้วัฒนธรรมไทยและภาษาไทย โดยการจัดตั้งศูนย์รวมจิตใจ เช่น วัด หรือ ศูนย์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมไทย

ภาคผนวก

- **ภาคผนวก ก บันทึกข้อความขอส่งรายงานการศึกษาดูงานต่างประเทศของคณะกรรมาธิการ**
- **ภาคผนวก ข ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับราชอาณาจักรสเปน**
- **ภาคผนวก ค ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐคาตาลุนย่า**
- **ภาคผนวก ง ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับราชอาณาจักรสเปน**
- **ภาคผนวก จ สรุปภาวะการค้าระหว่างประเทศไทย - สเปน ปี 2552 (ม.ค. – พค.)**
- **ภาคผนวก ฉ รายนามคณะกรรมาธิการ ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ เลขานุการ และเจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมาธิการ**
- **ภาคผนวก ช คณะผู้จัดทำ**

ภาคผนวก ก

“บันทึกข้อความขอส่งรายงานการศึกษาดูงานต่างประเทศของคณะกรรมาธิการ”

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
รับวันที่ ๓๐/๙/๕๒
เวลา ๑๕.๓๐ น.

หนังสือประทับตราครุฑ
เลขรับที่ ๒๕๒๒
วันที่ ๓๐ ก.ย. ๕๒
เวลา ๑๔:๓๐ น.

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
รับวันที่ ๗/๑๐/๕๒
เวลา ๑๖.๓๐ น.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มงานคณะกรรมาธิการพัฒนาการเมืองฯ สำนักกรรมาธิการ ๒ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๐-๒

ที่ _____ **วันที่** ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอส่งรายงานการศึกษาดูงานต่างประเทศของคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ ราชอาณาจักรสเปน

สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ ๓๖๗๕/๕๒
วันที่ ๒ ต.ค. ๕๒ เวลา ๐๕.๓๐
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เรียน ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๒ (ผ่านผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมืองฯ)

ตามที่คณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ได้รับอนุมัติให้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ราชอาณาจักรสเปน ระหว่างวันที่ ๒๔ – ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้จัดทำสรุปผลการเดินทางศึกษาดูงานเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ปิติกานต์ สอนดี

(นางสาวปิติกานต์ สอนดี)
วิทยากร ๕ สำนักกรรมาธิการ ๒

(นางสาวจันทร์ศรี แสวงทรัพย์ทวี)
ผอ.กลุ่มงานคณะกรรมาธิการ
การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนฯ
เพื่อโปรดพิจารณา ทำการมอบเรียนประธานสภา ๑๖ ต.ค. ๕๒
ผู้แทนราษฎร เพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ผู้อำนวยการสำนักงานประธานสภาผู้แทน
เลขรับ ปว. ๑๒๔๕ / ๒๕๕๒
วันที่ ๑๓ ต.ค. ๒๕๕๒ เวลา ๐๙.๔๐

กรมเรียน ผอ.กมธ.การพัฒนาการเมืองฯ
เพื่อโปรดทราบ.

(นายวัชรินทร์ กอมเทียน)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(นายสมยศ ศิริกาญจนกุล)
ผอ.สำนักกรรมาธิการ ๒
๑๓ ต.ค. ๕๒

(นายพนัส ทัศนียานนท์)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๑๓ ต.ค. ๕๒

ทราบ

(นายชัย ชิดชอบ)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร
๑๓ ต.ค. ๕๒

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง ฯ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๐-๔๒

ที่ _____ **วันที่** ๑๑ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอส่งรายงานการศึกษาดูงานต่างประเทศของคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ ราชอาณาจักรสเปน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ตามที่คณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ได้รับอนุมัติให้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ราชอาณาจักรสเปน ระหว่างวันที่ ๒๔ – ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้จัดทำรายงานผลการเดินทางศึกษาดูงานเรียบร้อยแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ)
ประธานคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง
การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

ภาคผนวก ข

“ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับราชอาณาจักรสเปน”

ภาคผนวก ข

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับราชอาณาจักรสเปน

สเปน (สเปน: España) หรือชื่อทางการคือ **ราชอาณาจักรสเปน** (สเปน: Reino de España) เป็นประเทศทางตะวันตกเฉียงใต้ของทวีปยุโรป ตั้งอยู่บนคาบสมุทรไอบีเรียร่วมกับโปรตุเกสและอันดอร์รา สเปนมีพรมแดนติดกับฝรั่งเศสทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามแนวเทือกเขาพิเรนีส

ชนชาติต่าง ๆ ได้เข้ามามีอิทธิพลในดินแดนที่เป็นประเทศสเปนตั้งแต่สมัยโบราณ เช่น เคลต์ ไอบีเรียน โรมัน วิซิกอท และมัวร์ ในยุคกลาง พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ภายใต้การปกครองของชาวมุสลิมเป็นเวลาอย่างน้อยห้าร้อยปี ชาวมัวร์ยังคงหลงเหลืออยู่ในคาบสมุทรไอบีเรียจนกระทั่งในปี ค.ศ. 1492 (พ.ศ. 2035) ซึ่งเป็นปีที่ราชอาณาจักรคาสตีลและอารากอนสามารถขับไล่ชาวมัวร์ออกไปได้สำเร็จหลังจากเกิดกระบวนการพิชิตดินแดนคืนที่ยาวนานถึง 770 ปี และในปีเดียวกัน คริสโตเฟอร์ โคลัมบัสยังได้ค้นพบโลกใหม่ นำไปสู่การกำเนิดจักรวรรดิสเปนที่แผ่ขยายไปทั่วโลก สเปนกลายเป็นประเทศที่มีอำนาจมากที่สุดในยุโรปขณะนั้น แต่สงครามที่มีอย่างต่อเนื่องและปัญหาอื่น ๆ ก็ทำให้ความยิ่งใหญ่ของประเทศลดลงไป ในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 สเปนมีการปกครองระบอบเผด็จการ แต่ปัจจุบันปกครองโดยพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญและรัฐสภา ที่มาจากการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย ตั้งแต่มีการผ่านรัฐธรรมนูญของสเปนเมื่อปี ค.ศ. 1978 (พ.ศ. 2521)

ประวัติศาสตร์

ยุคก่อนประวัติศาสตร์และก่อนโรมัน

หลักฐานสมัยก่อนประวัติศาสตร์แรกสุดของมนุษย์วานรโฮมินิดส์ที่อาศัยอยู่ในยุโรปถูกค้นพบที่ถ้ำอาตาปวยร์กา (Atapuerca) ในสเปน ซึ่งกลายเป็นกุญแจสำคัญของการศึกษาบรรพชีวินวิทยาของโลก เนื่องจากได้ค้นพบซากดึกดำบรรพ์ที่มีอายุประมาณ 1 ล้านปีที่นั่นด้วย

มนุษย์สมัยใหม่พวกโครมันยองได้เริ่มเข้ามาในคาบสมุทรไอบีเรียจากทางเหนือของเทือกเขาพิเรนีสเมื่อ 35,000 ปีมาแล้ว สัญลักษณ์ที่โดดเด่นของการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์คือ ภาพวาดที่มีชื่อเสียงในถ้ำอัลตามีราทางภาคเหนือ เขียนขึ้นเมื่อ 15,000 ปีก่อนคริสต์ศักราช และได้รับการยกย่องร่วมกับภาพเขียนที่ปรากฏในถ้ำลาสโก ประเทศฝรั่งเศส ในฐานะตัวอย่างที่ดีเยี่ยมของจิตรกรรมถ้ำ

วัฒนธรรมเมืองแรกเริ่มสุดที่ถูกอ้างถึงในเอกสารได้แก่ เมืองกึ่งโบราณทางภาคใต้ที่มีชื่อว่า ตาร์เตสโซส (Tartessos) มีอายุประมาณก่อน1,100 ปีก่อนคริสต์ศตวรรษ ชาวฟีนิเชีย กรีก และคาร์เทจที่ท่องไปตามท้องทะเลได้เข้ามาตั้งหลักแหล่งตามชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนหลายครั้งและได้ตั้งอาณานิคมการค้าขึ้นที่นั่นอยู่เป็นเวลาหลายศตวรรษประมาณ 1,100 ปีก่อนคริสต์ศตวรรษ พ่อค้าชาวฟีนิเชียได้มาตั้งสถานีการค้าที่เมืองกาดีร์ (ปัจจุบันคือเมืองกาดิซ) ใกล้กับตาร์เตสโซส ในศตวรรษที่ 9 ก่อนคริสต์ศักราช นิคมชาวกรีกแห่งแรก ๆ

เช่น เอมโพเรียน (เอมปูเรียสในปัจจุบัน) เป็นต้น เกิดขึ้นตามชายฝั่งเมดิเตอร์เรเนียนทางตะวันออก ส่วนชายฝั่งทางใต้เป็นนิคมฟีนิเชีย

เมื่อถึง 600 ปีก่อนคริสต์ศตวรรษ ชาวคาร์เทจได้มาถึงไอบีเรียขณะที่เกิดการต่อสู้กับชาวกรีก (และชาวโรมันในเวลาต่อมา) เพื่อควบคุมบริเวณเมดิเตอร์เรเนียนตะวันตก อาณานิคมคาร์เทจที่สำคัญที่สุดคือ คาร์ทาโกโนวา (Carthago Nova) ซึ่งเป็นชื่อภาษาละตินของเมืองการ์ตาเฮนาในปัจจุบัน ชาวคาร์เทจได้ครอบครองชายฝั่งเมดิเตอร์เรเนียนเป็นเวลาสั้น ๆ ในช่วงสงครามพิวนิก จนกระทั่งถูกชาวโรมันพิชิตและขับไล่ออกไปในที่สุด

ชนพื้นเมืองที่ชาวโรมันพบขณะที่ขยายอำนาจเข้าไปในบริเวณสเปนขณะนั้น คือพวกไอบีเรียน (Iberians) อาศัยอยู่ตั้งแต่ส่วนตะวันตกเฉียงใต้ของคาบสมุทรตลอดจนถึงทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และพวกเคลต์ (Celts) ที่ส่วนใหญ่ตั้งหลักแหล่งอยู่ทางเหนือและตะวันตกเฉียงเหนือของคาบสมุทร ส่วนทางตอนในซึ่งเป็นที่ที่ชนทั้งสองกลุ่มได้เข้ามาติดต่อกัน ได้เกิดกลุ่มคนที่มีวัฒนธรรมแบบผสมและเป็นลักษณะเฉพาะตัว คือ เคลติเบเรียน (Celtiberian)

การรุกรานของจักรวรรดิโรมันและพวกเยอรมัน

ชาวโรมันเข้ามาในคาบสมุทรไอบีเรียระหว่างสงครามพิวนิกครั้งที่ 2 เมื่อ 200 ปีก่อนคริสต์ศตวรรษ ผนวกดินแดนนี้ให้อยู่ภายใต้อำนาจของจักรพรรดิออกุสตุส หลังจากสงครามผ่านไปสองศตวรรษ ดินแดนของพวกไอบีเรียน เคลต์ กรีก ฟีนิเชีย และคาร์เทจ ได้กลายเป็นมณฑลฮิสปาเนีย ของจักรวรรดิโรมัน

ชาวโรมันได้พัฒนาส่งเสริมเมืองที่มีอยู่ก่อนแล้วในบริเวณนี้ เช่น ลิสบอน (*โอลิสซีโป*) และตาร์ราโกนา (*ตาร์ราโก*) และได้ตั้งเมืองซาราโกซา (*ไกซาร์เรากุสตา*) เมรีดา (*เอากุสตาเอเมรีตา*) และบาเลนเซีย (*วาเลนเตีย*) เศรษฐกิจของคาบสมุทรไอบีเรียขยายตัวขึ้นภายใต้การปกครองของโรมัน โดยฮิสปาเนียมีหน้าที่จัดส่งอาหาร น้ำมันมะกอก ไวน์ และโลหะให้กับโรม

ภาษาต่าง ๆ ของสเปนในปัจจุบันรวมทั้งศาสนาและข้อกฎหมายพื้นฐานมีจุดกำเนิดในช่วงสมัยนี้ เป็นเวลาหลายศตวรรษที่การปกครองและการตั้งถิ่นฐานของโรมันได้ทิ้งร่องรอยหยั่งลึกไว้ในวัฒนธรรมสเปน

จักรวรรดิโรมันปกครองฮิสปาเนียอยู่ประมาณ 500 ปี เมื่อโรมันเสื่อมลง อนารยชนพวกแรกก็เริ่มเข้ารุกรานสเปนในคริสต์ศตวรรษที่ 5 ชนเผ่ากอท วิซิกอท ซูเอบี อาลัน อัสดิง และแวนดัลได้ข้ามแนวเขาพิเรนีสเข้ามา ชนเผ่าเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นต้นกำเนิดชาติพันธุ์เยอรมัน เหตุการณ์นี้นำไปสู่การก่อตั้งราชอาณาจักรซูเอบีในกัลไลเคียทางตะวันตกเฉียงเหนือ และราชอาณาจักรวิซิกอทในส่วนที่เหลือ ภายหลังวิซิกอทซึ่งเป็นคริสเตียนได้ขยายอำนาจครอบคลุมคาบสมุทรไอบีเรียทั้งหมดไว้ได้และปกครองประมาณ 200 ปี อาร์ชรูปเกือกม้า (horseshoe arch) ที่มีชื่อเสียงและได้รับการดัดแปลงและปรับปรุงให้ดีขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์โดยชาวมุสลิมในยุคต่อมาเป็นตัวอย่างดั้งเดิมของศิลปะวิซิกอท (Visigothic art)

ยุคของจักรวรรดิอิสลาม

ในคริสต์ศตวรรษที่ 8 (ค.ศ. 711-718) กลุ่มคนที่พูดภาษาอาหรับจากแอฟริกาเหนือที่เรียกว่า มัวร์ (Moors) ได้เข้ายึดครองไอบีเรียอย่างรวดเร็วและปกครองอยู่เป็นเวลาถึง 800 ปี กลุ่มนี้เป็นพวกมุสลิม ดังนั้น สเปนมุสลิมจึงเป็นส่วนที่อยู่ทางตะวันตกไกลที่สุดของเขตอารยธรรมอิสลาม มีเพียงสามแคว้นเล็ก ๆ ทางภาคเหนือของสเปนเท่านั้นที่ยังมีเอกราชเป็นของตนเอง ได้แก่ อัสตูเรียส นาวาร์ และอารากอน ซึ่งได้กลายเป็นราชอาณาจักรในภายหลัง

อารยธรรมอิสลามนี้มีความก้าวหน้าในด้านสถาปัตยกรรมและการวางผังเมือง ชาวมัวร์ที่มีฐานะค่อนข้างร่ำรวยเนื่องจากควบคุมการค้าทองคำที่มาจากจักรวรรดิกานาในแอฟริกาตะวันตกได้สร้างสิ่งก่อสร้างขึ้นมากมาย โดยเฉพาะในแคว้นอันดาลูเซียทางภาคใต้ของประเทศ เราจะพบเห็นสิ่งก่อสร้างของพวกมุสลิมที่ยังคงหลงเหลืออยู่ในแคว้นนี้หลายแห่ง ส่วนภายนอกเขตเมือง ระบบการถือครองที่ดินในสมัยโรมันยังคงดำรงอยู่ เนื่องจากผู้ปกครองชาวมุสลิมไม่ได้เข้ามาข้องเกี่ยวมากนัก กรรมวิธีการเกษตรใหม่ ๆ ทำให้การเกษตรกรรมขยายพื้นที่ออกไปมากอย่างน่าทึ่ง

การค้าและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมในแถบเมดิเตอร์เรเนียนเฟื่องฟูขึ้นในสมัยนี้ ชาวมุสลิมได้นำภูมิปัญญาต่าง ๆ ทั้งจากตะวันออกกลางและจากแอฟริกาเหนือเข้ามา นักปราชญ์ชาวมุสลิมและชาวยิวมีบทบาทสำคัญในการฟื้นฟูและแผ่ขยายวัฒนธรรมยุคคลาสสิกในยุโรปตะวันตก เกิดการปะทะสังสรรค์ของวัฒนธรรมโรมันกับวัฒนธรรมยิวและมุสลิม ทำให้สเปนมีวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายแตกต่างกันออกไป

ภายใต้การปกครองของพวกมุสลิม ชาวยิวและชาวคริสต์มีเสรีภาพในการนับถือและประกอบพิธีทางศาสนา แต่ก็มีการแบ่งแยกกันอยู่บ้าง อย่างไรก็ตาม หลังจากเข้าสู่คริสต์ศตวรรษที่ 11 เป็นต้นไป ภาคเหนือและภาคกลางของไอบีเรียก็กลับไปอยู่ในการปกครองของชาวคริสต์อีกครั้ง

การพิชิตดินแดนคืนและการรวมอาณาจักร

หลังจากการรุกรานของชาวมัวร์ 11 ปี ช่วงเวลาอันยาวนานในการขยายตัวของอาณาจักรคริสต์ที่เรียกว่า การพิชิตดินแดนคืน (*Reconquista*) ก็ได้เริ่มต้นในปี ค.ศ. 722 (พ.ศ. 1265) ด้วยความพ่ายแพ้ของพวกมุสลิมในยุทธการที่โกบาดองกา (Battle of Covadonga) และการก่อตัวของอาณาจักรอัสตูเรียส ต้นปี ค.ศ. 739 (พ.ศ. 1282) กองกำลังของมุสลิมถูกผลักดันออกไปจากกาลิเซียซึ่งเป็นที่ตั้งของเมืองซานเตียโกเดกอมโปสเตลา (Santiago de Compostela) หนึ่งในสถานที่ที่ศักดิ์สิทธิ์ที่สุดของศาสนาคริสต์ในยุคกลาง

และต่อมา พื้นที่ภูเขาทางตอนเหนือและรอบ ๆ เมืองบาร์เซโลนาก็ถูกกองกำลังท้องถิ่นและกองกำลังของพวกแฟรงก์เข้ายึดได้และกลายเป็นฐานที่มั่นของชาวคริสต์ในสเปน รวมทั้งการยึดเมืองโตเลโดทางภาคกลางได้ในปี ค.ศ. 1085 (พ.ศ. 1628) ทำให้ส่วนครึ่งเหนือของสเปนเป็นของชาวคริสต์ทั้งหมด

พอถึงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 12 จักรวรรดิมุสลิมภายใต้ราชวงศ์อัลโมราวิด (Almoravid) ซึ่งเคยขยายอาณาเขตไปได้ไกลถึงเมืองซาราโกซาก็เริ่มแตกแยก ที่มั่นต่าง ๆ ของชาวมัวร์ที่เคยแข็งแกร่งทางภาคใต้ก็

ตกเป็นของชาวคริสต์สเปน เช่น เมืองกอร์โดบาถูกยึดได้ในปี ค.ศ. 1236 (พ.ศ. 1779) เมืองเซบียาถูกยึดได้ในปี ค.ศ. 1248 (พ.ศ. 1791) เป็นต้น จากนั้นไม่กี่ปี ดินแดนเกือบทั้งหมดในคาบสมุทรไอบีเรียก็ถูกพิชิตกลับคืนมาได้สำเร็จ ยกเว้นอยู่เพียงเมืองกรานาดาเท่านั้นที่ยังคงเป็นดินแดนแทรกของพวกมุสลิม

ในปี ค.ศ. 1478 (พ.ศ. 2021) พระเจ้าเฟอร์ดินานด์ที่ 5 แห่งคาสตีลทรงสนับสนุนให้ก่อตั้งศาลศาสนาสเปน (Spanish Inquisition) และในปี ค.ศ. 1479 (พ.ศ. 2022) เมื่อพระองค์ (ซึ่งทรงราชาภิเษกสมรสและครองราชอาณาจักรคาสตีลร่วมกับสมเด็จพระราชินีนาถอิซาเบลลาที่ 1 ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1469) ได้ทรงขึ้นครองราชบัลลังก์ที่ราชอาณาจักรอารากอนสืบต่อจากพระราชบิดา (และทรงพระนามใหม่ว่าพระเจ้าเฟอร์ดินานด์ที่ 2 แห่งอารากอน) อาณาจักรคริสต์ทั้งสองแห่งจึงได้รวมเข้าด้วยกัน

จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1492 (พ.ศ. 2035) คาสตีลและอารากอนสามารถยึดกรานาดา ดินแดนแห่งสุดท้ายของชาวมัวร์ในไอบีเรียได้สำเร็จ โบอับดิล (Boabdil) เจ้าชายมัวร์องค์สุดท้ายแห่งกรานาดายอมแพ้ต่อพระเจ้าเฟอร์ดินานด์ที่ 2 ในวันที่ 2 มกราคม โดยสนธิสัญญากรานาดา ได้ยืนยันการผ่อนปรนทางศาสนาต่อชาวมุสลิม ในขณะที่ชาวยิวกว่า 2 แสนคนในสเปนถูกขับไล่ออกไปในปีเดียวกันนั้นเอง

ในปีเดียวกัน (1492) สมเด็จพระราชินีนาถอิซาเบลลาที่ 1 ก็ทรงสนับสนุนให้คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส เดินเรือข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกไปทางทิศตะวันตก ซึ่งโคลัมบัสก็ได้ค้นพบโลกใหม่ (New World) ได้แก่ เกาะต่าง ๆ ในทะเลแคริบเบียนรวมทั้งดินแดนอื่น ๆ ในอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ ตามสนธิสัญญาตอร์เดซียัส (Treaty of Tordesillas) ในปี ค.ศ. 1494 โลกได้ถูกแบ่งเป็นสองส่วนระหว่างโปรตุเกสและคาสตีลโดยมีแนวเหนือ-ใต้ของมหาสมุทรแอตแลนติกเป็นเส้นแบ่ง

เมื่อยึดครองกรานาดาได้สำเร็จ และยึดครองนาวาร์ได้ในปี ค.ศ. 1512 (พ.ศ. 2055) แล้ว คำว่า *สเปน (Spain; España)* จึงนำมาใช้เพื่อเรียกชื่อของราชอาณาจักรที่รวมกันใหม่นี้

สู่ตำแหน่งมหาอำนาจของโลก

การรวมเป็นหนึ่งเดียวของอาณาจักรคาสตีล เลออน อารากอน และนาวาร์ได้วางรากฐานให้กับการเกิดสเปนสมัยใหม่และจักรวรรดิสเปน (Spanish Empire) สเปนกลายเป็นผู้นำอำนาจของยุโรปตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 16 จนถึงครึ่งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ 17 เนื่องมาจากการปรับปรุงด้านการเมือง สังคม และการทหารในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 15 การขยายตัวของผลผลิตที่ได้จากเหมืองแร่เงินในทวีปอเมริกาในกลางคริสต์ศตวรรษที่ 16 ก็ยิ่งเสริมตำแหน่งมหาอำนาจให้มั่นคงขึ้นอีก

ในคริสต์ศตวรรษที่ 16 ระหว่างรัชสมัยที่ปกครองยาวนานของกษัตริย์สเปนแห่งราชวงศ์ฮับสบูร์กสองพระองค์ (พระเจ้าชาลส์ที่ 1 และพระเจ้าฟิลิปที่ 2) สเปนก็ได้ก้าวขึ้นมาถึงจุดสูงสุด โดยได้ส่งทหารและพ่อค้าจำนวนมากเข้าไปในทวีปอเมริกาเพื่อยึดครองดินแดนต่าง ๆ ในทวีปแห่งนั้นมาเป็นของตน มีอาณานิคมมากมายในอเมริกากลางและอเมริกาใต้ ตั้งแต่ชิลี อาร์เจนตินา ไปจนถึงเม็กซิโก บางรัฐของสหรัฐอเมริกาในปัจจุบัน (ซึ่งได้แก่ ฟลอริดา แคลิฟอร์เนีย แอริโซนา นิวเม็กซิโก เทกซัส รวมทั้งบางส่วนของโอคลาโฮมา

โคโลราโด และไวโอมิง) การพิชิตจักรวรรดิต่าง ๆ และนำของมีค่ากลับมา ทำให้สเปนกลายเป็นประเทศที่ร่ำรวยมาก โดยได้ครอบครองดินแดนเหล่านั้นอยู่เป็นเวลานานกว่า 300 ปี นอกจากนี้จักรวรรดิสเปนยังมีอาณานิคมในหมู่เกาะฟิลิปปินส์ในมหาสมุทรแปซิฟิก และได้ครอบครองจักรวรรดิโปรตุเกส อิตาลีตอนใต้ ซิซิลี บางส่วนของเยอรมนี เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก และเนเธอร์แลนด์ จักรวรรดิสเปนเป็นจักรวรรดิแห่งแรกที่ได้รับการขนานนามว่าเป็น จักรวรรดิที่พระอาทิตย์ไม่เคยตกดิน (The empire on which the sun never sets)

ช่วงนี้เป็นยุคแห่งการค้นพบ (Age of Discovery) มีการสำรวจดินแดนใหม่ การเปิดเส้นทางการค้าข้ามมหาสมุทร การยึดครองดินแดน และเป็นจุดเริ่มต้นของลัทธิจักรวรรดินิยมในทวีปยุโรป พร้อม ๆ กับการนำเข้าโลหะ เครื่องเทศ พืชเกษตรใหม่ที่มีค่านั้น นักสำรวจชาวสเปนและพ่อค้าได้นำความรู้ติดตัวกลับมาด้วย ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงความคิดความเข้าใจของชาวยุโรปที่มีต่อโลกในเวลาต่อมา

ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 16 ถึง 17 นี้ยังเป็นช่วงแห่งความเจริญรุ่งเรืองทางศิลปะและอักษรศาสตร์ในจักรวรรดิสเปน จึงเรียกว่าเป็นยุคทองของสเปน (Spanish Golden Age)

การเสื่อมอำนาจของสเปนในยุโรป

"การเสื่อมลงของสเปน" เป็นไปอย่างช้า ๆ เริ่มต้นในกลางคริสต์ศตวรรษที่ 17 โดยมีปัจจัยมาจากการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม แต่ประเด็นหลักคือความตึงเครียดเกี่ยวกับกำลังทหาร เป็นเวลานานที่กองทัพสเปนสามารถป้องกันไม่ให้จักรวรรดิฮับสบูร์กแตกแยกกระจัดกระจายได้ แต่ในที่สุดความเข้มแข็งนี้ก็พังทลายลง เมื่อสเปนต้องเสียเนเธอร์แลนด์ไปหลังจากสิ้นสุดสงครามสามสิบปี (Thirty Years War) และเมื่อถึงปี ค.ศ. 1640 (พ.ศ. 2183) ความปราชัยของสเปนครั้งสำคัญก็คือ การเสียโปรตุเกสไป ซึ่งนั่นหมายถึงเสียบราซิลและฐานที่มั่นในแอฟริกาและอินเดียไปด้วย

เมื่อเข้าสู่คริสต์ศตวรรษที่ 18 เกิดปัญหาว่าใครควรจะขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์ จึงทำให้กษัตริย์ยุโรปหลายพระองค์ทรงสู้รบกันในสงครามสืบราชสมบัติสเปน (War of the Spanish Succession) ในที่สุดสงครามนี้ก็ทำให้สเปนสูญเสียความเป็นจักรวรรดิและตำแหน่งผู้นำของยุโรปไป แม้ว่าจะยังคงมีดินแดนโพ้นทะเลอยู่ก็ตาม) และเมื่อสงครามสิ้นสุดลง ราชวงศ์ใหม่จากฝรั่งเศส คือ ราชวงศ์บูร์บง ได้รับการสถาปนาขึ้นในสเปน โดยกษัตริย์พระองค์แรก คือ พระเจ้าฟิลิปที่ 5 ในปี ค.ศ. 1707 (พ.ศ. 2250) ทรงรวมราชอาณาจักรคาสตีลและอารากอนเข้าด้วยกันเป็นราชอาณาจักรสเปน และทรงล้มล้างสิทธิพิเศษและกฎหมายปกครองตนเอง

ในศตวรรษนี้ การขยายตัวของอุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า การเพิ่มมูลค่าทางการค้าและการผลิตอาหารค่อย ๆ ได้รับการฟื้นฟูขึ้น จำนวนประชากรในแคว้นคาสตีลก็เพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ กษัตริย์ราชวงศ์บูร์บงได้ใช้ระบบของฝรั่งเศสเพื่อพยายามทำให้การบริหารและเศรษฐกิจมีความทันสมัยยิ่งขึ้น เมื่อสิ้นสุดคริสต์ศตวรรษที่ 18 การค้าก็เริ่มมีความมั่นคงขึ้นในที่สุด ฐานะของสเปนในสายตานานาชาติดีขึ้น กำลังทหารของสเปนที่มีประสิทธิภาพยังได้ช่วยเหลือชาวอาณานิคมอังกฤษในสงครามประกาศเอกราชอเมริกัน (American War of Independence) อีกด้วย

การปกครองของพวกนโปเลียนและผลสืบเนื่อง

สงครามกับฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1793 (พ.ศ. 2336) ทำให้ภายในประเทศเกิดปฏิกิริยาต่อต้านอย่างชัดเจนต่อพวกชั้นสูงที่นิยมวัฒนธรรมฝรั่งเศส สเปนทำสัญญาสันติภาพกับฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1795 (พ.ศ.2338) และในปีถัดมา ภายใต้การสนับสนุนของฝรั่งเศส สเปนก็ได้ประกาศสงครามกับสหราชอาณาจักรกับโปรตุเกส ความหายนะทางเศรษฐกิจประกอบกับปัจจัยอื่น ๆ นั้นทำให้กษัตริย์ของสเปนต้องทรงสละราชสมบัติ ซึ่งโจเซฟ โบนาปาร์ต พี่ชายของนโปเลียนก็ได้เข้ามามีอำนาจแทน

กษัตริย์ต่างชาติพระองค์ใหม่นี้ไม่ได้รับการยอมรับจากชาวสเปน ในวันที่ 2 พฤษภาคม ค.ศ. 1808 (พ.ศ. 2351) ชาวมาดริดเริ่มก่อการจลาจลชาตินิยมต่อต้านกองทัพฝรั่งเศส ซึ่งชาวสเปนเรียกว่าเป็น "สงครามประกาศเอกราชสเปน (*Guerra de la Independencia Española*)" ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า สงครามคาบสมุทร (Peninsular War) นโปเลียนได้เข้ามาแทรกแซงเป็นการส่วนตัวและสามารถปราบปรามกองทัพสเปนและอังกฤษ-โปรตุเกสลงได้ แต่การสู้รบแบบกองโจรของทหารสเปน รวมทั้งกำลังจากกองทัพอังกฤษ-โปรตุเกสที่นำโดยอาร์เทอร์ เวลเลสลีย์ (Arthur Wellesley) ประกอบกับการที่นโปเลียนประสบความล้มเหลวในการรุกรานรัสเซีย (Invasion of Russia) ได้ขับไล่ฝรั่งเศสออกไปจากสเปนได้สำเร็จในปี ค.ศ. 1814 (พ.ศ. 2357) พระเจ้าเฟอร์ดินานด์ที่ 7 (King Ferdinand VII) ทรงขึ้นครองราชย์

การรุกรานของฝรั่งเศสยิ่งส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจของสเปน และยังทำให้ประเทศตกอยู่ในสภาวะไม่มั่นคงทางการเมืองอีกด้วย ช่องว่างแห่งอำนาจที่เกิดขึ้นระหว่างปี ค.ศ. 1808 (พ.ศ. 2351) ถึงปี ค.ศ. 1814 (พ.ศ. 2357) ได้เปิดโอกาสให้ดินแดนต่าง ๆ มีอำนาจปกครองอย่างอิสระ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1809 (พ.ศ. 2352) อาณานิคมในทวีปอเมริกาเริ่มปลดปล่อยตนเองให้หลุดพ้นจากการปกครองของสเปน และเมื่อถึงปี ค.ศ. 1825 (พ.ศ. 2368) สเปนก็เสียอาณานิคมในลาตินอเมริกาไปทั้งหมด เหลือเพียงคิวบาและเปอร์โตริโก

และเมื่อสิ้นสุดคริสต์ศตวรรษที่ 19 สเปนสูญเสียดินแดนที่ยังเหลืออยู่ในทะเลแคริบเบียนและเอเชีย-แปซิฟิกไป ซึ่งได้แก่ คิวบา เปอร์โตริโก และสแปนิชอีสต์อินดีส (เฉพาะฟิลิปปินส์และกวม) ให้กับสหรัฐอเมริกา หลังจากถูกผลักดันให้สู้รบในสงครามสเปน-อเมริกัน (Spanish-American War) ค.ศ. 1898 (พ.ศ. 2441) อย่างไม่เจตนาและไม่สมัครใจ ต่อมาในปี ค.ศ. 1899 (พ.ศ. 2442) สเปนได้ขายดินแดนสแปนิชอีสต์อินดีสที่เหลือในมหาสมุทรแปซิฟิก ได้แก่ หมู่เกาะมาเรียนา หมู่เกาะคาโรไลน์ และหมู่เกาะปาเลาให้กับเยอรมนี (ส่วนสแปนิชโมร็อกโก สแปนิชสะฮารา และสแปนิชกินีซึ่งเป็นอาณานิคมในทวีปแอฟริกาได้รับเอกราชในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20)

คริสต์ศตวรรษที่ 20

ในช่วงครึ่งแรกของคริสต์ศตวรรษที่ 20 ประเทศสเปนก็ยังไม่อยู่ในความสงบเท่าใดนัก ชาวสเปนบางคนพยายามจะจัดตั้งรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน (ระบอบประชาธิปไตยแบบสาธารณรัฐ)และผลักดันให้กษัตริย์ออกไปจากประเทศ อย่างไรก็ตามในปี ค.ศ. 1936 (พ.ศ. 2479) ความขัดแย้งระหว่างชาว

สเปนกลุ่มที่นิยมประชาธิปไตยกับชาวสเปนที่นิยมเผด็จการได้ก่อให้เกิดสงครามกลางเมืองสเปนขึ้น จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1939 (พ.ศ. 2482) ฝ่ายนิยมประชาธิปไตยพ่ายแพ้ และผู้นำเผด็จการที่มีชื่อว่า ฟรันซิสโก ฟรังโก ก็ได้เข้ามามีอำนาจในรัฐบาล

หลังจากจอมพลฟรังโกถึงแก่อสัญกรรมในปี ค.ศ. 1975 (พ.ศ. 2518) เจ้าชายฮวน การ์โลส (Prince Juan Carlos) ผู้เป็นพระราชนัดดาของกษัตริย์สเปนที่ถูกผลักดันให้ออกจากประเทศ ทรงขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์แห่งสเปน จากการรับรองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสเปน ปี ค.ศ. 1978 การเข้ามาของระบอบประชาธิปไตยได้ทำให้แคว้นบางแห่ง ได้แก่ บาสก์และนาวาร์ ได้รับอัตตาณัติ (ความเป็นอิสระ) ทางการเงินอย่างสมบูรณ์ และแคว้นหลายแห่ง ได้แก่ บาสก์ คาเทโลเนีย กาลิเซีย และอันดาลูเซียก็ได้รับสิทธิในการปกครองตนเอง ซึ่งต่อมาก็ได้ขยายไปสู่แคว้นอื่น ๆ ในสเปนเช่นกัน ทำให้สเปนกลายเป็นเป็นประเทศที่มีการกระจายอำนาจทางการปกครองมากที่สุดในยุโรปตะวันตก แต่ในแคว้นบาสก์ยังคงมีลัทธิชาตินิยมหัวรุนแรง ซึ่งสนับสนุนกลุ่มผู้ก่อการร้ายขององค์การเพื่อมาตุภูมิและอิสรภาพบาสก์หรือ "เอตา" (ETA) ให้ก่อวินาศกรรมเพื่อแยกแคว้นนี้เป็นประเทศเอกราช

ตั้งแต่รัฐธรรมนูญสเปนฉบับปัจจุบันผ่านความเห็นชอบในปี ค.ศ. 1978 (พ.ศ. 2521) ประเทศสเปนมีนายกรัฐมนตรี (*Presidentes del Gobierno*) มาแล้ว 5 คน ได้แก่

นายอาดอลโฟ ซัวเรซ กอนซาเลซ (Adolfo Suárez González) ค.ศ. 1977-1981 (พ.ศ. 2520-2524)

นายเลโอปอลโด กัลโบ โซเตโล อี บุสเตโล (Leopoldo Calvo Sotelo y Bustelo) ค.ศ. 1981-1982 (พ.ศ. 2524-2525)

นายเฟลีเป กอนซาเลซ มาร์เกซ (Felipe González Márquez) ค.ศ. 1982-1996 (พ.ศ. 2525-2539)

นายโคเซ มารีอา อัซนาร์ โลเปซ (José María Aznar López) ค.ศ. 1996-2004 (พ.ศ. 2539-2547)

นายโคเซ ลุยส์ โรดรีเกซ ซาปาเตโร (José Luis Rodríguez Zapatero) ค.ศ. 2004-ปัจจุบัน

ทุกวันนี้ สเปนเป็นประเทศประชาธิปไตยสมัยใหม่ ทำธุรกิจติดต่อค้าขายกับหลายประเทศในโลก รวมทั้งเป็นส่วนหนึ่งของสหภาพยุโรป และใช้สกุลเงินยูโรในฐานะสกุลเงินประจำชาติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2542

การเมือง

ประเทศสเปนมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยระบบรัฐสภาโดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1978 (พ.ศ. 2521) หลังจากที่ถูกปกครองภายใต้ระบอบเผด็จการโดยจอมพลฟรังโกมา 36 ปี (พ.ศ. 2482-2521) ในปี พ.ศ. 2521 เมื่อสเปนเปลี่ยนมาปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย ได้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้น คือ รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2521 ซึ่งมีผลบังคับใช้มาจนถึงปัจจุบัน

ประมุขแห่งรัฐ

ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันของสเปน พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งประมุขแห่งรัฐและทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพสเปน

ทรงมีพระราชอำนาจที่จะอนุมัติและประกาศใช้พระราชบัญญัติต่าง ๆ

เรียกประชุม ยุบรัฐสภา และประกาศให้มีการเลือกตั้ง

ทรงเสนอนามผู้ที่ทรงเห็นว่าสมควรจะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รวมทั้งทรงแต่งตั้งและถอดถอนนายกรัฐมนตรีภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

ทั้งนี้ พระราชกรณียกิจเกี่ยวกับราชการจะต้องมีนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องผู้หนึ่ง ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ และผู้รับสนองพระบรมราชโองการจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในพระราชกรณียกิจนั้น ๆ

รัฐสภา

รัฐสภาสเปนหรือกอร์เตสเคเนราเลส (*Cortes Generales*) ทำหน้าที่ออกกฎหมายของรัฐ รวมทั้งให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับงบประมาณ ควบคุมการบริหารงานของรัฐบาล และใช้อำนาจอื่น ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย

สภาผู้แทนราษฎร (Congress of Deputies; *Congreso de los Diputados*) ประกอบด้วยสมาชิกอย่างน้อย 300 คน และอย่างมาก 400 คน ขึ้นอยู่กับการแบ่งเขตเลือกตั้งและจำนวนพลเมือง ประเทศสเปนมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 350 คน ดำรงตำแหน่งวาระละ 4 ปี และปัจจุบันนายมานวยล์ มารีน กอนซาเลซ (Manuel Marín González) จากพรรคแรงงานสังคมนิยมสเปน ดำรงตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎร

วุฒิสภา (Senate; *Senado*) มีสมาชิกวุฒิสภา 259 คน โดยในจำนวนนี้ 208 คนจะมาจากการเลือกตั้งเข้ามาโดยตรง และอีก 51 คนจะมาจากการแต่งตั้งของสภานิติบัญญัติของแคว้นปกครองตนเองแต่ละแห่ง สมาชิกวุฒิสภาสเปนดำรงตำแหน่งวาระละ 4 ปีเช่นเดียวกันกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปัจจุบันนายคาเบียร์ โรโค (Javier Rojo) จากพรรคแรงงานสังคมนิยมสเปน ดำรงตำแหน่งประธานวุฒิสภา

รัฐบาล

ตามรัฐธรรมนูญของสเปน รัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจและหน้าที่ฝ่ายบริหารภายใต้รัฐธรรมนูญและกฎหมาย เป็นผู้กำหนดและดำเนินนโยบายทั้งภายในและต่างประเทศ รวมทั้งการป้องกันประเทศ รัฐบาลประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี (President of the Government) รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการและรัฐมนตรีอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้โดยกฎหมายในการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี พระมหากษัตริย์จะทรงปรึกษาหารือกับผู้แทนของพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่มีสมาชิกอยู่ในรัฐสภา แล้วเสนอชื่อผู้ที่เห็นสมควรได้รับการเลือกตั้งไปยังประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อขอรับความไว้วางใจจากสภาผู้แทนราษฎรด้วยคะแนนเสียงข้างมากเด็ดขาด (absolute majority) พระมหากษัตริย์จะได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

นายกรัฐมนตรี ต่อจากนั้น นายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้เสนอรายชื่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้พระมหากษัตริย์มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าแต่งตั้งต่อไป โดยไม่จำเป็นต้องขอรับความไว้วางใจจากรัฐบาลอีก รัฐบาลมีวาระ 4 ปี หรือจนกว่าจะมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งต่อไป

พรรคการเมือง

พรรคการเมืองที่สำคัญในสเปน ได้แก่

1. พรรคแรงงานสังคมนิยมสเปน (*Partido Socialista Obrero Espanol*: PSOE) เป็นพรรคสังคมนิยมที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองไม่ซ้ายจัด ปัจจุบันมีนายโคเซ ลุยส์ โรดรีเกซ ซาปาเตโร (José Luis Rodríguez Zapatero) เป็นเลขาธิการพรรค พรรคแรงงานสังคมนิยมสเปนเป็นพรรคที่มีบทบาทสำคัญและเป็นพรรคจัดตั้งรัฐบาลสเปนมานานถึง 14 ปีในสมัยแรก (ค.ศ. 1982-1996) โดยปัจจุบัน (การเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 9 มีนาคม ค.ศ. 2008) พรรคนี้มีที่นั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรสเปน 169 ที่นั่ง

2. พรรคประชาชน (*Partido Popular*: PP) เป็นพรรคการเมืองฝ่ายขวาที่เคยเป็นพรรครัฐบาล หัวหน้าพรรค คือ นายมาเรียโน ราโคย เบรย์ (Mariano Rajoy Brey) ปัจจุบันพรรคนี้เป็นพรรคฝ่ายค้านที่ใหญ่ที่สุด โดยมี 153 ที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎรสเปน

3. พรรคปรับร่วมและสหภาพ (*Convergència i Unió*: CiU) เป็นพรรคจากแคว้นคาเทโลเนีย มีนาย อาร์ตูร์ มัส อี กาบาร์โร (Artur Mas i Gavarró) เป็นหัวหน้าพรรค ปัจจุบันมีที่นั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร 11 ที่นั่ง

4. พรรคชาตินิยมบาสก์ (*Partido Nacionalista Vasco*: EAJ/PNV) เป็นพรรคการเมืองของแคว้นบาสก์ มีนายอีญีโก อูร์กูยู (Iñigo Urkullu) เป็นหัวหน้าพรรค ปัจจุบันมีที่นั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร 6 ที่นั่ง

5. พรรคฝ่ายซ้ายสาธารณรัฐนิยมแห่งคาเทโลเนีย (*Esquerra Republicana de Catalunya*: ERC) เป็นพรรคฝ่ายซ้ายที่มีแนวคิดให้แคว้นคาเทโลเนียเป็นเอกราชจากสเปน มีนายโชอัน ปูอิกเซร์โกส อี โบยซาซา (Joan Puigcercós i Boixassa) เป็นเลขาธิการพรรค ปัจจุบันมีที่นั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร 3 ที่นั่ง

6. พรรคฝ่ายซ้ายร่วม (*Izquierda Unida*: IU) เป็นพรรคการเมืองฝ่ายซ้ายที่แต่เดิมคือพรรคคอมมิวนิสต์ มีนายกัสปาร์ ยามาซาเรส ตรีโก (Gaspar Llamazares Trigo) เป็นเลขาธิการพรรค ปัจจุบันมีที่นั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร 2 ที่นั่ง

7. กลุ่มชาตินิยมกาลิเซีย (*Bloque Nacionalista Galego*: BNG) เป็นพันธมิตรทางการเมืองซึ่งเป็นตัวแทนจากแคว้นกาลิเซีย มีนายโชเซ มานวยล์ เบย์รัส (Xosé Manuel Beiras) เป็นหัวหน้ากลุ่ม ปัจจุบันมีที่นั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร 2 ที่นั่ง

8. พรรคผสมคะเนรี (*Coalición Canaria*: CC) พรรคการเมืองชาตินิยมและเสรีนิยมจากหมู่เกาะคะเนรี มีนายโคเซ ตอร์เรส สติงกา (José Torres Stinga) เป็นหัวหน้าพรรค ปัจจุบันมีที่นั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร 2 ที่นั่ง

9. พรรคสหภาพ ก้าวหน้า และประชาธิปไตย (*Unión, Progreso y Democracia*: UPyD) เป็นพรรคการเมืองรัฐธรรมนูญนิยมและต่อต้านชาตินิยมที่เพิ่งได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 2007 โดยแกนนำพรรคมา

จากแคว้นบาสก์และมีนางโรซา ดีเอซ (Rosa Díez) เป็นหัวหน้าพรรค ปัจจุบันมีที่นั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร 1 ที่นั่ง

10. พรรคนาฟาร์โรอาไบย์ (*Nafarroa Bai*: Na-Bai) เป็นพรรคชาตินิยมบาสก์จากแคว้นนาวาร์ ปัจจุบันมีที่นั่งอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร 1 ที่นั่ง

การแบ่งเขตการปกครอง

ประเทศสเปนแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 17 แคว้นปกครองตนเอง (autonomous communities; *comunidades autónomas*) และ 2 นครปกครองตนเอง (autonomous cities; *ciudades autónomas*) แต่ละแคว้นจะแบ่งย่อยออกไปอีกเป็น จังหวัด (provinces; *provincias*) รวมทั้งหมด 50 จังหวัด

แคว้นและนครปกครองตนเอง

ปัจจุบันประเทศสเปนได้ชื่อว่าเป็น "รัฐแห่งการปกครองตนเอง (State of Autonomies)" แม้ว่าโดยทางการจะถือว่าเป็นรัฐเดี่ยว แต่ในความเป็นจริงแล้วมีลักษณะเป็นรัฐรวมที่มีการกระจายอำนาจออกจากศูนย์กลางอย่างมาก โดยรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันเปิดโอกาสให้แคว้นต่าง ๆ มีสิทธิในการปกครองตนเองได้ในระดับที่ต่างกันตามภูมิหลังการปกครองตนเองของแต่ละแคว้น เช่น ทุกแคว้นจะจัดการด้านสาธารณสุขและระบบการศึกษาของตนเอง บางแคว้น (เช่น บาสก์และนาวาร์) มีหน้าที่จัดการด้านการเงินสาธารณะเพิ่มเติม ในแคว้นบาสก์และคาเทโลเนีย หน่วยงานตำรวจของแคว้นจะมีบทบาทหน้าที่มากกว่าหน่วยงานตำรวจของส่วนกลาง เป็นต้น โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติของแต่ละแคว้นจะดำรงตำแหน่งวาระละ 4 ปีเช่นเดียวกับสมาชิกรัฐสภา

จังหวัด

นอกจากแคว้นปกครองตนเองดังกล่าวแล้ว สเปนยังแบ่งออกเป็น 50 จังหวัด โดยโครงสร้างนี้เป็นโครงสร้างรองถัดจากระดับแคว้นปกครองตนเองลงไป (ย้อนไปตั้งแต่ปี พ.ศ. 2376) ดังนั้น แคว้นปกครองตนเองจึงเกิดขึ้นจากกลุ่มของจังหวัด (เช่น แคว้นเอกซ์เตรมาดูราประกอบด้วยจังหวัดกาเซเรสและจังหวัดบาดาโฮซ) แต่แคว้นปกครองตนเองอัสตูเรียส หมู่เกาะแบลีแอริก กันตาเบรีย ลารีโอคา นาวาร์ มูร์เซีย และมาดริด แต่ละแคว้นดังกล่าวจะมีอยู่เพียงจังหวัดเดียว และแต่เดิมจังหวัดในแคว้นต่าง ๆ มักจะถูกแบ่งลงไปเป็น *โกมาร์กัส (comarcas)* เป็นเขตทางประวัติศาสตร์ที่มีรูปแบบคล้ายกับเคาน์ตีในสหรัฐอเมริกา แต่ในบางแคว้นจะไม่มีเขตการบริหารระดับล่างสุดจริง ๆ แล้วคือ เทศบาล (municipalities; *municipios*)

บริเวณอำนาจอธิปไตย

ประเทศสเปนมีดินแดนส่วนแยกตั้งอยู่ริมและนอกชายฝั่งทวีปแอฟริกาที่มีชื่อเรียกว่า ปลาซัสเดโซเบรานีอา (*plazas de soberanía*; places of sovereignty) ได้แก่ เซวตาและเมลียา ซึ่งเป็นนครปกครองตนเอง มีสถานะอยู่ระหว่างระดับเมืองกับระดับแคว้น ส่วนหมู่เกาะชาฟารีนัส (Islas Chafarinas) โขดหินอาลูเซมัส (Peñón de Alhucemas) และโขดหินเบเลซเดลาโกเมรา (Peñón de Vélez de la Gomera) ต่างอยู่ภายใต้การบริหารของสเปน

ขนาดและที่ตั้ง

ประเทศสเปนมีเนื้อที่ 504,782 ตารางกิโลเมตร (194,884 ตารางไมล์) มีขนาดใหญ่ที่สุดเป็นอันดับที่ 51 ของโลก (รองจากประเทศไทย) มีขนาดพอ ๆ กับประเทศเติร์กเมนิสถาน และค่อนข้างจะใหญ่กว่ารัฐแคลิฟอร์เนียของสหรัฐอเมริกา โดยนอกจากจะมีพื้นที่บนคาบสมุทรไอบีเรียแล้ว อาณาเขตของประเทศยังรวมไปถึงหมู่เกาะแบลีแอริกในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน หมู่เกาะคะเนรีในมหาสมุทรแอตแลนติก เมืองเซวตา และเมืองเมลียา ในทวีปแอฟริกาตอนเหนือ (สเปนจึงมีอาณาเขตติดต่อกับโมร็อกโกด้วย) และเกาะเล็ก ๆ เป็นจำนวนมากที่ไม่มีผู้คนอาศัยอยู่ทางด้านทะเลเมดิเตอร์เรเนียนของช่องแคบยิบรอลตาร์ ที่เรียกว่า ปลาซัสเดโซเบรานีอา (Plazas de soberanía) เช่น เกาะชาฟารีนัส เกาะอัลโบรัง โขดหินเบเลซเดลาโกเมรา โขดหินอาลูเซมัสและเกาะเปเรคิล ทางทิศเหนือในแนวเทือกเขาพิเรนีส เมืองเล็ก ๆ ที่เป็นดินแดนส่วนแยก (exclave) ชื่อยีเบีย (Llívia) ในแคว้นคาเทโลเนีย มีดินแดนประเทศฝรั่งเศสล้อมรอบอยู่

ที่ตั้ง

ประเทศสเปน (แผ่นดินใหญ่) ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของทวีปยุโรปบนคาบสมุทรไอบีเรีย

ทิศเหนือ จรดทะเลกันตาเบรีย สาธารณรัฐฝรั่งเศส และราชรัฐอันดอร์รา

ทิศตะวันออก จรดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

ทิศใต้ จรดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ช่องแคบยิบรอลตาร์ และอ่าวกาดิซ

ทิศตะวันตก จรดสาธารณรัฐโปรตุเกสและมหาสมุทรแอตแลนติก

เศรษฐกิจ

สเปนเป็นหนึ่งในประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่มากที่สุดประเทศหนึ่งของยุโรป ในปี พ.ศ. 2548 มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (จีดีพี) อยู่ที่ 1,123,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และในปี พ.ศ. 2549 มีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 27,542 ดอลลาร์สหรัฐ ตามการจัดอันดับของธนาคารโลกในปี พ.ศ. 2547 และ 2548 สเปนเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่ 8 ของโลก

การท่องเที่ยว

หลังจากนายพลฟรังโกถึงแก่อสัญกรรม สเปนก็กลายเป็นจุดหมายปลายทางที่มีผู้ไปท่องเที่ยวมากที่สุดในโลกรองจากฝรั่งเศส โดยมีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเข้ามาในประเทศถึงปีละ 52 ล้านคน สร้างรายได้ให้กับประเทศประมาณ 46 พันล้านยูโร

สถานที่ท่องเที่ยวในสเปน ได้แก่ มาดริด บาร์เซโลนา ซึ่งเป็นเมืองใหญ่ที่สุด สถานที่ที่น่าสนใจอื่น ๆ เช่น บีโกและปอนเตเบดราในแคว้นกาลิเซีย กอร์โดบา เซวิลล์ กรานาดา (สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม) มาลากา อวยลวา กาดิซ และอัลเมรีอา (ชายหาด) ในแคว้นอันดาลูเซีย กาเซเรส กวาดาลูเป และเมรีดาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในแคว้นเอกซ์เตรมาดูรา ซาลามังกา โตเลโด และเซโกเบียเป็นสถานที่ท่องเที่ยวในส่วนอื่น ๆ ของประเทศ ส่วนสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญซึ่งมีชายหาดสวยงามมาก ได้แก่

รีอัสไบดัส (ในจังหวัดปอนเตเบดรา) ซาโลว์ เบนีดอร์ม มายอร์กา อีบีซา (หมู่เกาะแบลีแอริก) หมู่เกาะคะเนรี แคว้นบาเลนเซีย แคว้นคาเทโลเนีย และสเปนเขียว (ทางภาคเหนือ)

สายการบินแห่งชาติของสเปนคือไอบีเรียแอร์ไลน์ (Iberia Airlines) รถไฟความเร็วสูง เช่น อาเบเอ (AVE: Alta Velocidad Española) มีความเร็วสูงสุด 300 กิโลเมตรต่อชั่วโมง หรือ ตัลโก (Talgo) และยังมีถนนคุณภาพดีมุ่งสู่เมืองสำคัญในส่วนต่าง ๆ ของประเทศ

เชื้อชาติ

ประชากรสเปนส่วนใหญ่มีลักษณะผสมระหว่างชาติพันธุ์นอร์ดิกและชาติพันธุ์เมดิเตอร์เรเนียน ประกอบด้วยเชื้อชาติต่าง ๆ ได้แก่ ชาวสเปน มีจำนวนมากที่สุดประมาณร้อยละ 74 รองลงมาเป็นชาวคาตาลัน ชาวกาลิเซีย และชาวบาสก์ตามลำดับ

ชนกลุ่มน้อย

ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 16 เป็นต้นมา ชนกลุ่มน้อยที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในประเทศสเปน คือ พวกคีตาโนส (Gitanos) ซึ่งเป็น ชาวยิปซีกลุ่มหนึ่ง

ประเทศสเปนเป็นแหล่งพักพิงของประชากรสายเลือดแอฟริกาจำนวนมาก ซึ่งเป็นผู้สืบเชื้อสายมาจากประชากรในอดีตอาณานิคม (โดยเฉพาะอิเควทอเรียลกินี) แต่ผู้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในสเปนจากหลายประเทศในภูมิภาคแอฟริกากึ่งสะฮาราและแคริบเบียนก็มีจำนวนสูงกว่า และยังมีชาวสเปนเชื้อสายเอเชียจำนวนมากพอสมควร ส่วนใหญ่จะมีสายเลือดชาวจีน ชาวฟิลิปปิโน ชาวตะวันออกกลาง ชาวปากีสถาน และชาวอินเดีย ส่วนชาวสเปนสายเลือดลาตินอเมริกาก็มีจำนวนมากเช่นกันและกำลังเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

ประชากรยิวกลุ่มที่สำคัญถูกขับไล่หรือถูกบังคับให้เปลี่ยนศาสนาในปี ค.ศ. 1492 (พ.ศ. 2035) พร้อมกับการตั้งศาลศาสนาสเปน แต่หลังจากคริสต์ศตวรรษที่ 19 ชาวยิวบางส่วนก็ได้เข้ามาตั้งหลักแหล่งอยู่ในสเปน โดยอพยพเข้ามาจากอดีตอาณานิคมสแปนิชโมร็อกโก หลบหนีการกวาดล้างจากพวกนาซี และอพยพมาจากอาร์เจนตินา ปัจจุบันนี้เมลียามีอัตราส่วนชาวยิว (และชาวมุสลิม) สูงที่สุดในประเทศ และกฎหมายของสเปนยังอนุญาตให้ชาวยิวกลุ่มเซฟาร์ดี (Sephardi Jews) สามารถอ้างสิทธิการเป็นพลเมืองของรัฐได้

ภาษา

แม้ว่ารัฐธรรมนูญของสเปนจะยืนยันอำนาจอธิปไตยของชาติก็ตาม แต่ก็ยังรับรองเชื้อชาติอื่น ๆ ที่มีมาในประวัติศาสตร์ด้วย

ภาษาสเปน/ภาษาคาสตีล (Spanish/Castilian; *español/castellano*) เป็นภาษาราชการทั่วทั้งประเทศ แต่ในบางท้องถิ่นก็ยังใช้ภาษาถิ่นอื่น ๆ ซึ่งภาษาแรกที่ใช้พูดอีกด้วย รัฐธรรมนูญสเปนให้การรับรองภาษาท้องถิ่น (ที่อาจจะมี) ให้เป็นภาษาราชการร่วมตามแต่ละภูมิภาค โดยไม่ได้บอกชื่อภาษาไว้ ภาษาต่อไปนี้เป็นภาษาราชการร่วมกับภาษาสเปน (คาสตีล)

ภาษาคาตาลัน (Catalan; *català*) พูดในแคว้นคาเทโลเนีย หมู่เกาะแบลีแอริก และบางส่วนของแคว้นบาเลนเซีย (เรียกว่าภาษาบาเลนเซีย)

ภาษากาลิเซีย (Galician; *galego*) พูดในแคว้นกาลิเซีย

ภาษาบาสก์ (Basque; *euskara*) พูดในแคว้นบาสก์และบางส่วนของแคว้นนาวาร์ ภาษานี้ไม่มีความเกี่ยวข้องกับภาษาอื่น ๆ เลย

ภาษาอ็อกซิตัน (Occitan) (ภาษาถิ่นอารัน) พูดกันในบัลดารัน แคว้นคาเทโลเนีย

ทั้งภาษาคาตาลัน ภาษากาลิเซีย ภาษาอารัน (อ็อกซิตัน) และภาษาคาสตีลต่างสืบทอดมาจากภาษาละติน บางภาษาก็มีภาษาถิ่นของตนเอง ซึ่งภาษาถิ่นบางภาษาก็ได้รับการสนับสนุนจากผู้พูดภาษาถิ่นนั้นให้เป็นอีกภาษาหนึ่งต่างหากด้วย กรณีพิเศษได้แก่ ภาษาบาเลนเซีย (Valencian) เป็นชื่อที่เรียกภาษาถิ่นภาษาหนึ่งของภาษาคาตาลัน ซึ่งได้รับการรับรองให้เป็นภาษาราชการร่วมในแคว้นบาเลนเซีย

นอกจากนี้ ยังมีภาษาของชนกลุ่มน้อยที่อยู่ในกลุ่มภาษาโรมานซ์ คือ **ภาษาอัสตูเรียส / เลออน** (Asturian / Leonese) พูดกันในแคว้นอัสตูเรียสและบางส่วนของจังหวัดเลออน เมืองซาโมรา และเมืองซาลามังกา **ภาษาเอกซ์เตรมาดูรา** (Extremaduran) ใช้กันในจังหวัดกาเซเรสและจังหวัดซาลามังกา (ทั้งสองภาษาดังกล่าวสืบทอดมาจากภาษาถิ่นในอดีตของภาษาอัสตูร์-เลออน) **ภาษาอารากอน** (Aragonese) มีผู้พูดกันในพื้นที่บางส่วนของแคว้นอารากอน; **ภาษาฟาลา** (Fala) ยังมีผู้พูดอยู่บ้างในหมู่บ้านสามแห่งของแคว้นเอกซ์เตรมาดูรา และภาษาโปรตุเกส (ภาษาถิ่น) ที่ใช้กันในบางเมืองของแคว้นเอกซ์เตรมาดูราและแคว้นคาสตีล-เลออน อย่างไรก็ตาม ภาษาเหล่านี้ก็ไม่ได้มีสถานะเป็นภาษาทางราชการอย่างที่ภาษาคาตาลัน ภาษากาลิเซีย และภาษาบาสก์มี

ภาษาถิ่นอันดาลูเซีย (Andalusian dialect) หรือ *อันดาลุซ (Andaluz)* พูดในแคว้นปกครองตนเองอันดาลูเซียและยิบรอลตาร์ โดยมีความแตกต่างจากภาษาคาสตีลในเรื่องการออกเสียงหลายประการ ซึ่งบางประการได้เข้าไปมีอิทธิพลในภาษาสเปนแบบลาตินอเมริกา ข้อแตกต่างเหล่านี้เห็นได้ในเรื่องสัทวิทยา (phonology) เช่นเดียวกับการใช้ทำนองเสียง (intonation) และคำศัพท์ (vocabulary)

ในย่านท่องเที่ยวตามชายฝั่งเมดิเตอร์เรเนียนและหมู่เกาะ นักท่องเที่ยว ผู้อยู่อาศัยชาวต่างชาติ และผู้ทำงานท่องเที่ยวจะพูดภาษาอังกฤษและภาษาเยอรมัน ผู้ย้ายถิ่นชาวแอฟริกาและผู้สืบเชื้อสายชนกลุ่มน้อยเหล่านั้นจะพูดภาษายุโรปที่เป็นทางการของบ้านเกิดพวกเขา (ไม่ว่าจะเป็นภาษาโปรตุเกส ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส หรือครีโอลท้องถิ่น)

วัฒนธรรม

วัฒนธรรมสเปนมีรากฐานมาจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ อิทธิพลของชาวไอบีเรียนเดิมและชาวละตินในคาบสมุทรไอบีเรีย ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ศาสนาอิสลามของชาวมัวร์ ความตึงเครียดในระหว่างการรวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลางของแคว้นคาสตีล และชนกลุ่มน้อย นอกจากนี้ ประวัติศาสตร์ของชาติ

รวมทั้งสภาพทางภูมิศาสตร์และภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียนยังมีบทบาทสำคัญในการก่อร่างวัฒนธรรมสเปนด้วย

ธรรมเนียม

ในขณะที่ เซียสตา (*siesta*) หรือการพักจากการทำงานตอนบ่าย 1-2 ชั่วโมง (อาจจะนอนกลางวัน) กำลังลดลงโดยทั่วไป การดำเนินชีวิตใน 1 วันของชาวสเปนก็ค่อย ๆ มีความใกล้เคียงกับระเบียบของประเทศในทวีปยุโรปทั่วไปมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ร้านค้าและพิพิธภัณฑ์หลายแห่งยังคงแบ่งเวลาทำการออกเป็นสองช่วง โดยจะพักระหว่างนั้น 2-3 ชั่วโมง การเดินเล่น (*paseo*) ในช่วงเย็นหรือหัวค่ำยังเป็นสิ่งที่ผู้คนในเมืองเล็กหลาย ๆ เมืองกระทำกัน (รวมทั้งเมืองใหญ่ก็เช่นกัน) ส่วนเวลารับประทานอาหารเย็นก็เรียกได้ว่าช้าที่สุดในยุโรป กล่าวคือจะเริ่มรับประทานกันเวลา 21.00 น. หรือ 22.00 น. ดังนั้นชีวิตกลางคืนจึงเริ่มขึ้นช้าตามไปด้วย มีคลับเต้นรำมากมาย (แม้แต่ในเมืองเล็กบางเมือง) ที่เปิดตอนเวลาเที่ยงคืนจนถึงรุ่งเช้า

ดนตรี

ชิ้นงานดนตรีของสเปนได้แก่ ดนตรีคลาสสิกตะวันตกและดนตรีคลาสสิกอันดาลูเซีย รวมทั้งอุตสาหกรรมดนตรีป็อปภายในประเทศ และดนตรีชาวบ้าน (folk music) นอกจากนี้ สเปนสมัยใหม่ยังมีผู้เล่นดนตรีแนวร็อกแอนด์โรล เฮฟวีเมทัล พังก์ร็อก และฮิปฮอปเป็นจำนวนมาก

ดนตรีชาวบ้านหรือโฟล์กมิวสิกของสเปนที่เป็นที่รู้จักกันดีที่สุดน่าจะเป็น ฟลาเมงโก (flamenco) มีต้นกำเนิดจากในแคว้นอันดาลูเซีย รูปแบบของฟลาเมงโกได้ผลิตนักดนตรีชาวสเปนที่มีชื่อเสียงหลายคน เช่น นักร้องกามารอน เด ลา อิสลา (Camarón de la Isla) และนักกีตาร์การ์โลส มอนโตยา (Carlos Montoya)

นอกจากฟลาเมงโกแล้ว ดนตรีชาวบ้านของสเปนยังมีดนตรีตรีกีตีชา (trikitixa) และแอกคอร์เดียน จากแคว้นบาสก์ ดนตรีไกย์ตา (gaita - ปี่สกอตชนิดหนึ่ง) จากแคว้นกาลิเซียและอัสตูเรียส และโคตา (jota) จากแคว้นอารากอน และแม้ว่าประเพณีท้องถิ่นบางอย่างจะสูญหายไปแล้ว แต่บางอย่างก็ยังคงได้รับความนิยมอยู่และได้รับการประยุกต์ดัดแปลงให้ทันสมัยเข้ากับรูปแบบและเครื่องดนตรีใหม่ ๆ เช่น ดนตรีเคลติก (Celtic music) ของกาลิเซีย นิวฟลาเมงโก (New Flamenco) เป็นต้น

ดนตรีสมัยใหม่ที่แตกต่างออกไปจากแนวพื้นบ้านเริ่มปรากฏในสเปนประมาณปี ค.ศ. 1959 (พ.ศ. 2502) จากนั้น ดนตรีพ็อปแนวเย-เย (*Ye-yé*) ก็เป็นที่นิยม ตามด้วยเพลงพ็อปและร็อกนำเข้าจากสหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส และอื่น ๆ ดนตรีสเปนทุกวันนี้ประกอบด้วยวงร็อกเป็นส่วนใหญ่ เช่น เอล กันโตเดลโลโก (El Canto Del Loco) และไดเกอส์ (Dikers) ดนตรีชนิดใหม่นี้ก็กำลังติดอันดับความนิยมในหลายชาร์ตของสเปน และน่าจะเป็นเช่นนี้ไปอีกระยะหนึ่ง

กีฬา

การกีฬาในสเปน จุดเด่นที่สุดคือ กีฬาฟุตบอล (*fútbol*) เช่นเดียวกับชาติอื่น ๆ ทั่วไปในยุโรป โดยมีลาลีกา (La Liga) เป็นลีกสำหรับฟุตบอลอาชีพของประเทศ สโมสรฟุตบอลใหญ่อย่างเรอัลมาดริด (Real Madrid) และบาร์เซโลนา (Barcelona) จะเป็นผู้ประสบความสำเร็จสูงสุดสืบต่อกันมา อย่างไรก็ตาม ฟุตบอลทีมชาติสเปน (ซึ่งปัจจุบันมี ราอุล กอนซาเลซ (Raúl González) เป็นกัปตันทีม) ก็ยังทำผลงานได้ไม่ดีนักในฟุตบอลโลก แม้ว่าจะเคยได้ชัยชนะในการแข่งขันฟุตบอลยูโรในปี ค.ศ. 1964 (พ.ศ. 2507) ก็ตาม และสเปนได้แชมป์ยูโรครั้งล่าสุดเมื่อปี 2008 ชนะทีมฟุตบอลจากประเทศเยอรมนีในรอบชิงชนะเลิศ โดยผู้ยิงประตูชันคือ เฟอร์นานโด ตอร์เรส ทางด้านกีฬาเทนนิสนั้น สเปนได้รับรางวัลชนะเลิศในการแข่งขันเดวิสคัป (Davis Cup) ในปี ค.ศ. 2004 (พ.ศ. 2547) รวมทั้งมีราฟาเอล นาดัล (Rafael Nadal) ชาวสเปนจากแคว้นแบลีแอริกอยู่ในตำแหน่งมือวางอันดับ 2 ของโลก (ก.พ. 2550) ส่วนการแข่งขันจักรยานก็เป็นกีฬาหลักเช่นกัน มีการจัดการแข่งขันจักรยานทางไกลรอบประเทศ คือ บวยล์ตาเอสปาญา (Vuelta a España) และมีเกล อินดูราอิน (Miguel Indurain) จากแคว้นนาวาร์เป็นหนึ่งในชาวสเปนเพียงห้าคนที่คว้าชัยชนะในการแข่งขันตูร์เดอฟรองซ์ (Tour de France) ที่มีชื่อเสียง

กีฬาสู้วัวกระทิง (bullfighting) เป็นสัญลักษณ์หนึ่งของสเปน แม้ว่าในช่วงหลังมานี้จะได้รับความสนใจลดลงบ้างและถูกองค์กรคุ้มครองสัตว์ต่าง ๆ ต่อต้าน กีฬานี้ก็ยังคงดำรงอยู่ได้อย่างดีในประเทศ ส่วนกีฬาท้องถิ่นอื่น ๆ ได้แก่ เปโลตา (Pelota) ควบคู่กับไฮอาไล (Jai Alai) เป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมอย่างสูง โดยเข้ามาในสเปนผ่านทางชาวมัวร์

ในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกฤดูร้อน 2004 ที่กรุงเอเธนส์ ประเทศกรีซ ทัพนักกีฬาสเปนคว้าเหรียญรางวัลไปทั้งหมด 19 เหรียญ (3 เหรียญทอง 11 เหรียญเงิน และ 5 เหรียญทองแดง) อยู่ในอันดับที่ 20 และในปี ค.ศ. 2006 (พ.ศ. 2549) นักกีฬาบาสเกตบอลของสเปนก็ได้รับเหรียญทองในการแข่งขันเวิลด์แชมเปียนชิปของสหพันธ์บาสเกตบอลนานาชาติ (FIBA) ที่ประเทศญี่ปุ่น

ที่มาของข้อมูล:: วิกิพีเดีย http://th.wikipedia.org/

ภาคผนวก ค

"ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐคาตาลุนย่า/คาทาโลเนีย"

ภาคผนวก ค

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐคาตาลุนย่า/คาทาโลเนีย

Catalonia (Catalan: *Catalunya*; Spanish: *Cataluña*; Aranese; *Catalonha*)

เป็นชุมชนที่ปกครองตนเองที่ตั้งอยู่ทางเหนือของสเปน มีเมืองหลวงชื่อ บาเซย์โลนา คาทาโลเนียมีเนื้อที่ 32,114 ตารางกิโลเมตร และมีประชากรอย่างเป็นทางการ 7,210,508 มีชายแดนทางเหนืออยู่ติดกับประเทศฝรั่งเศส และแอนโดรา ทางตะวันตกอยู่ติดกับ อารากอน ทางใต้อยู่ติดกับ เวเลนเซียน และทางตะวันออกอยู่ติดกับทะเลเมดิเตอร์เรเนียน (มีเนื้อที่ติดชายฝั่งเป็นระยะทาง 580 กิโลเมตร) ภาษาอย่างเป็นทางการคือ ภาษาคาทาลัน Catalan Spanish และอารานิส Aranese

สถานะทางกฎหมายภายในประเทศสเปน

ชุมชนปกครองตนเองของสเปน

รัฐธรรมนูญของสเปนปี 1978 ประกาศว่าสเปนเป็นประเทศที่ไม่สามารถล่มสลายได้ที่ซึ่งรับรองและให้หลักประกันต่อสิทธิในการปกครองตนเองของชนชาติ พื้นที่ คาทาโลเนีย ริมฝั่งเมืองบาสและกาลิเซีย (Galicia) ได้รับการจัดตั้งเป็นรัฐปกครองตัวเองแยกต่างหากจากสเปนในฐานะชนชาติทางประวัติศาสตร์ และได้รับสิทธิในการปกครองตนเองอย่างอัตโนมัติ ซึ่งมีผลในปี 1979 ตามธรรมนูญการปกครองตนเองของคาทาโลเนีย ส่วนที่เหลือ คือ แอนดาลูสเซีย (Andalusia) สำเร็จเสร็จสิ้นในปี 1985 และมีชุมชนที่ปกครองตนเองเพิ่มเติมจำนวน 14 ชุมชนซึ่งมีการร่างธรรมนูญการปกครองเป็นของตนเอง หลังจากปี 2003 มีการแก้ไขเพิ่มเติมธรรมนูญการปกครองตนเองดังกล่าวอย่างหลากหลาย

ประวัติศาสตร์

ประวัติของคาทาโลเนีย

เมืองคาทาโลเนียเป็นอาณานิคมของชาวกรีกโบราณ ซึ่งตั้งรกรากอยู่ละเวกเมืองโรส (Roses) ทั้งชาวกรีกและชาวคาทาจีเนี่ยน (ในส่งครามพูนิคครั้งที่สอง ได้ปกครองดินแดนชั่วคราว) เกี่ยวข้องโดยตรงกับชาวไอเบอร์เรียน หลังจากที่ชาวคาทาจีเนี่ยนมีชัยชนะเอาณาจักรดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรโรมันทาราโก้ร่วมกับส่วนที่เหลือของเมือง ฮีสพาเนีย (Hispania) ซึ่งเป็นยุคอาณาจักรโรมันหลังแหลมไอเบอร์เรียนเพนนินซูล่า

หลังจากนั้นเป็นยุคการปกครองของ Visigothic เป็นเวลานานกว่า 4 ศตวรรษหลังจากอาณาจักรโรมันล่มสลาย ในศตวรรษที่ 8 เมืองอยู่ภายใต้การปกครองของกลุ่ม Moorish al-Andalus และยังคงเป็นเช่นนั้นหลังจากได้แพ้ให้กับกองทัพของ Emir Abdul Rahman Al Ghafiqi ที่เมืองทูสในปี 732 และแฟร์ค (Franks)

สามารถเอาชนะรัฐของVisigothic ซึ่งถูกจับกุมโดยชาวมุสลิมหรือไม่ก็กลายเป็นพันธมิตรกับกลุ่มดังกล่าวซึ่งปัจจุบันเห็นได้ในทางเหนือสุดของคาทาโลเนีย ดินแดนกั้นระหว่างแคว้น แซบทีมาเนีย (Septimania) ซึ่งมีการแบ่งแยกการปกครองออกเป็นอาณาจักรเล็กๆ น้อยๆ และเป็นดินแดนกั้นระหว่างเมือง อูมมายาด มอรส์ ออฟอัลแอนดาลูส (Umayyad Moors of Al-Andalus) และอาณาจักรของพวกแฟรคกิ้ส (the Frankish Kingdom)

วัฒนธรรมของคาทาลันเริ่มพัฒนาในยุคกลางซึ่งเริ่มมาจากอาณาจักรเล็กๆ อาณาจักรน้อยเหล่านี้รวมเป็นประเทศเล็กๆ ทางตอนเหนือสุดของคาทาโลเนีย count of Barcelona เป็นแฟรงกิ้สที่ได้รับการแต่งตั้งโดยกษัตริย์และกษัตริย์ของฝรั่งเศส

ในปี 987 count of Barcelona ไม่ยอมรับกษัตริย์ฝรั่งเศสที่ชื่อ ฮิว คาเพด (Hugh Capet) และยุคศักราชใหม่ของเขาซึ่งพยายามเป็นอย่างมากในการออกจากกฎการปกครองของแฟรงกิ้ส สองปีต่อมาในปี 989 คาทาโลเนียประกาศอิสระภาพ ดังนั้นในปี 1137 รามอน เบอร์เรนเกอร์ที่ 4 (Ramon Berenguer IV) ในฐานะ Ramon Berenguer IV, Count of Barcelona แต่งงานกับ ราชินีแพตโทรนิลาของอรากอน (Petronila of Aragon) ทำให้เกิดการจัดตั้งสหพันธรัฐระหว่างบาเซโลนาเค้าท์และอาณาจักรของอารากอนซึ่งก่อให้เกิดเมืองที่เรียกว่าคราวน์ออฟอารากอน (Crown of Aragon)

เศรษฐกิจ Economy

เศรษฐกิจของ Catalan นั้นมีความโดดเด่นทางด้านการอุตสาหกรรม

ในปี 2007 GDP โดยทั่วไปของสเปนนั้น อยู่ที่ 202,509 ล้านและต่อหัว GDP อยู่ที่ 24,445 ในปีนี้เอง GDP โตถึง 3.7 % แต่ต่อมาในปี 2008 มีปัญหาเรื่องวิกฤตการณ์ทางการเงิน Catalonia จึงเกิดความถดถอยทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดความเสื่อมถอยทางเศรษฐกิจเกือบ 2 % ของ GDP โดยรวมในปี 2009 Catalonia เป็นจุดหมายปลายทางแรกของนักท่องเที่ยวที่จะมายังสเปน ซึ่งก็คือเมือง Barcelona ชายหาด Costa Brava ที่ Girona และที่ Costa Daurada ที่ Tarragona ใน Pyrenee มี สกีรีสอร์ส อยู่หลายที่ ธนาคารออมสินนั้นได้รับการยอมรับอย่างมากใน Catalonia 10 ธนาคารใน 46 ธนาคารของสเปนเป็นธนาคารออมสิน และ La Caixa คือธนาคารออมสินแห่งแรกในยุโรป ธนาคารเอกชนแห่งแรกที่ถือกำหนดขึ้นใน Catalonia คือ Banc Sabadell ซึ่งอยู่ในอับดับที่สี่ของธนาคารเอกชนของสเปนตลาดหุ้นของ Barcelona ในปี 2004 มีการค้าสูงถึง 205,000 ล้าน ซึ่งถือว่ามีความสำคัญเป็นอันดับสองของสเปน หลังจากตลาดหุ้นของ Madrid และ Fira de Barcelona ได้จัดตั้งอยู่เป็นตัวอย่างและมีการผสมผสานกันทางเศรษฐกิจที่ค่อนข้างจะหลากหลาย

การเมือง

การเมืองของ Catalonia หลังจากการตายของ Franco ในปี 1975 และการยอมรับของรัฐธรรมนูญประชาธิปไตยในสเปนในปี 1978 Catalonia ก็ฟื้นฟูขึ้นมาอีกครั้ง โดยปกติแล้วอำนาจต่างๆนั้นจะได้รับมาจากธรรมนูญในปี 1932 ซึ่งสูญหายไปในช่วงปลายสงครามสเปนในปี 1939 แคว้นดังกล่าวได้เริ่มปกครองตนเองเรื่อยมาจนกระทั่งปี 1979 รัฐบาลของแคว้นได้กุมอำนาจไว้ทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นทางด้านวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การติดต่อสื่อสาร การขนส่ง การค้า ความปลอดภัยด้านสาธารณะ รัฐบาลท้องถิ่น แต่อย่างไรก็ตามในเรื่องของการศึกษา สุขภาพ และระบบยุติธรรม ยังใช้เขตอำนาจร่วมกับรัฐบาลสเปน ในประชากรของ Catalonia นั้นมีส่วนที่เรียกว่าความเป็นชาตินิยมอยู่ ทั้งนี้เนื่องจากมีแนวความคิดที่ต้องการความแยกตัวออกมาเป็นอิสระจากสเปน โดยเห็นได้จากนักอิสระนิยม catalan ซึ่งมีการเรียกร้องให้มีการปกครองตนเองขึ้นในอนาคต

กฎหมายและรัฐบาลของ Catalonia

ธรรมนูญของ Catalonia คือกฎหมายดั้งเดิมพื้นฐาน ต่อมาก็คือรัฐธรรมนูญของสเปน ธรรมนูญของ Catalonia กำหนดว่า Catalonia ดำเนินการเรื่องการเมืองผ่าน Generalitat de Catalunya ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับรัฐสภา รัฐบาลหรือ Executive Council และหน่วยทางการเมืองอื่นๆ ถูกกำหนดขึ้นโดยรัฐสภา ที่นั่งของ Executive Council คือเมืองของ Barcelona เมื่อกลับสู่ภาวะปกติของรัฐบาล Gerneralitat ประชาธิปไตยจึงเกิดขึ้นอีกครั้งในสเปน ซึ่งประธานาธิบดีของสเปน คือ Jordi Pujol 1980-2003 Pasqual Maragall 2003-2006 และ Jose Montilla Aguulera Catalonia แบ่งออกเป็น 4 แคว้นประกอบด้วย Barcelona Girona Lieida และ Tarragona รัฐบาลท้องถิ่นประกอบด้วย Comarques และการบริหารงานในลักษณะเทศบาล

มาตราบังคับด้านความปลอดภัย

Catalonia มีกองกำลังตำรวจเป็นของตนเอง คือ the Mossos d'Esquadra ซึ่งถือกำเนิดขึ้นเมื่อย้อนไปยังศตวรรษที่18 ในช่วงปี 1980 กองตำรวจดังกล่าวอยู่ภายใต้บังคับบัญชาของรัฐบาลของแคว้น และในช่วงปี 1994 ก็ได้มีการเพิ่มอัตรากำลังมากขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อที่จะทดแทนกองกำลังทหารของสเปนคือ Guardia Civil และ Policia Nacional ซึ่งรายงานตรงไปยัง Homeland Department ของสเปน ตำรวจดังกล่าวเป็นตัวแทนทำงานอยู่ภายใต้ Catalonia โดยการปฏิบัติภารกิจพิเศษ เช่น การตรวจตราท่าเรือ สนามบิน บริเวณชายฝั่งต่างๆ พรมแดนระหว่างประเทศ ด่านศุลกากร การตรวจสอบเอกสารและอาวุธต่าง ๆ ระบบยุติธรรมส่วนใหญ่ถูกควบคุมโดยสถาบันระบบยุติธรรมแห่งชาติ ระบบกฎหมายเป็นระบบเดียวกับสเปน ซึ่งเรียกว่าเป็นระบบ Civil Law ซึ่งมีระบบการบริหารที่แยกกันภายใน Catalonia นอกจาก Navarre และ ประเทศ Basque Catalonia คือแคว้นของสเปนที่มีระดับการปกครองตนเองอย่างสูงที่สุด

จำนวนประชากร

ชุนชนต่าง ๆ ที่ปกครองตนเองของ Catalonia ปกคลุมพื้นที่ทั้งหมด 32,114 ตารางกิโลเมตร ซึ่งมีประชากรอย่างเป็นทางการจำนวน 7,354,411 (2008) โดยมีผู้อพยพเข้ามาโดยประมาณ 12.3%

แคว้นในเมืองของ Barcelona ประกอบด้วยประชากร 3,327,872 คน ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 2.268 ตารางกิโลเมตร และประมาณ 1.7 ล้านคนอาศัยอยู่ในบริเวณ 15 กิโลเมตรห่างจาก Barcelona บริเวณเมืองใหญ่ ๆ นั้นประกอบด้วย l'Hospitalet de Llobergat, Badalona, Santa Coloma de Gramenet และ Cornella

ในปี 1900 ประชากรของ Catalonia มีจำนวน 1,984,115 คน และในปี 1970 มีจำนวน 5,107,606 คน การเพิ่มขึ้นดังกล่าวนั้นเนื่องจากมีการสำรวจสถิติประชากรในช่วง ศตวรรษที่ 60 และต้นศตวรรษที่ 70 และเนื่องจากการอพยพเข้ามาทำงานในเมืองอุตสาหกรรม ใน Catalonia นั้นมีการอพยพเข้ามาจากหลายแคว้นในสเปนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง Andalusia Murcia และ Extremadura

ระบบการบริหารตนเองของรัฐบาล

รัฐบาลประกอบด้วย สภาพิเศษ ประธาน รัฐสภา บางคนก็เรียกสั้นๆว่าแค่สภา คล้ายๆกับมันเป็นเพียงแค่คณะรัฐบาล อย่างไรก็ดี รัฐบาล Catalunya เป็นระบบการบริหารตนเองทั้งหมด

แคว้นดังกล่าวนั้นได้เพิ่มระดับการปกครองตนเองมาตั้งปี 1979 หลังจาก Navarre และ Basque Country Catalonia ถือว่าเป็นแคว้นที่มีการปกครองตนเองที่สูงสุดในสเปน รัฐบาลจะมีอำนาจพิเศษและมีเขตอำนาจในการดำเนินการด้านวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การติดต่อสื่อสาร การขนส่ง การค้า ความปลอดภัยสาธารณะ รวมถึงรัฐบาลท้องถิ่น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการศึกษา สุขภาพ และความยุติธรรม จะใช้อำนาจร่วมกันกับสเปน

หนึ่งในตัวอย่างที่แสดงออกให้เห็นถึงการปกครองตนเอง คือการมีกองกำลังตำรวจเป็นของตนเอง คือ the Mossos d' Esquadra ลักษณะของกองกำลังตำรวจส่วนนั้นถูกแบ่งออณเป็น สองส่วนคือโดย Guardia Civil และ the Policia Nacianal

แต่อย่างไรก็มีข้อยกเว้นบ้างกล่าวคือ ระบบของกระบวนการยุติธรรมส่วนใหญ่ บริหารโดยสถาบันยุติธรรมแห่งชาติ ระบบกฎหมายได้ก่อขึ้นโดยผ่านทางรัฐบาลสเปน โดยเรียกว่า ระบบกฎหมย Civil law และนี่คือระบบบริหารที่แบ่งแยกภายใน Catalonia นอกจากนี้สถาบันอื่นๆนั้นก็แตกแยกย่อยออกมาจากรัฐสภา แต่ก็เป็นอิสระปราศจากการตรวจสอบและถ่วงดุล และมีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาคอยดูและตรวจสอบปัญหาที่จะเกิดขึ้นระหว่างพลเมืองและองค์กรต่างๆ รวมถึงทั้งจากรัฐบาลและรัฐบาลท้องถิ่น

ที่มาของข้อมูล: http://en.wikipedia.org/wiki/Generalitat_de_Catalunya

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Sant_Climent_de_Ta%C3%BCll.jpg

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Tarragone_amphith%C3%A9atre_romain.JPG

ภาคผนวก ง

“ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับราชอาณาจักรสเปน”

ภาคผนวก ง

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับราชอาณาจักรสเปน

ความสัมพันธ์ทางการทูตและการเมือง

สเปนเริ่มติดต่อกับไทยตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช แต่ไทยและสเปนได้มี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2413 (ค.ศ. 1870) ซึ่งทั้งสองประเทศได้ลงนามในสนธิสัญญาทางไมตรี การพาณิชย์ และการเดินเรือ (Treaty of Friendship, Commerce and Navigation) และนับตั้งแต่ปี 2426 (ค.ศ.1883) ไทยได้แต่งตั้งอัครราชทูตประจำประเทศยุโรปให้ดำรงตำแหน่งอัครราชทูตไทยประจำกรุงมาดริดด้วยอีกตำแหน่ง โดยแต่งตั้งให้หม่อมเจ้าปฤษฎางค์ ชุมสาย อัครราชทูตประจำกรุงลอนดอน ดำรงตำแหน่งอัครราชทูตไทยประจำกรุงมาดริดเป็นคนแรก และทั้งสองฝ่ายได้ยกฐานะสถานอัครราชทูตขึ้นเป็นสถานเอกอัครราชทูตฯ เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2504 (ค.ศ. 1961) ไทยได้เปิดสถานเอกอัครราชทูตขึ้นเป็นครั้งแรก ณ กรุงมาดริด เมื่อปี 2506 (ค.ศ. 1963) และแต่งตั้งนายมนู อมาตยกุล ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ณ กรุงมาดริดคนแรก

นางอัจฉรา เสริบุตร เอกอัครราชทูตสเปนประจำประเทศไทย

H.E. Juan Manuel Lopez Nadal กงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ไทยประจำนครบาร์เซโลน

Mr. Jaime Sabate Herce กงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์ไทยประจำ Santa Cruz de Tenerife Mr. Wolfgang Kiessling(หมู่เกาะคะเนรี)

หมายเหตุ : * สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงมาดริด มีเขตอาณาครอบคลุมประเทศตูนิเซีย

* สถานเอกอัครราชทูตสเปนประจำประเทศไทย มีเขตอาณาครอบคลุมประเทศ พม่า ลาว และกัมพูชา

สำนักงานอื่นๆ ที่ดูแลกิจการด้านต่างๆ ของไทยในประเทศสเปน ประกอบด้วย

1) สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารและทหารเรือ ณ กรุงมาดริด

2) สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมาดริด

3) สำนักงานการบินไทย ณ กรุงมาดริด

4) สำหรับด้านการท่องเที่ยว สำนักงานการท่องเที่ยวไทย ณ กรุงโรม ดูแลงานส่งเสริมการท่องเที่ยวในสเปน

5) สำหรับด้านการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน(BOI) ณ กรุงปารีส ดูแลงานส่งเสริมการลงทุนในสเปน

ทั้งนี้เมื่อวันที่ 22 ธ.ค. 2548 รัฐบาลปัจจุบันของสเปนได้เสนอแผนปฏิบัติการเอเชีย-แปซิฟิก (Plan of Action and Pacific 2005-2008) ซึ่งกล่าวถึงการที่สเปนตระหนักถึงความสำคัญและศักยภาพทางเศรษฐกิจและขนาดของตลาดในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก โดยแผนปฏิบัติการนี้ระบุถึงการเปิดสถานกงสุลกิตติมศักดิ์ที่จังหวัดภูเก็ต การเปิดตัวหนังสือ Don Quixote ฉบับแปลเป็นภาษาไทยแล้ว (ซึ่งได้เปิดตัวไปเมื่อเดือน ก.พ. 2549) และแผนการส่งเสริมการค้าและการลงทุนทางตรงของสเปนในประเทศไทย ที่กำหนดวงเงินเพื่อการดังกล่าวไว้ 1.5 ล้านยูโร ในช่วงปี พ.ศ. 2548-2550

ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ

โดยทั่วไปการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับสเปนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ อย่างไรก็ตามปริมาณการค้าและการลงทุนของทั้งสองประเทศในปัจจุบันยังมีไม่มากนัก เนื่องมาจากผลกระทบจากภาวะทางเศรษฐกิจของไทยในช่วงก่อนหน้านี้ แต่แนวโน้มการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้นของทั้งสองประเทศจะเป็นแรงจูงใจให้นักธุรกิจของทั้งสองประเทศหันมาค้าขายและลงทุนระหว่างกันมากขึ้น

การค้ารวม

สเปนเป็นคู่ค้าอันดับที่ 25 ของไทย และเป็นลำดับที่ 7 ในกลุ่มประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป ในปี 2549 การค้ารวมระหว่างไทยกับสเปน มีมูลค่า 1,429 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า 89.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยนำเข้า 348.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐและส่งออก 1,081 ล้านดอลลาร์สหรัฐสินค้าสำคัญที่ไทยส่งออก ได้แก่ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ ยางพารา เสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องวีดีโอ เครื่องเสียงอุปกรณ์และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ มันสำปะหลัง ผลิตภัณฑ์ยาง ผลไม้กระป๋องและแปรรูป ผ้าผืน อัญมณีและเครื่องประดับ เป็นต้น ส่วนสินค้าออกที่มีศักยภาพ ได้แก่ ยางพารา ผลไม้กระป๋องและแปรรูป ผลิตภัณฑ์ยาง ด้ายและเส้นใยประดิษฐ์ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ ข้าว เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน เคมีภัณฑ์ และเลนส์ เป็นต้น

ปัญหาและอุปสรรคด้านการค้า

1) สเปนเป็นประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป ทำให้ปัญหาการค้าทวิภาคีไทย-สหภาพ ยุโรป กลายเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการค้าระหว่างไทยและสเปนด้วย

2) สเปนตรวจพบสารแคดเมี่ยมในปลาหมึกในน้ำมันและปลาหมึกแช่แข็ง เชื้อ salmonella ในปลาหมึกแช่แข็ง เชื้อแบคทีเรียในปลา Hake เชื้อ vibrio Chelerae ในกุ้งกุลาดำ สาร 3MCPD ในซอสปรุงรส เชื้อ Aerbio Mesofilos ในปลาหมึกแช่แข็ง และเพลี้ยไฟในดอกกล้วยไม้ นำเข้าจากไทย จึงได้ใช้มาตรการกักกันสินค้าที่มีปัญหาเพื่อนำตัวอย่างไปตรวจวิเคราะห์ก่อน (automatic detention) หากตรวจไม่พบเชื้อโรคจะอนุญาตให้นำเข้าได้ การยกเลิกมาตรการดังกล่าวอยู่ในดุลพินิจของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการตรวจสอบ

ความสัมพันธ์ด้านการลงทุน

การลงทุน

ในช่วงปี 2538-ปี 2549 มีเงินลงทุนโดยตรงจากสเปน ดังนี้ ในปี 2549 มีโครงการลงทุนที่ไ
สนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) อยู่ 2 โครงการ มีมูลค่ารวมประ
ล้านบาท ทั้งนี้ โครงการลงทุนจากสเปนที่ได้รับการส่งเสริมจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมก
ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในสาขาผลิตภัณฑ์โลหะและเครื่องจักร (ร้อยละ 35.7) สาขาอิเล็กทรอ
เครื่องใช้ไฟฟ้า (ร้อยละ 21.4) สาขาบริการ (ร้อยละ 21.4) และสาขาเคมีภัณฑ์ กระดาษและพลาสติก
14.3) ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม การลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างสำนักงานคณะก
ส่งเสริมการลงทุนกับสภาหอการค้าสเปน (High Council of Chambers of Commerce in Spain)
มิถุนายน ปี 2547 ก็เป็นกลไกหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมการลงทุนระหว่างทั้งสองฝ่าย กิจการของ
ศักยภาพที่จะมาลงทุนในไทย ได้แก่ สาขาผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร ยานยนต์ เทคโนโลยีชีวภาพ
อีเล็กทรอนิกส์ ภาคบริการที่มีมูลค่าเพิ่มสูง โดยเฉพาะการท่องเที่ยว เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม และ
สะอาด

ความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวชาวสเปนที่เดินทางมาเยือนไทยในช่วงห้าปีที่ผ่านมา (ปี 2545 - 2549) มีจำนว
ในปี 2545 มีจำนวน 48,491 คน ในปี 2546 มีจำนวน 31,850 คน ในปี 2547 มีจำนวน 51,910 คน ในป
จำนวน 51,135 คน ในปี 2549 มีจำนวน 51,889 คน และระหว่างเดือนมกราคม-พฤศจิกายน 2550
71,388 คน

ความร่วมมือและความตกลงต่างๆ

ความร่วมมือและความตกลงที่ลงนามแล้ว

1.ความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศ (Air Services Agreement)ลงนามเมื่อ 6 กันยายน ค.ศ.1

2.ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม (Agreement on Econ
Industrial Cooperation) ลงนามเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม ค.ศ. 1986

3.ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว (Agreement en Cooperation on Tourisr
เมื่อ 17 มีนาคม ค.ศ.1987

4.สนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือในการบังคับให้เป็นไปตามคำพิพากษาในคดีอาญาระห
สเปน (Treaty on Cooperation in the Execution of Penal Sentences)ลงนามเมื่อ 7 ธันวาคม ค.ศ. 19
ผลบังคับใช้เมื่อ 20 พฤศจิกายน ค.ศ.1987

5.ความตกลงด้านวัฒนธรรม (Cultural Agreement) ลงนามเมื่อวันที่ 17 มีนาคม ค.ศ.1987

6. บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการส่งกำลังบำรุงระหว่างกระทรวงกลาโ กระทรวงกลาโหมสเปน (Memorandum of Understanding on Logistics Support)ลงนามเมื่อ กรกฎาคม ค.ศ. 1994

7.ระหว่างสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยและสภาหอการค้า อุตสาหกรรม และ ชิปปิ้งข (The High Council of Chambers of Commerce, Industry and Shipping of Spain) ลงนามเมื่อวันที่ 14 ค.ศ.1995

8.อนุสัญญาเพื่อการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงการรัษฎากร ในส่วนที่ ภาษีเก็บจากเงินได้ (Convention on the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal with Respect to Taxes on Income)ลงนามเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม ค.ศ.1997 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ กันยายน ค.ศ. 1998

9.ความตกลงว่าด้วยความช่วยเหลือกันทางการศาลในคดีแพ่งและพาณิชย์ (Agreement on Assistance in Civil and Financial Affairs) ลงนามเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน ค.ศ.1998 และมีผลบังคับ วันที่ 2 เมษายน ค.ศ.1999

10.บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือทางการเงินระหว่างไทย-สเปน (Memorandu Understanding on Financial Cooperation) ลงนามเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน ค.ศ. 1998

การแลกเปลี่ยนการเยือน

ฝ่ายไทย

พระราชวงศ์ (ระหว่างปี 2503-2550)

<u>พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ</u>

- วันที่ 3 - 8 พฤศจิกายน 2503 เสด็จ ฯ เยือนสเปนอย่างเป็นทางการ

<u>สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ</u>

- วันที่ 17 - 28 มกราคม 2539 เสด็จฯ เยือนสเปนเพื่อทรงประกอบพิธีปล่อยเรือหลวงจักรีนฤเ ลงน้ำที่เมืองเฟโรล (Ferrol)

<u>สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร</u>

- วันที่ 27 มิถุนายน - 4 กรกฎาคม 2531 เสด็จฯ เยือนสเปนอย่างเป็นทางการในฐานะ อาคันตุกะของสมเด็จพระราชาธิบดีฆวน คาร์ลอส ที่ 1

- วันที่ 22 - 28 กรกฎาคม 2535 เสด็จฯ เยือนสเปนอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคัน สมเด็จพระราชาบดีฆวน คาร์ลอส ที่ 1 เพื่อทรงร่วมพิธีเปิดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ครั้ง นครบาร์เซโลนา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

- วันที่ 29 - 31 พฤษภาคม 2535 เสด็จฯ เยือนสเปนอย่างเป็นทางการในฐานะพระราชอาคันตุกะของสมเด็จพระราชาธิบดีฆวน คาร์ลอส ที่ 1 และเสด็จฯ เป็นองค์ประธานในคืนวันประจำชาติไทยในงานแสดงสินค้าโลกที่เมืองเซบิญ่า (Sevilla)

- ระหว่างวันที่ 7 - 9 เมษายน 2536 เสด็จฯ เยือนสเปนเพื่อทรงร่วมงานพระราชพิธีพระศพของ เคาท์ ฆวน เด บอรบอน (Count Juan de Borbón) พระราชบิดาของสมเด็จพระราชาธิบดีฆวน คาร์ลอส ที่ 1

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

- วันที่ 25 กันยายน - 3 ตุลาคม 2536 เสด็จเยือนสเปนเป็นการส่วนพระองค์

รัฐบาล

นายกรัฐมนตรี

- วันที่ 16 - 19 มีนาคม 2530 พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีเยือนสเปนอย่างเป็นทางการ

รัฐมนตรี

- วันที่ 14 - 15 ตุลาคม 2540 นายประจวบ ไชยสาส์น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเยือนสเปนอย่างเป็นทางการ

- วันที่ 11 - 16 มิถุนายน 2541 นายสุทัศน์ เงินหมื่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและคณะเยือนสเปนอย่างเป็นทางการ

- วันที่ 17 - 22 พฤศจิกายน 2541 นายศุภชัย พานิชภักดิ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ พร้อมคณะ เดินทางเยือนสเปนเพื่อขอความสนับสนุนในการสมัครเข้าดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการใหญ่องค์การการค้าโลก (WTO)

- วันที่ 7 - 8 พฤษภาคม 2542 นายปรีชา เลาหพงศ์ชนะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและคณะเยือนสเปน

- วันที่ 6 - 7 มิถุนายน 2545 นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเดินทางเยือนสเปนเพื่อร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศเอเชีย-ยุโรป (ASEM-FMM) ครั้งที่ 4 ณ กรุงมาดริด

ฝ่ายสเปน

พระราชวงศ์

สมเด็จพระราชาธิบดี ฆวน คาร์ลอส ที่ 1 และสมเด็จพระราชินีโซเฟีย

- เมื่อปี 2505 และ 2508 เสด็จฯ เยือนไทยเป็นการส่วนพระองค์ (ขณะดำรงพระยศเจ้าชายแห่งสเปน)

- วันที่ 18 - 22 พฤศจิกายน 2530 เสด็จฯ เยือนไทยอย่างเป็นทางการ ในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

- วันที่ 21 - 23 กุมภาพันธ์ 2549 เสด็จฯ เยือนไทยอย่างเป็นทางการ ในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

สมเด็จพระราชินีโซเฟีย

- วันที่ 27 - 28 พฤศจิกายน 2539 เสด็จฯ เยือนไทยเป็นการส่วนพระองค์

- วันที่ 20 - 21 กุมภาพันธ์ 2545 เสด็จฯ แวะผ่านประเทศไทยเพื่อเสด็จฯ ต่อไปยังเวียดนาม

- วันที่ 4 มีนาคม 2546 เสด็จฯ แวะผ่านประเทศไทยเพื่อเสด็จฯ ต่อไปยังฟิลิปปินส์

- วันที่ 11 - 14 มิถุนายน 2549 เสด็จฯ เยือนประเทศไทยเพื่อร่วมงานฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี

เจ้าชายเฟลิปเป มกุฎราชกุมารแห่งสเปน

- วันที่ 16 - 19 ธันวาคม 2530 เสด็จฯ เยือนไทย ในฐานะพระราชอาคันตุกะของพระบาทสมเด็จ พระเจ้าอยู่หัว

เจ้าหญิงเอเลน่าแห่งสเปน

- วันที่ 14 - 18 ธันวาคม 2538 เสด็จเยือนไทยพร้อมด้วยพระสวามี ในฐานะแขกของรัฐบาล

รัฐบาล

รัฐมนตรี

- เดือนมกราคม 2537 นายฆาเบีย โซลาน่า (Javier Solana) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสเปนเยือนไทยอย่างเป็นทางการ

- วันที่ 1 - 2 มีนาคม 2539 นายคาร์ลอส เวสเตนดอร์ป (Carlos Westendorp) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสเปนในฐานะผู้แทนนายกรัฐมนตรีสเปนเดินทางเยือนไทยเพื่อเข้าร่วมประชุมเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ 1

- วันที่ 2 เมษายน 2542 นายรามอน เด มิเกล (Ramon de Miguel) รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงการต่างประเทศสเปน เยือนไทย

- วันที่ 11 - 12 มกราคม 2548 นายมิเกล อังเคล โมราติโนส (Miguel Angel Moratinos) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสเปนเยือนไทย ในโอกาสที่เดินทางเยือนประเทศในเอเชียที่ประสบธรณีพิบัติภัย เพื่อประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและพิจารณาให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการฟื้นฟูบูรณะแก่ประเทศที่ประสบภัย และได้เข้าเยี่ยมคารวะนายกรัฐมนตรีและนายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

-วันที่ 21 - 23 กุมภาพันธ์ 2549 นายมิเกล อังเคล โมราติโนส รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสเปนเยือนไทย และเข้าพบนายกันตธีร์ ศุภมงคล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ที่มาของข้อมูล: กระทรวงการต่างประเทศ

ภาคผนวก จ

"สรุปภาวะการค้าระหว่างไทย-สเปน ปี ๒๕๕๒ (ม.ค.-พ.ค.)"

ภาคผนวก จ

สรุปภาวะการค้าระหว่างประเทศไทย - สเปน ปี 2552 (ม.ค. – พค.)

(สรุปจากสถิติ Menucom กรมส่งเสริมการส่งออก)

ข้อมูลทั่วไป:

เมืองหลวง : กรุงมาดริด

พื้นที่ : 504,880 ตารางกิโลเมตร

ภาษาราชการ : ภาษาสเปน (Castellano)

ประชากร : 45.2 ล้านคน (end-2007)

อัตราแลกเปลี่ยน : EUR 47.4832 (17/07/09)

(1) เครื่องชี้วัดเศรษฐกิจ		
	ปี 2551	**ปี 2552**
Real GDP growth (%)	1.2	-4.2
Consumer price inflation (av; %)	4.1	-0.8
Budget balance (% of GDP)	-3.8	-9.6
Current-account balance (% of GDP)	-8.2	-5.7
Exchange rate ต:US$ (av)	1.47	1.33

โครงสร้างสินค้าออกของไทยกับสเปน

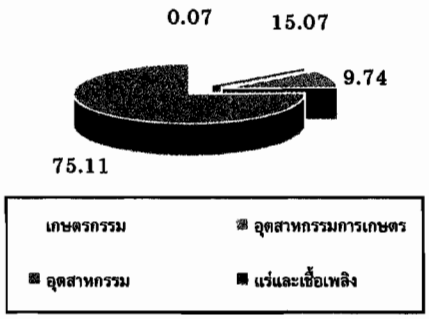

	มูลค่า: ล้านเหรียญสหรัฐฯ	สัดส่วน%	%เพิ่ม/ลด
สินค้าออกสำคัญทั้งสิ้น	276.03	100	-57.91
สินค้าเกษตรกรรม	41.61	15.07	-70.09
สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	26.88	9.74	-10.71
สินค้าอุตสาหกรรม	207.34	75.11	-57.4
สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	0.21	0.07	6,912.48
สินค้าอื่นๆ	0	0	-200

ข้อสังเกต : (สำหรับสินค้าแร่และเชื้อเพลิง ในปี 2552 (มค.-พค.) มีมูลค่าการส่งออก 0.21 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ยังไม่มีการส่งออก จึงทำให้มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นถึง 6,912.48)

โครงสร้างสินค้าเข้าของไทยกับสเปน

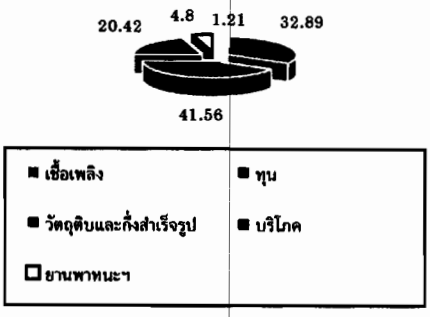

	มูลค่า: ล้านเหรียญสหรัฐฯ	สัดส่วน %	%เพิ่ม/ลด
นำเข้าทั้งสิ้น	147.14	100	-24.17
สินค้าเชื้อเพลิง	0.21	0.14	-33.47
สินค้าทุน	48.39	32.89	-10.67
สินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูป	61.15	41.56	-17.31
สินค้าบริโภค	30.04	20.42	-46.5
สินค้ายานพาหนะและอุปกรณ์ขนส่ง	7.07	4.8	-24.56
สินค้าอื่นๆ	0.28	0.19	248.76

1. มูลค่าการค้า

มูลค่าการนำเข้า ส่งออก และดุลการค้าของไทย – สเปน

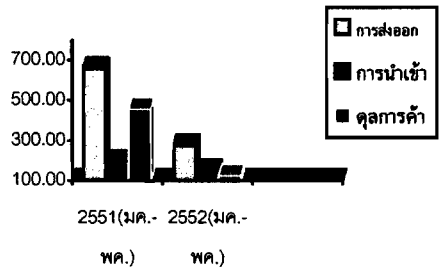

	2551	2552	Δ%
	(ม.ค. – พค.) ล้านเหรียญสหรัฐฯ		
มูลค่าการค้ารวม	849.93	423.17	-50.21
การส่งออก	655.89	276.03	-57.91
การนำเข้า	194.04	147.14	-24.17
ดุลการค้า	461.85	128.89	-72.09

2. การนำเข้า

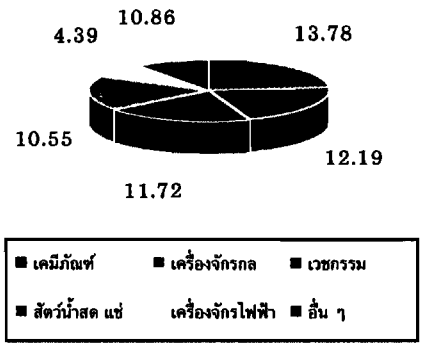

สเปนเป็นตลาดนำเข้าอันดับที่ 34 ของไทย มูลค่า 147.14 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 24.17

สินค้านำเข้าสำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่

	มูลค่า: ล้านเหรียญสหรัฐฯ	สัดส่วน %	% เพิ่ม/ลด
มูลค่าการนำเข้ารวม	147.14	100	-24.17
1.เคมีภัณฑ์	20.28	13.78	-28.06
2,เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	17.94	12.19	-29.92
3.ผลิตภัณฑ์เวชกรรม	17.25	11.72	-38.55
4.สัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็ง แปรรูป	15.52	10.55	1,819.4
5.เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	6.45	4.39	-37.99
อื่น ๆ	8.64	5.87	-57.43

ข้อสังเกต : (สำหรับสินค้าสัตว์น้ำสด แช่เย็น แช่แข็ง แปรรูป ในปี 2552 (มค.-พค.) มีมูลค่าการส่งออก 15.52 สหรัฐฯ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน มีการส่งออกเพียง 0.81 ล้านเหรียญสหรัฐฯ จึงทำให้มีอัตรา เพิ่มขึ้นถึง 1,819.4

3. การส่งออก

สเปนเป็นตลาดส่งออกอันดับที่ 31 ของไทย มูลค่า 276.03 ล้านเหรียญสหรัฐ ลดลงร้อยละ 57

สินค้าส่งออกสำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่

	มูลค่า: ล้านเหรียญสหรัฐฯ	สัดส่วน%	% เพิ่ม/ลด
มูลค่าการส่งออกรวม	276.03	100	-57.91
1.เสื้อผ้าสำเร็จรูป	41.35	14.98	60.35
2.เครื่องปรับอากาศ	37.55	13.6	-75.26
3.เคมีภัณฑ์	14.77	5.35	-23.39
4.ข้าว	12.45	4.51	28.41
5.ยางพารา	11.78	4.27	-77.42
อื่น ๆ	37.44	13.56	-74.69

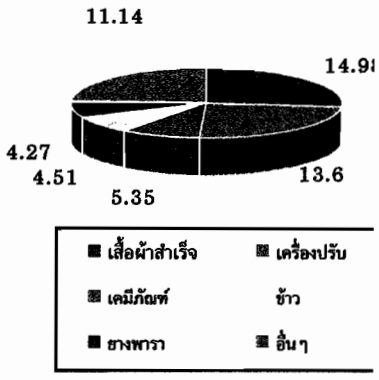

4. ข้อสังเกต

4.1 สินค้าส่งออกสำคัญของไทยไปสเปน ปี 2552 (มค.- พค.) ได้แก่ สเปนเป็นตลาดส่งออ
อันดับที่ 7 ของไทย และเมื่อพิจารณามูลค่าการส่งออกปี 2548 – 2552 (มค.-พค.) พบว่ามีอัตราขยายตั
อย่างต่อเนื่องร้อยละ14.39, .21, 174.82, และ 60.35ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกัน ของปี

เครื่องปรับอากาศ

สเปนเป็นตลาดส่งออกสำคัญอันดับที่ 10 ของไทยและเมื่อพิจารณามูลค่าการส่งออกปี 2548
(มค.-พค.) พบว่าปี 2550 เป็นเพียงปีเดียวที่มีอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 62.92 ในขณะที่ ปี 2549 25
2552 (มค.- พค.) มีอัตราขยายตัวลดลงร้อยละ 13.84 38.79 และ 75.26 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเวล
ของปีก่อน

เคมีภัณฑ์

สเปนเป็นตลาดส่งออกสำคัญอันดับที่ 23 ของไทยและเมื่อพิจารณามูลค่าการส่งออกปี 2548
(มค.-พค.) **พบว่า ปี 2552 (มค.-พค.) เป็นครั้งแรกที่มีอัตราการขยายตัวลดลงร้อยละ 23.39** ในขณะที่
2550 และ 2552 (มค.- พค.) มีอัตราการขยายตัว เพิ่มขึ้น 126.08 9.49 และ 29.47 ตามลำดับ เมื่อ
ช่วงเวลาเดียวกันของ ปีก่อน

ข้าว

สเปนเป็นตลาดส่งออกสำคัญอันดับที่ 32 ของไทย และเมื่อพิจารณามูลค่าการส่งออกปี 254
(มค.-พค.)พบว่ามีอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องร้อยละ 8.91 30.77 21.67 และ 28.41 ตามลำดับ
กับ ช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน สินค้าข้าว ถึงแม้จะขยายตัวได้ดี แต่ก็มีสัดส่วนและมูลค่าการส่งอ
สเปนไม่มากนักเนื่องจากชาวสเปน ไม่นิยมรับประทานข้าวเมล็ดยาวซึ่งมีราคาแพง

ยางพารา

สเปนเป็นตลาดส่งออกสำคัญอันดับที่ 12 ของไทย และเมื่อพิจารณามูลค่าการส่งออกปี 2548 – 2552 (ม
พบว่าปี 2549 เป็นเพียงปีเดียวที่มีอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 34.10 ในขณะที่ ปี 2550 2551 และ 2552
พค.) มีอัตราขยายตัวลดลงร้อยละ 2.30 2.03 และ 77.42 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี
แนวโน้มความต้องการสินค้ายังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง เพราะตัวสินค้ามีความสัมพันธ์อย่างสูงกับอุตส
ยานยนต์ที่ได้รับผลกระทบรุนแรง

4.2 ในบรรดาสินค้าส่งออกจากไทยไปตลาดสเปนปี 2552 (ม.ค. - พค.) 25 รายการแรก สินค้าที่มีอัตราเพิ่มสูง มีรวม 6 รายการ คือ

อันดับที่ / รายการ	2551 (ม.ค.-พ.ค.) ล้านเหรียญสหรัฐฯ	2552 (ม.ค.-พ.ค.) ล้านเหรียญสหรัฐฯ	อัตราการขยายตัว %	หมายเหตุ
1.เสื้อผ้าสำเร็จรูป	25.79	41.35	60.35	
4.ข้าว	9.70	12.45	28.41	
7.เลนซ์	8.15	10.91	33.92	
8.ปลาสด แช่เย็น แช่แข็ง	5.07	9.99	97.04	
10.อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	6.12	8.52	39.22	
16.รองเท้าและชิ้นส่วน	4.21	4.90	16.48	

เสื้อผ้าสำเร็จรูป

สเปนเป็นตลาดส่งออกสำคัญอันดับที่ 7 ของไทยและเมื่อพิจารณามูลค่าการส่งออกปี 2548 – 2552 (มค.-พค.) พบว่ามีอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องร้อยละ 14.39 .21 174.82 และ 60.35 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับ ช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน สินค้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปทุกประเภทจากไทยขยายตัวได้ดี โดยสเปนได้ลดการนำเข้าจากประเทศฝรั่งเศส และโปรตุเกส รวมทั้งการนำเข้าจากประเทศคู่แข่งอื่นๆ ที่มีอัตราการขยายตัวที่ลดลงเนื่องจากสินค้าของไทยมีคุณภาพได้ มาตรฐาน รวมทั้งสามารถผลิตและส่งมอบสินค้าได้รวดเร็ว กว่าจีนและอินเดีย

ปลาสดแช่เย็นแช่แข็ง

สเปนเป็นตลาดส่งออกสำคัญอันดับที่ 4 ของไทยและเมื่อพิจารณามูลค่าการส่งออกปี 2548 – 2552 (มค.-พค.)พบว่ามีอัตราขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องร้อยละ 80.03 240.58 41.69 และ 97.04 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน

4.3 ในบรรดาสินค้าส่งออกจากไทยไปตลาดสเปนปี 2552 (ม.ค. - พค.) 25 รายการแรก สินค้าที่มีอัตราลดลง รวม 16 รายการ คือ

อันดับที่ / รายการ	มูลค่า ล้านเหรียญสหรัฐ	อัตราการขยายตัว %
2.เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	37.55	-75.26
3.เคมีภัณฑ์	14.77	-23.39
5.ยางพารา	11.78	-77.42
6.ผลิตภัณฑ์ยาง	11.5	-34.91
9.ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	9.4	-51.27
11.เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	7.7	-55.18
12.เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบ	7.62	-81.66
13.เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	7.58	-47.56
14.อัญมณีและเครื่องประดับ	6.34	-50.33
17.เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบอื่น ๆ	4.8	-41.23
18.กุ้งสดแช่เย็น แช่แข็ง	4.52	-15.94
19.รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	4.39	-90.67
20.เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน	3.64	-53.32
21.เม็ดพลาสติก	3.49	-76.94
22.เครื่องใช้บนโต๊ะอาหารในครัวและบ้านเรือน	3.01	-28.25
23.ตู้เย็น ตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ	2.51	-33.61
24.เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	2.51	-72.25

4.4 ข้อมูลเพิ่มเติม

ปัญหาและอุปสรรคการส่งออกของไทย

1.สเปน เป็นสมาชิกของสหภาพยุโรป ที่เน้นนโยบายทำการค้ากันเองภายในกลุ่มประเทศสมาชิกก่อน ซึ่งมีสัดส่วนการนำเข้าสูงถึงร้อยละ 70-80

2.สเปน มีความสัมพันธ์ทางเชื้อชาติ ภาษา และวัฒนธรรมอย่างแนบแน่นกับกลุ่มประเทศแถบละตินอเมริกาที่เคยอยู่ภายใต้การปกครองในอดีตและให้สิทธิพิเศษ ทางการค้าแก่กลุ่มประเทศนี้มากกว่าประเทศอื่นๆ

3.ชาวสเปนส่วนมากไม่ใช้ภาษาอังกฤษ จึงจำเป็นที่นักธุรกิจไทยจะต้องเป็นฝ่ายปรับตัวเข้าหาลูกค้าโดยการใช้ล่ามในการติดต่อทางธุรกิจ รวมทั้งจัดทำเอกสารทางการค้าเป็นภาษาสเปนด้วย

4.ชาวสเปนมีนิสัยยึดติดกับขนบธรรมเนียมเดิมยากแก่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภค อาทิเช่น การรับประทานอาหารแบบดั้งเดิมของท้องถิ่น ดังนั้น จึงทำให้การขยายตลาดสินค้าที่มีความเป็นไทยเป็นไปอย่างยากลำบาก เช่น อาหารไทย

5.การออกวีซ่าของสถานกงสุลสเปนในประเทศไทย มีความยุ่งยากไม่เอื้ออำนวยให้ นักธุรกิจไทยเดินทางไปเยือนสเปน เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆในสหภาพยุโรป

6.สินค้าผักและผลไม้สดจากประเทศไทย เสียค่าใช้จ่ายในการขนส่งทางอากาศแพงกว่าสินค้าประเภทเดียวกันจากกลุ่มละตินอเมริกา เนื่องจากมีสายการบินและ เที่ยวบินระหว่างกันจำนวนมาก และขณะนี้ประเทศบางประเทศในละตินอเมริกาสามารถเพาะปลูกผลไทยได้หลายชนิด อาทิ เช่น มังคุด ลำไย มะม่วง เป็นต้น

นอกจากนั้น การขนส่งจากละตินอเมริกายังสามารถขนส่งโดยตู้คอนเทนเนอร์ ตู้เย็นทางเรือได้ ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาและค่าขนส่งได้จำนวนมาก

7.สหภาพยุโรป ออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ทางการค้า ใหม่ๆเพิ่มขึ้นตลอดเวลา ทำให้เป็นการเพิ่มขั้นตอนและต้นทุนการผลิต จนบางครั้งผู้ส่งออกปรับตัวไม่ทัน

ข้อเสนอแนะ

1.สนับสนุนการท่องเที่ยวของไทย เพื่อให้ชาวสเปนได้รู้จักประเทศไทยมากขึ้น และมีโอกาสมาสัมผัสกับวัฒนธรรมไทยและได้พบเห็นหรือทดลองสินค้า/อาหารไทยรวมทั้ง ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ประเทศไทยในทุกโอกาส

2.ส่งเสริมการสร้างบุคลากรที่สามารถติดต่อสื่อสารด้วยภาษาสเปนให้เพิ่มขึ้น เนื่องจากปัจจุบันนี้ยังมีจำนวนไม่เพียงพอ

3.กระตุ้นให้ผู้ส่งออกไทยให้หันมาสนใจขยายตลาดในสเปนเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม จาก ที่เคยเน้นแต่บางประเทศในยุโรป อาทิเช่น เยอรมนี สหราชอาณาจักร และฝรั่งเศส รวมทั้ง เรียนรู้ทำความเข้าใจวิถีชีวิตความเป็นอยู่และศึกษาขนมธรรมเนียมวัฒนธรรม ตลอดจนพฤติกรรมผู้บริโภคของชาวสเปนที่แตกต่างจากตลาดอื่น

4.สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ โดยเฉพาะกระทรวงเกษตร และศุลกากร เนื่องจากไม่รู้จักในตัวสินค้าบางชนิดจากประเทศไทย จึงทำการกักกันสินค้าไว้ก่อนเพื่อตรวจสอบ ทำให้การส่งมอบสินค้าไม่เป็นไปตามกำหนดเวลา หรือหากเป็นไปได้ควรเชิญผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเดินทางไปศึกษากระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐานที่ประเทศไทย

5. ส่งเสริมการเปิดธุรกิจสปาไทยที่นำเสนอบริการของไทยอย่างเต็มรูปแบบซึ่ง ปัจจุบันนี้ ธุรกิจสปาทั่วไป มักจะมีแต่เพียงบริการนวดแผนไทยแทรกอยู่เพียงรายการเดียวเท่านั้น

6. ผู้ส่งออกไทย ควรติดตามการเปลี่ยนแปลงของกฎ ระเบียบ และข้อบังคับทางการค้าของสหภาพยุโรปที่มักจะออกข้อกำหนดใหม่ๆออกมาตลอดเวลาอย่างใกล้ชิดและต้องพยายามปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง

7.ส่งเสริมธุรกิจกระจายสินค้าของไทยที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการเก็บและแจกจ่ายสินค้าในกรณีที่มีปริมาณครั้งละไม่มาก

8.หาทางแก้ไขปัญหาค่าขนส่งสินค้าผักและผลไม้ไทย ที่เป็นข้อเสียเปรียบในการแข่งขันกับกลุ่มประเทศละตินอเมริกา

แหล่งข้อมูล

- Menucom กรมส่งเสริมการส่งออก
- สำนักงานส่งเสริมการค้าฯ ณ กรุงมาดริด
- ที่มาของข้อมูล: กลุ่มงานวิเคราะห์สารสนเทศ ศูนย์สารสนเทศการค้าระหว่างประเทศ กรมส่งเสริมการส่งออก กรกฎาคม 2552 (http://www.depthai.go.th/DEP/DOC/52/52001860.doc)

ภาคผนวก ฉ

“รายนามคณะกรรมาธิการ ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ เลขานุการ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ ”

ภาคผนวก ฉ

รายนามคณะกรรมาธิการ
ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ เลขานุการ
และเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ

<u>รายนามคณะกรรมาธิการ</u>

นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ
ประธานคณะกรรมาธิการ

นางนิภา พริ้งศุลกะ
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง

นายวิทยา ทรงคำ
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง

นายประเสริฐ บุญชัยสุข
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม

คณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

นายวัชระ เพชรทอง
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นางชมภู จันทาทอง
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายบุญยอด สุขถิ่นไทย
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง

นายยุซรี ซูสารอ
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ คนที่สอง

นายพุฒิพงศ์ สงวนวงศ์ชัย
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ คนที่สาม

นายจตุพร พรหมพันธุ์
กรรมาธิการ

นายจุมพฏ บุญใหญ่
กรรมาธิการ

นายสมนึก เฮงวาณิชย์
กรรมาธิการ

นายองอาจ คล้ามไพบูลย์
กรรมาธิการ

นางอนุรักษ์ บุญศล
กรรมาธิการ

<u>รายนามที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ</u>

๑. นายบัณฑูร เศรษฐศิโรฒน์	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมาธิการ
๒. นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมาธิการ
๓. นายสะพรั่ง สุขเวชชวรกิจ	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมาธิการ
๔. นายสุณัย ผาสุก	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมาธิการ
๕. นายประพันธ์ บูรณุปกรณ์	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมาธิการ
๖. นางสาวธีรดา ศุภพงษ์	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๗. นายเสถียร เที่ยงตรง	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๘. นายอารี ไกรนรา	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๙. นางปรัชดา ตั้งอุปละ	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๐. นางจันทรัสม์ อุเซ็ง	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายสายันต์ อินสอน	เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๒. นางสาวธีราภรณ์ กลางพิมาย	เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายจิรวัฒน์ ปิยะธาราธิเบศร์	เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๔. นายจักร กิตติพร	เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๕. นายกฤตพัฒน์ ชูจิต	เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๖. นายวิชัย ลาภไชยยง	เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๗. นายธนกร วังบุญคงชนะ	เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ
๑๘. นายณัฐพล ทรัพย์มนู	เลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ

ฝ่ายเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑. นางสาวชิดชนก ภูรินันทน์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานฯ
๒. นางสาวปรัชญาภรณ์ อมรเวช	นิติกร ๗ ว.
๓. นายสุคนธ์ พลบุบผา	นิติกร ๕
๔. นางสาวปิติกานต์ สอนดี	วิทยากร ๕
๕. นางสาวนันทินีย์ แก้วงาม	นิติกร ๓
๖. นางสาวอภิสรา ทัดภูธร	นิติกร ๓
๗. นางสาวภีรดา ดิษฐากรณ์	วิทยากร ๓
๘. นางสาวศิริรัตน์ อยู่ฉัตร	นักวิชาการรัฐศาสตร์ฯ

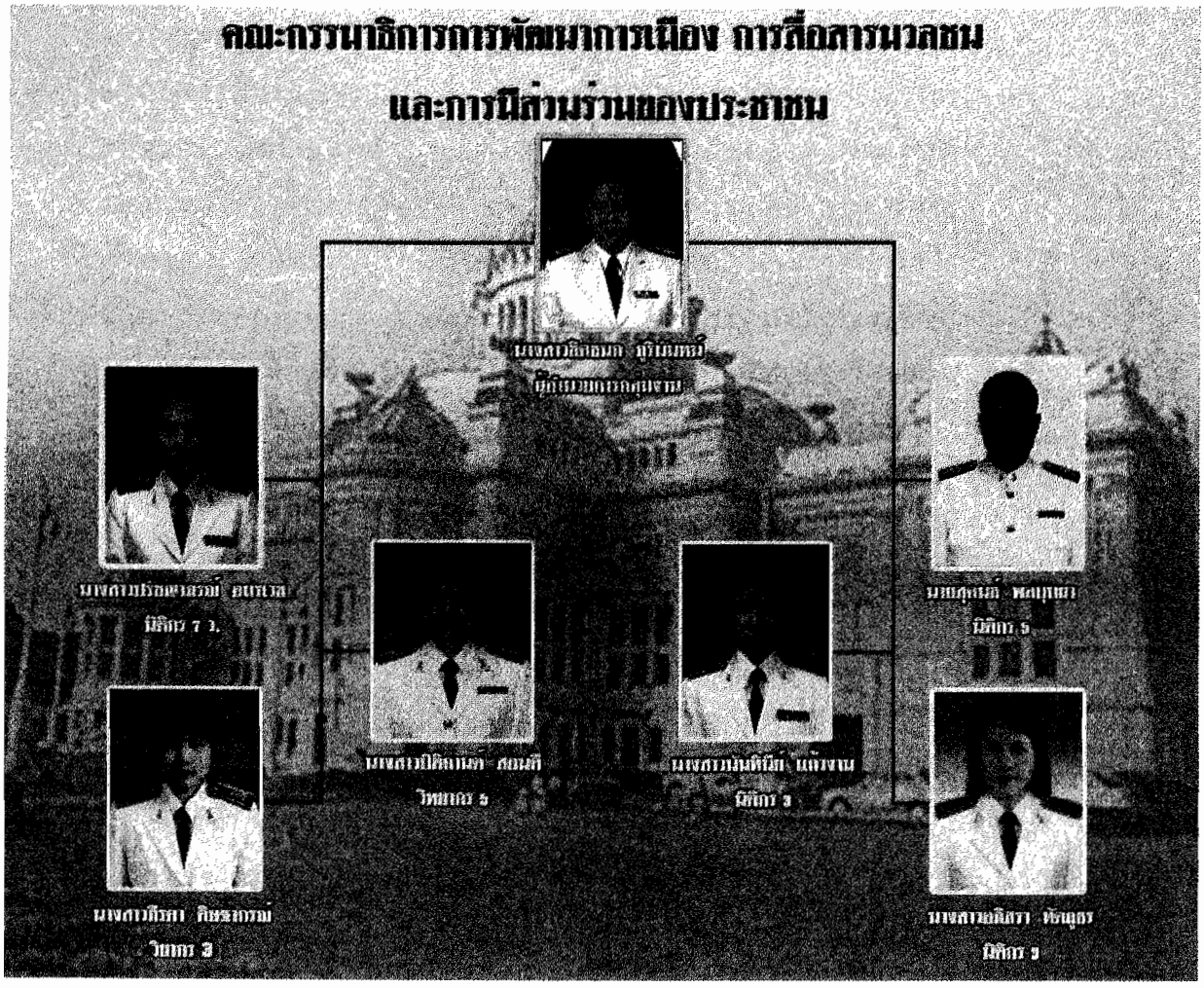

ภาคผนวก ช

“คณะผู้จัดทำ”

ภาคผนวก ช

คณะผู้จัดทำ

๑. นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ	ประธานคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน
๒. นางสาวธีรดา ศุภะพงษ์	นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ
๓. นางสาวปิติกานต์ สอนดี	วิทยากร ๕

รายละเอียดงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปศึกษาดูงาน
ของคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน
ณ ราชอาณาจักรสเปน
ระหว่างวันที่ ๒๔ – ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒

คณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้รับอนุมัติจากประธานสภาผู้แทนราษฎรให้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ราชอาณาจักรสเปน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. งบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปศึกษาดูงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๒,๔๐๖,๔๖๐ บาท ดังนี้

๑. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบินประมาณ	๑,๑๖๑,๙๒๕	บาท
๒. ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง	๑๙๕,๙๐๐	บาท
๓. ค่าเช่าที่พัก	๖๘๖,๘๒๕	บาท
๔. ค่ารับรอง	๑๕๐,๐๐๐	บาท
๕. ค่าใช้จ่ายอื่น	๒๑๑,๘๑๐	บาท
- ค่าพาหนะภายในประเทศของต่างประเทศ (๑๑๓,๕๐๐ บาท)		
- ค่าของขวัญ (๑๘,๘๑๐ บาท)		
- ค่าเครื่องแต่งตัว (๗๙,๕๐๐) บาท		
รวมเงินทั้งสิ้น	๒,๔๐๖,๔๖๐	บาท

๒. คณะเดินทาง ๑๒ คน ประกอบด้วย กรรมาธิการ จำนวน ๙ คน นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ จำนวน ๑ คน ข้าราชการรัฐสภาสามัญจำนวน ๒ คน และผู้ติดตาม (ไม่เบิกค่าใช้จ่ายจากงบประมาณ) ๓ คน ร่วมเดินทางไปศึกษาดูงาน

(นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ)
ประธานคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง
การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมืองฯ
เบอร์โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๐ – ๔๒
เบอร์โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๒

สพ. 8/ 2553
เทรก
1 2.4.2

รายละเอียดงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปศึกษาดูงาน
ของคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน
ณ ราชอาณาจักรสเปน
ระหว่างวันที่ ๒๔ – ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒

คณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้รับอนุมัติจากประธานสภาผู้แทนราษฎรให้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ราชอาณาจักรสเปน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. งบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปศึกษาดูงาน จำนวนเงินทั้งสิ้น ๒,๔๐๖,๔๖๐ บาท ดังนี้

๑. ค่าบัตรโดยสารเครื่องบินประมาณ	๑,๑๖๑,๘๒๕	บาท
๒. ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง	๑๘๕,๘๐๐	บาท
๓. ค่าเช่าที่พัก	๖๘๖,๘๒๕	บาท
๔. ค่ารับรอง	๑๕๐,๐๐๐	บาท
๕. ค่าใช้จ่ายอื่น	๒๑๑,๘๑๐	บาท
- ค่าพาหนะภายในประเทศของต่างประเทศ (๑๑๓,๕๐๐ บาท)		
- ค่าของขวัญ (๑๘,๘๑๐ บาท)		
- ค่าเครื่องแต่งตัว (๗๙,๕๐๐) บาท		
รวมเงินทั้งสิ้น	๒,๔๐๖,๔๖๐	บาท

๒. คณะเดินทาง ๑๒ คน ประกอบด้วย กรรมาธิการ จำนวน ๙ คน นักวิชาการประจำคณะกรรมาธิการ จำนวน ๑ คน ข้าราชการรัฐสภาสามัญจำนวน ๒ คน และผู้ติดตาม (ไม่เบิกค่าใช้จ่ายจากงบประมาณ) ๓ คน ร่วมเดินทางไปศึกษาดูงาน

(นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ)
ประธานคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง
การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมืองฯ
เบอร์โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๐ – ๔๒
เบอร์โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๒